

IV

(Informacje)

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

KOMISJA EUROPEJSKA

KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY I TRYBUNAŁU
OBRACHUNKOWEGO

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ROCZNE UNII EUROPEJSKIEJ — ROK BUDŻETOWY 2012

(2013/C 334/01)

SPIS TREŚCI

	Strona
Oświadczenie księgowego dołączone do skonsolidowanego sprawozdania rocznego	2
Budżet UE: od sporządzenia do absolutorium	3
CZĘŚĆ I: Skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz noty wyjaśniające	8
Bilans	9
Sprawozdanie z finansowych wyników działalności	10
Rachunek przepływów pieniężnych	11
Zestawienie zmian w aktywach netto	12
Informacje dodatkowe do sprawozdania finansowego	13
CZĘŚĆ II: Zagregowane sprawozdania z wykonania budżetu oraz informacje dodatkowe	89
Wynik wykonania budżetu UE oraz informacje dodatkowe	90
Zagregowane sprawozdania z wykonania budżetu	102

OŚWIADCZENIE KSIĘGOWEGO DOŁĄCZONE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA ROCZNEGO

Skonsolidowane sprawozdanie roczne Unii Europejskiej za 2012 r. sporządzono na podstawie informacji przedstawionych przez instytucje i organy na mocy art. 148 ust. 2 rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Unii Europejskiej. Niniejszym oświadczam, że sprawozdanie to zostało sporządzone zgodnie z tytułem IX tego rozporządzenia finansowego oraz z zasadami, regułami i metodami rachunkowości określonymi w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

Księgowi tych instytucji i organów przekazali mi wszystkie informacje niezbędne w celu sporządzenia sprawozdania finansowego prezentującego aktywa i pasywa Unii Europejskiej oraz wykonanie budżetu, jak również potwierdzili ich wiarygodność.

Niniejszym poświadczam, że w oparciu o wyżej wymienione informacje oraz kontrole, które uznałem za niezbędne przed podpisaniem sprawozdania finansowego Komisji Europejskiej, mam wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe rzetelnie przedstawia sytuację finansową, wyniki operacji oraz przepływy pieniężne Unii Europejskiej we wszystkich istotnych aspektach.

[podpisano]

Manfred KRAFF
Księgowy Komisji
24 lipca 2013 r.

BUDŻET UE: OD SPORZĄDZENIA DO ABSOLUTORIUM

Skonsolidowane sprawozdanie roczne Unii Europejskiej (UE) zawiera informacje na temat działalności instytucji, agencji i innych organów UE z punktu widzenia rachunkowości budżetowej i memoriałowej. Nie obejmuje ono sprawozdań rocznych państw członkowskich.

1. BUDŻET ROCZNY

Z budżetu UE finansowany jest szereg strategii politycznych i programów w całej UE. Zgodnie z priorytetami określonymi przez państwa członkowskie w wieloletnich ramach finansowych (WRF) Komisja realizuje konkretne programy, działania i projekty. Mogą one obejmować wspieranie projektów edukacyjnych na rzecz mobilności uczniów lub studentów i nauczycieli, wsparcie dla rolników, wsparcie inwestycji produkcyjnych przyczyniających się do tworzenia lub utrzymania miejsc pracy, pomoc rozwojową, projekty ukierunkowane na poprawę środowiska pracy dla pracowników w UE lub wzmocnienie kontroli na granicach zewnętrznych.

Ponad 90 % środków budżetowych UE przypada na finansowanie strategii politycznych i działań UE, na które zgodziły się wszystkie państwa członkowskie. Bezpośrednie powiązanie między budżetem rocznym i strategiami politycznymi UE jest zapewnione dzięki budżetowi zadaniowemu (ABB). Nomenklatura budżetu zadaniowego pozwala na jednoznaczną identyfikację obszarów polityki UE oraz łącznych kwot zasobów przydzielonych na te obszary.

Obszary polityki podzielone są na około 200 zadań, przy czym ponad 110 z nich obejmuje pozycje operacyjne, które w nomenklaturze budżetowej stanowią poszczególne rozdziały budżetu. Te obszary polityki mają zasadniczo charakter operacyjny, ponieważ główne zadania realizowane w ich ramach mają przynieść korzyści osobom trzecim, odpowiednio w ich zakresie działalności. Natomiast inne obszary polityki, jak na przykład „Koordynacja i doradztwo prawne” czy „Budżet”, mają charakter horyzontalny i zapewniają właściwe funkcjonowanie Komisji. Struktura zadaniowa zapewnia wspólne ramy koncepcyjne dla ustalania priorytetów, planowania, budżetowania, monitorowania i sprawozdawczości, przy czym przede wszystkim ma ona zwiększać gospodarność, wydajność i efektywność wykorzystywania zasobów.

Budżet sporządza Komisja, po czym Parlament i Rada zatwierdzają go zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 314 Traktatu o funkcjonowaniu UE, co zwykle ma miejsce w połowie grudnia.

2. W JAKI SPOSÓB FINANSOWANA JEST UE?

UE dysponuje dwoma podstawowymi rodzajami finansowania: dochodami z tytułu zasobów własnych i dochodami różnymi.

2.1 Dochody z tytułu zasobów własnych

Dochody z tytułu zasobów własnych przysługują UE automatycznie, co umożliwia jej finansowanie swojego budżetu bez konieczności podejmowania przez władze państw członkowskich jakichkolwiek dodatkowych decyzji. Całkowita kwota zasobów własnych niezbędna do sfinansowania budżetu wynika z łącznej kwoty wydatków pomniejszonej o pozostałe dochody. Całkowita kwota zasobów własnych nie może przekroczyć 1,23 % dochodu narodowego brutto (DNB) całej UE. Zasoby własne można podzielić na tradycyjne zasoby własne, zasoby własne oparte na podatku od wartości dodanej (VAT) oraz zasoby oparte na dochodzie narodowym brutto (DNB).

2.2 Dochody różne

Dochody różne wynikające z działań UE stanowią na ogół mniej niż 10 % łącznej kwoty dochodów. Pochodzą one przykładowo z grzywien za naruszenie zasad konkurencji oraz nakazów odzyskania środków wystawionych dłużnikom prywatnym i publicznym w związku z zarządzaniem projektami UE. Do tej kategorii zaliczają się także kary pieniężne nałożone przez Trybunał Sprawiedliwości na państwa członkowskie, które nie zastosowały się do danego wyroku. Do każdego niespłaconego w terminie długu dolicza się odsetki za zwłokę. W przypadku gdy długi osób trzecich, innych niż państwa członkowskie, pozostają niespłacone, Komisja (i Rada) może przyjąć decyzje nakładające obowiązek zapłaty, które podlegają bezpośredniemu wykonaniu zgodnie z przepisami z zakresu postępowania cywilnego obowiązującymi na terytorium państwa, w którym decyzje te mają zostać wykonane. Dochodzeniem należności od zalegających ze spłatami dłużników zajmuje się Służba Prawna Komisji z pomocą zewnętrznych firm prawniczych.

3. W JAKI SPOSÓB ZARZĄDZANE I WYDAWANE SĄ ŚRODKI BUDŻETOWE UE

3.1 Podstawowe wydatki operacyjne

Wydatki operacyjne UE obejmują różne działy ram finansowych oraz przyjmują różne formy, w zależności od sposobu wypłacania środków pieniężnych i zarządzania nimi. Na potrzeby sprawozdania za 2012 r. Komisja klasyfikuje swoje wydatki następująco:

Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane: gdy budżet jest wykonywany bezpośrednio przez służby Komisji.

Pośrednie zarządzanie scentralizowane: gdy Komisja powierza zadania związane z wykonaniem budżetu organom przewidzianym prawem UE lub prawem krajowym, takim jak unijne agencje prawa publicznego czy agencje z obowiązkiem świadczenia usługi publicznej.

Zarządzanie zdecentralizowane: gdy Komisja powierza określone zadania w zakresie wykonania budżetu państwom trzecim.

Zarządzanie dzielone: w ramach tej metody zarządzania realizację zadań w zakresie wykonania budżetu powierza się państwom członkowskim. Większość wydatków objęta jest właśnie tą metodą, która dotyczy takich dziedzin, jak wydatki rolne i działania strukturalne.

Zarządzanie wspólne: w ramach tej metody Komisja powierza określone zadania w zakresie wykonania budżetu organizacjom międzynarodowym.

Począwszy od 2014 r. powyższa klasyfikacja ulegnie zmianie w związku z wejściem w życie zaktualizowanego rozporządzenia finansowego.

3.2 Różne podmioty działań finansowych w Komisji

Kolegium komisarzy ponosi zbiorową odpowiedzialność polityczną, jednak w praktyce nie wykonuje samodzielnie przyznanego mu uprawnień w zakresie wykonania budżetu. Każdego roku kolegium powierza zadania związane z wykonaniem budżetu poszczególnym urzędnikom, którzy odpowiadają przed kolegium komisarzy oraz podlegają przepisom rozporządzenia finansowego i regulaminu pracowniczego. Odnosi pracownicy, z reguły dyrektorzy generalni i szefowie służb, pełnią funkcję tzw. delegowanych urzędników zatwierdzających. Oni z kolei mogą przekazać zadania związane z wykonaniem budżetu tzw. subdelegowanym urzędnikom zatwierdzającym.

Kompetencje **urzędników zatwierdzających** obejmują cały proces zarządzania, poczynając od określenia co należy zrobić, aby zrealizować cele polityki ustalone przez daną instytucję, aż po zarządzanie podjętymi działaniami pod względem operacyjnym i budżetowym, w tym przyjmowanie zobowiązań prawnych, monitorowanie wykonania, dokonywanie płatności, a w razie konieczności także odzyskiwanie środków. W każdej ze służb zapewnia się należyte zarządzanie finansami oraz właściwą rozliczalność poprzez oddzielenie kontroli zarządzania (za którą odpowiedzialni są urzędnicy zatwierdzający) od audytu wewnętrznego i kontroli zgodności na podstawie jasnych norm kontroli wewnętrznej (opartych na normach międzynarodowych), kontroli *ex ante* i *ex post*, niezależnych audytów wewnętrznych na podstawie ocen ryzyka oraz regularnych sprawozdań z prowadzonych działań sporządzanych dla poszczególnych komisarzy.

Każdy urzędnik zatwierdzający ma obowiązek przygotowania rocznego sprawozdania z działalności dotyczącego działań wchodzących w zakres jego kompetencji. W rocznym sprawozdaniu z działalności urzędnik zatwierdzający przedstawia wyniki realizacji celów politycznych oraz informuje o wystarczającej jego zdaniem pewności co do tego, że środki przeznaczone na działalność opisaną w sporządzonym przez niego sprawozdaniu zostały wykorzystane zgodnie z ich przeznaczeniem oraz zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami oraz że obowiązujące procedury kontroli dają niezbędną gwarancję zgodności z prawem i prawidłowości operacji leżących u podstaw rozliczeń. Na podstawie art. 66 rozporządzenia finansowego Komisja przyjmuje sprawozdanie podsumowujące odnoszące się do rocznych sprawozdań z działalności, uwzględniając również ogólną opinię audytora wewnętrznego i przejmuje tym samym na siebie odpowiedzialność polityczną za zarządzanie budżetem UE zgodnie z art. 317 TFUE. Wspomniane sprawozdanie oraz roczne sprawozdania z działalności dostępne są na stronie: http://ec.europa.eu/atwork/planning-and-preparing/synthesis-report/index_pl.htm.

Księgowy wykonuje polecenia zapłaty i nakazy odzyskania środków sporządzone przez urzędników zatwierdzających oraz odpowiada za zarządzanie zasobami finansowymi, ustanawianie zasad i metod rachunkowości, zatwierdzanie systemów księgowych, prowadzenie ksiąg oraz sporządzanie sprawozdań rocznych odnośnie instytucji. Ponadto księgowy ma obowiązek podpisania sprawozdania rocznego, poświadczając przy tym, że przedstawia ono rzetelnie sytuację finansową, wyniki operacji oraz przepływy pieniężne we wszystkich istotnych aspektach.

3.3 Zaciąganie zobowiązań w celu uruchomienia środków z budżetu UE

Zaciągnięcie zobowiązania prawnego (w formie np. umowy o udzielenie zamówienia lub umowy o udzielenie dotacji) wobec osoby trzeciej możliwe jest pod warunkiem, że w rocznym budżecie przewidziano pozycję, w oparciu o którą przedmiotowe działanie może zostać zrealizowane. W takiej pozycji w budżecie muszą być także zapisane środki wystarczające na pokrycie odnośnych wydatków. Jeżeli te warunki są spełnione, wymagane środki muszą zostać zarezerwowane w budżecie w drodze zobowiązania budżetowego ujętego w systemie rachunkowości.

Pieniądze z budżetu UE mogą zostać wydane dopiero wtedy, gdy urzędnik zatwierdzający przyjmie odpowiednie zobowiązanie prawne.

Po zatwierdzeniu zobowiązanie budżetowe ujmowane jest w systemie rachunkowości budżetowej, a środki są odpowiednio wykorzystywane. Nie ma to jednak wpływu na konta finansowe (lub księgę główną), jako że nie poniesiono jeszcze żadnych kosztów.

3.4 Dokonywanie płatności

3.4.1 Zasady ogólne

Płatności mogą zostać dokonane dopiero po zatwierdzeniu zobowiązania budżetowego przez urzędnika zatwierdzającego zajmującego się daną operacją. Kiedy płatność zostaje zatwierdzona w systemie rachunkowości, na kolejnym etapie należy dokonać przelewu na rachunek beneficjenta. Komisja dokonuje ponad 1,8 miliona płatności rocznie. Komisja uczestniczy w systemie SWIFT (Stowarzyszenie Międzynarodowej Teletransmisji Danych Finansowych).

3.4.2 Zaliczkowanie, zestawienia poniesionych wydatków oraz kwalifikowalność wydatków

Zaliczkowanie jest formą płatności z wyprzedzeniem na rzecz beneficjenta, mającą na celu zapewnienie jego płynności finansowej. Może być ono rozbite na szereg płatności dokonywanych w okresie wskazanym w danym zobowiązaniu prawnym. Finansowanie z góry lub zaliczka mogą być wykorzystane albo na realizację celów, na które były przeznaczone, w okresie wskazanym w zobowiązaniu prawnym, albo podlegają zwrotowi – jeżeli beneficjent nie poniesie kosztów kwalifikowalnych, ma on obowiązek zwrócenia UE przyznanej zaliczki. Tym samym dokonane płatności zaliczkowe nie stanowią ostatecznego kosztu, dopóki nie zostaną spełnione odnośne warunki. W związku z tym w bilansie UE wykazuje się je po stronie aktywów w momencie dokonania płatności początkowej. Kwotę zaliczkowania ujętą jako aktywa zmniejsza się (całkowicie lub częściowo) o zatwierdzone koszty kwalifikowalne i zwrócone kwoty.

Po upływie pewnego czasu od dokonania płatności zaliczkowej do właściwego organu UE wpływa zestawienie poniesionych wydatków, w którym beneficjent poświadcza, w jaki sposób wykorzystał kwotę płatności zaliczkowej zgodnie ze zobowiązaniem prawnym. Zestawienia poniesionych wydatków przesyłane są w różnych terminach w ciągu roku, w zależności od rodzaju finansowanego działania oraz warunków, i nie zawsze wpływają one na koniec roku.

Kryteria kwalifikowalności określone są w aktach podstawowych, w zaproszeniach do składania ofert, innych materiałach informacyjnych przeznaczonych dla beneficjentów dotacji lub we właściwych klauzulach wpisanych do umów o udzielenie dotacji lub decyzji o udzieleniu dotacji. Po dokonaniu analizy koszty kwalifikowalne ujmowane są jako koszty, a beneficjent zostaje poinformowany o ewentualnych kwotach niekwalifikowalnych.

4. OPERACJE ZACIĄGANIA I UDZIELANIA POŻYCZEK

UE jest uprawniona przepisami aktów podstawowych przyjętych na podstawie Traktatu UE do przyjmowania programów pożyczkowych w celu zgromadzenia zasobów finansowych niezbędnych do udzielenia wsparcia finansowego państwom członkowskim oraz państwom trzecim. Komisja Europejska, działając w imieniu UE, obsługuje obecnie trzy główne programy: europejski mechanizm stabilizacji finansowej (EFSM), pomoc dla bilansów płatniczych oraz pomoc makrofinansową, w ramach których może udzielać

pożyczek i finansować je poprzez emitowanie instrumentów dłużnych na rynkach kapitałowych lub za pośrednictwem instytucji finansowych. Ponieważ środki pozyskuje się w ramach operacji wzajemnych (ang. *back-to-back*), nie mają one bezpośredniego wpływu na budżet UE, ale z prawnego punktu widzenia obsługa długu związanego z zaciągniętymi pożyczkami stanowi zobowiązanie UE.

5. OCHRONA BUDŻETU UE: KOREKTY FINANSOWE I ODZYSKANIE ŚRODKÓW

Rozporządzenie finansowe i inne właściwe prawodawstwo, zwłaszcza dotyczące polityki rolnej i polityki spójności, uprawnia do kontrolowania wydatków nawet wiele lat po ich dokonaniu. W przypadku wykrycia błędów, nieprawidłowości lub nadużyć finansowych podejmuje się kroki w celu odzyskania środków lub stosuje się korekty finansowe. Wykrycie błędów, nieprawidłowości lub nadużyć finansowych i ich korygowanie są ostatnimi etapami funkcjonowania systemów kontroli i mają zasadnicze znaczenie dla wykazania należytego zarządzania finansami.

W przypadku dotacji kwalifikowalność wydatków finansowanych z budżetu jest weryfikowana przez właściwe służby UE, lub — w przypadku zarządzania dzielonego — przez państwa członkowskie na podstawie dokumentów potwierdzających określonych w stosownych przepisach lub warunkach dotyczących poszczególnych dotacji. W celu optymalizacji stosunku kosztów systemów kontroli do korzyści z nich wynikających, weryfikacja dokumentów potwierdzających dotyczących ostatecznych roszczeń w ramach bezpośredniego zarządzania scentralizowanego jest bardziej szczegółowa niż dokumentów dotyczących roszczeń okresowych, i tym samym pozwala na wykrycie błędów w płatnościach okresowych, które koryguje się poprzez korektę płatności końcowej. Ponadto UE lub państwo członkowskie mają obowiązek sprawdzić rzetelność dokumentów potwierdzających w ramach kontroli w siedzibie strony występującej z roszczeniem podczas realizacji finansowanych działań lub po ich zakończeniu (*ex post*). W obowiązującym prawodawstwie przewidziano różne procedury stosowane w odniesieniu do błędów, nieprawidłowości lub nadużyć finansowych wykrytych przez Komisję i państwa członkowskie – szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w informacji dodatkowej 6 do sprawozdania finansowego.

6. SPRAWOZDAWCZOŚĆ FINANSOWA

Sprawozdanie roczne UE obejmuje dwie oddzielne, choć powiązane ze sobą części:

- a) sprawozdanie finansowe;
- b) sprawozdanie z wykonania budżetu, które zawiera szczegółowy zapis wykonania budżetu.

Sprawozdanie roczne jest przyjmowane przez Komisję, przedkładać Trybunałowi Obrachunkowemu w celu przeprowadzenia przez niego badania, a następnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w celu udzielenia przez te instytucje absolutorium.

Oprócz wspomnianych powyżej sprawozdań rocznych sporządza się także miesięczne sprawozdania z wykonania budżetu.

6.1 Sprawozdanie finansowe

Do obowiązków księgowego Komisji należy przygotowanie sprawozdania finansowego UE oraz zadbanie o to, aby rzetelnie przedstawiało ono sytuację finansową, wyniki operacji oraz przepływy pieniężne UE we wszystkich istotnych aspektach. Sprawozdanie to sporządza się zgodnie z zasadami rachunkowości UE, które bazują na międzynarodowych standardach rachunkowości dla sektora publicznego (IPSAS). Więcej informacji na ten temat znajduje się w informacji dodatkowej 1 do sprawozdania finansowego.

6.2 Sprawozdanie budżetowe

Do obowiązków księgowego Komisji należy przygotowanie miesięcznych i rocznych sprawozdań z wykonania budżetu. Budżet Komisji jako jedyny zawiera środki administracyjne i środki operacyjne. Pozostałe instytucje mają jedynie środki administracyjne. Ponadto w budżecie występują dwa rodzaje środków: środki niezróżnicowane i środki zróżnicowane. Środki niezróżnicowane są wykorzystywane na finansowanie operacji rocznych (zgodnych z zasadą jednoroczności). Środki zróżnicowane zostały wprowadzone w celu pogodzenia zasady jednoroczności z koniecznością zarządzania działaniami wieloletnimi. Mają one finansować przede wszystkim działania wieloletnie. Środki zróżnicowane składają się ze środków na zobowiązania i środków na płatności:

- **środki na zobowiązania:** pokrywają łączny koszt zobowiązań prawnych zaciągniętych na bieżący rok budżetowy w odniesieniu do działań realizowanych przez kilka lat. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można rozłożyć na roczne raty na kilka lat.

- **środki na płatności:** pokrywają wydatki wynikające ze zobowiązań zaciągniętych w bieżącym roku budżetowym lub w ubiegłych latach budżetowych.

W wyniku wprowadzenia środków zróżnicowanych powstaje luka między zaciągniętymi zobowiązaniami a zrealizowanymi płatnościami. Luka ta, odpowiadająca zobowiązaniom pozostającym do spłaty, odnosi się do okresu między zaciągnięciem zobowiązań a realizacją odpowiadających im płatności. Określa się ją skrótem RAL (fr. *Reste à Liquider*).

7. KONTROLA I ABSOLUTORIUM

7.1 Kontrola

Sprawozdanie roczne i zarządzanie zasobami UE kontrolowane są przez zewnętrzny organ kontroli, jakim jest Europejski Trybunał Obrachunkowy, który sporządza sprawozdanie roczne dla Parlamentu Europejskiego i Rady. Głównym zadaniem Trybunału jest przeprowadzanie zewnętrznego, niezależnego badania sprawozdania rocznego UE. W ramach swojej działalności Trybunał Obrachunkowy sporządza:

- (1) roczne sprawozdanie dotyczące działań finansowanych z budżetu ogólnego, przedstawiając w nim swoje uwagi na temat sprawozdania rocznego i operacji leżących u podstaw rozliczeń;
- (2) opinię, opartą na wynikach swoich kontroli i zawartą w rocznym sprawozdaniu w postaci poświadczenia wiarygodności, dotyczącą: (i) wiarygodności rozliczeń; oraz (ii) legalności i prawidłowości operacji leżących u podstaw rozliczeń, obejmujących zarówno dochody pochodzące od podatników, jak i płatności na rzecz beneficjentów końcowych;
- (3) specjalne sprawozdania zawierające wyniki kontroli obejmujących określone obszary.

7.2 Absolutorium

Ostatnim etapem cyklu budżetowego jest udzielenie absolutorium z wykonania budżetu za dany rok budżetowy. W UE organem udzielającym absolutorium jest Parlament Europejski. Oznacza to, że po badaniu i ostatecznym zatwierdzeniu sprawozdania rocznego Rada wydaje zalecenie, a następnie Parlament Europejski podejmuje decyzję w sprawie udzielenia Komisji i innym organom UE absolutorium z wykonania budżetu UE za poprzedni rok budżetowy. Decyzja ta podejmowana jest po dokonaniu przeglądu sprawozdania rocznego, na podstawie rocznego sprawozdania oceniającego Komisji oraz rocznego sprawozdania Trybunału Obrachunkowego i odpowiedzi Komisji, a także pytań i wnioskach o udzielenie dodatkowych informacji skierowanych następnie do Komisji.

Absolutorium odzwierciedla polityczny aspekt zewnętrznej kontroli wykonania budżetu i stanowi decyzję, którą Parlament Europejski, działając na zalecenie Rady, „zwalnia” Komisję (oraz inne organy UE) z odpowiedzialności za zarządzanie danym budżetem, ogłaszając zakończenie tego budżetu. Procedura udzielenia absolutorium może zakończyć się na trzy sposoby: udzieleniem, przesunięciem terminu udzielenia lub odmową udzielenia absolutorium. Nieodłączną część corocznej procedury udzielania absolutorium z wykonania budżetu w Parlamencie Europejskim stanowią przesłuchania komisarzy, którzy odpowiadają na pytania członków Komisji Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego dotyczące obszarów polityki, za które są odpowiedzialni. Ostateczne sprawozdanie dotyczące absolutorium wraz z wnioskami o podjęcie określonych działań, skierowanymi do Komisji, przyjmuje się na posiedzeniu plenarnym. Zalecenie Rady dotyczące absolutorium przyjmuje Rada Ecofin. Zarówno sprawozdanie Parlamentu Europejskiego dotyczące absolutorium, jak i zalecenia Rady w tej sprawie są przedmiotem corocznego sprawozdania z działań następczych, w którym Komisja przedstawia w zarysie konkretne działania, jakie podjęła w celu wykonania wniosków Parlamentu Europejskiego i zaleceń Rady.

CZĘŚĆ I

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ORAZ NOTY WYJAŚNIAJĄCE ⁽¹⁾

SPIS TREŚCI

	<i>Strona</i>
Bilans	9
Sprawozdanie z finansowych wyników działalności	10
Rachunek przepływów pieniężnych	11
Zestawienie zmian w aktywach netto	12
Informacje dodatkowe do sprawozdania finansowego:	13
1. Istotne zasady rachunkowości	13
2. Informacje dodatkowe do bilansu	24
3. Informacje dodatkowe do sprawozdania z finansowych wyników działalności	45
4. Informacje dodatkowe do rachunku przepływów pieniężnych	56
5. Aktywa i zobowiązania warunkowe oraz inne istotne pozycje	56
6. Ochrona budżetu UE	60
7. Mechanizmy wsparcia finansowego	69
8. Zarządzanie ryzykiem finansowym	76
9. Ujawnienie informacji na temat podmiotów powiązanych	82
10. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	84
11. Zakres konsolidacji	84

⁽¹⁾ Należy zauważyć, że w związku z zaokrągleniem danych liczbowych do mln EUR może się wydawać, że niektóre dane finansowe w poniższych tabelach nie sumują się.

BILANS

mln EUR

	Informacja dodatkowa	31.12.2012	31.12.2011
AKTYWA TRWAŁE			
Wartości niematerialne i prawne	2.1	188	149
Rzeczowe aktywa trwałe	2.2	5 978	5 071
Inwestycje rozliczane zgodnie z metodą praw własności	2.3	392	374
Aktywa finansowe	2.4	62 311	43 672
Należności i należności ściągalne	2.5	564	289
Zaliczkowanie	2.6	44 505	44 723
		113 938	94 278
AKTYWA OBROTOWE			
Zapasy	2.7	138	94
Aktywa finansowe	2.8	1 981	3 721
Należności i należności ściągalne	2.9	14 039	9 477
Zaliczkowanie	2.10	13 238	11 007
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2.11	10 674	18 935
		40 070	43 234
AKTYWA OGÓŁEM		154 008	137 512
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE			
Świadczenia emerytalno-rentowe oraz inne świadczenia pracownicze	2.12	(42 503)	(34 835)
Rezerwy	2.13	(1 258)	(1 495)
Zobowiązania finansowe	2.14	(57 232)	(41 179)
Inne zobowiązania	2.15	(2 527)	(2 059)
		(103 520)	(79 568)
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE			
Rezerwy	2.16	(806)	(270)
Zobowiązania finansowe	2.17	(15)	(51)
Zobowiązania	2.18	(90 083)	(91 473)
		(90 904)	(91 794)
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM		(194 424)	(171 362)
AKTYWA NETTO			
Kapitały rezerwowe	2.19	4 061	3 608
Kwoty, do wniesienia których należy wezwać państwa członkowskie ⁽¹⁾	2.20	(44 477)	(37 458)
AKTYWA NETTO		(40 416)	(33 850)

(¹) W dniu 13 grudnia 2012 r. Parlament Europejski przyjął budżet, który zapewnia zapłatę zobowiązań krótkoterminowych Unii z zasobów własnych, które w 2013 r. zostaną pobrane przez państwa członkowskie lub do których wniesienia państwa członkowskie zostaną wezwane. Ponadto zgodnie z art. 83 regulaminu pracowniczego (rozporządzenie Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68 z dnia 29 lutego 1968 r. z późn. zm.) państwa członkowskie wspólnie gwarantują wypłacanie świadczeń emerytalnych i rentowych.

SPRAWOZDANIE Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI

mln EUR

	Informacja dodatkowa	2012	2011
PRZYCHODY OPERACYJNE			
Przychody z tytułu zasobów własnych i wkładów	3.1	130 919	124 677
Pozostałe przychody operacyjne	3.2	6 826	5 376
		137 745	130 053
KOSZTY OPERACYJNE			
Koszty administracyjne	3.3	(9 320)	(8 976)
Koszty operacyjne	3.4	(124 633)	(123 778)
		(133 953)	(132 754)
NADWYŻKA/(DEFICYT) Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Przychody finansowe	3.5	2 157	1 491
Koszty finansowe	3.6	(1 942)	(1 355)
Zmiany stanu zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalno-rentowych oraz innych świadczeń pracowniczych		(8 846)	1 212
Udział w deficycie netto wspólnych przedsiębiorstw i jednostek stowarzyszonych	3.7	(490)	(436)
WYNIK EKONOMICZNY ZA ROK		(5 329)	(1 789)

RACHUNEK PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

mln EUR

	Informacja dodatkowa	2012	2011
Wynik ekonomiczny za rok		(5 329)	(1 789)
Działalność operacyjna	4.2		
Amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych		39	33
Amortyzacja		405	361
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu pożyczek		(16 062)	(27 692)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności i należności ściąganych		(4 837)	1 605
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zaliczkowania		(2 013)	(1 534)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów		(44)	(3)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu rezerw		299	234
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań finansowych		16 017	27 781
Zwiększenie /(zmniejszenie) stanu innych zobowiązań		468	(45)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań		(1 390)	6 944
Nadwyżka budżetowa za poprzedni rok ujęta jako przychód niepieniężny		(1 497)	(4 539)
Pozostałe przepływy niepieniężne		260	(75)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalno-rentowych oraz innych świadczeń pracowniczych		7 668	(2 337)
Działalność inwestycyjna	4.3		
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(1 390)	(693)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu inwestycji rozliczanych zgodnie z metodą praw własności		(18)	118
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(837)	(1 497)
PRZEPIYWY PIENIĘŻNE NETTO		(8 261)	(3 128)
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(8 261)	(3 128)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku	2.11	18 935	22 063
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku	2.11	10 674	18 935

ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO

mln EUR

	Kapitały rezerwowe (A)		Kwoty, do których wniesienia należy wezwać państwa członkowskie (B)		Aktywa netto = (A) + (B)
	Kapitał rezerwowy według wartości godziwej	Inne kapitały rezerwowe	Skumulowana nadwyżka/(deficyt)	Wynik ekonomiczny za rok	
STAN NA DZIEŃ 31.12.2010 r.	(61)	3 545	(48 163)	17 232	(27 447)
Zmiany stanu kapitału rezerwowego Funduszu Gwarancyjnego		165	(165)		0
Zmiany wartości godziwej	(47)				(47)
Inne		2	(30)		(28)
Alokacja wyniku ekonomicznego za 2010 r.		4	17 228	(17 232)	0
Wynik budżetowy za 2010 r. przypisany państwom członkowskim			(4 539)		(4 539)
Wynik ekonomiczny za rok				(1 789)	(1 789)
STAN NA DZIEŃ 31.12.2011 r.	(108)	3 716	(35 669)	(1 789)	(33 850)
Zmiany stanu kapitału rezerwowego Funduszu Gwarancyjnego		168	(168)		0
Zmiany wartości godziwej	258				258
Inne		21	(19)		2
Alokacja wyniku ekonomicznego za 2011 r.		6	(1 795)	1 789	0
Wynik budżetowy za 2011 r. przypisany państwom członkowskim			(1 497)		(1 497)
Wynik ekonomiczny za rok				(5 329)	(5 329)
STAN NA DZIEŃ 31.12.2012 r.	150	3 911	(39 148)	(5 329)	(40 416)

INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

1.1 PODSTAWA PRAWNA I ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Księgi rachunkowe Unii Europejskiej (UE) prowadzi się zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. ⁽¹⁾ w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (zwanym dalej rozporządzeniem finansowym) oraz zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 1268/2012 z dnia 29 października 2012 r. ⁽²⁾ w sprawie zasad stosowania rozporządzenia ww. rozporządzenia finansowego.

Zgodnie z art. 143 rozporządzenia finansowego UE sporządza swoje sprawozdanie finansowe w oparciu o system rachunkowości memoriałowej bazujący na międzynarodowych standardach rachunkowości dla sektora publicznego (IPSAS). Wspomniane zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji muszą być stosowane przez wszystkie instytucje i organy UE objęte konsolidacją, co pozwala na wprowadzenie jednolitych zasad rachunkowości oraz wyceny i prezentacji sprawozdań w celu harmonizacji procesu sporządzania sprawozdań finansowych i konsolidacji. Konta prowadzone są w euro w układzie roku kalendarzowego.

1.2 ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Celem sprawozdania finansowego jest dostarczenie przydatnych dla szerokiego kręgu odbiorców informacji o sytuacji finansowej, wynikach i przepływach pieniężnych danego podmiotu. W przypadku UE, będącej podmiotem sektora publicznego, bardziej konkretnym celem jest dostarczenie informacji przydatnych w procesie decyzyjnym oraz wykazanie, że podmiot rozlicza się z powierzonych mu środków. Niniejszy dokument został sporządzony w oparciu o wyżej wymienione cele.

Ogólne założenia (lub zasady rachunkowości), których należy przestrzegać przy sporządzaniu sprawozdania finansowego, są określone w regule rachunkowości UE nr 2 i są identyczne z zasadami opisanymi w Międzynarodowym standardzie rachunkowości dla sektora publicznego (IPSAS) nr 1, i obejmują: rzetelną prezentację, zasadę memoriału, założenie kontynuowania działalności, ciągłość prezentacji, agregowanie, kompensowanie i porównywalność informacji.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z wyżej wymienionymi regułami i zasadami wiąże się z koniecznością dokonania przez kierownictwo szacunków, które mają wpływ na kwoty wykazywane w niektórych pozycjach bilansu i sprawozdania z finansowych wyników działalności, a także związane z nimi pozycje aktywów i zobowiązań warunkowych.

1.3 KONSOLIDACJA

Zakres konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe UE obejmuje wszystkie znaczące jednostki kontrolowane (instytucje i agencje), jednostki stowarzyszone i wspólne przedsiębiorstwa, tj. 51 jednostek kontrolowanych, 5 wspólnych przedsiębiorstw i 4 jednostki stowarzyszone. Pełna lista jednostek objętych konsolidacją znajduje się w informacji dodatkowej **11.1**. W porównaniu z 2011 r. zakres konsolidacji poszerzono o 1 jednostkę kontrolowaną (agencję). Wpływ poszerzenia zakresu konsolidacji na skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie jest istotny.

Jednostki kontrolowane

Decyzja o objęciu jednostki konsolidacją opiera się na koncepcji kontroli. Jednostki kontrolowane to wszystkie jednostki, o których polityce finansowej i operacyjnej bezpośrednio lub pośrednio decyduje UE, aby móc czerpać korzyści z ich działalności. Wykonywanie tego typu uprawnień musi być możliwe na bieżąco. Jednostki kontrolowane są w pełni objęte konsolidacją. Konsolidacja rozpoczyna się od samego początku objęcia kontroli, a kończy się z momentem zakończenia sprawowania kontroli.

⁽¹⁾ Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 362 z 31.12.2012, s. 1.

Najpowszechniejszymi wskaźnikami sprawowania kontroli w ramach UE są: utworzenie jednostki na mocy traktatów ustanawiających lub prawa wtórnego, finansowanie jednostki z budżetu ogólnego, posiadanie praw głosu w organach zarządzających, przeprowadzanie kontroli przez Europejski Trybunał Obrachunkowy i udzielanie absolutorium przez Parlament Europejski. Oczywiście jest, że dla każdej jednostki należy dokonać oceny, aby móc zdecydować, czy co najmniej jedno z wyżej wymienionych kryteriów jest wystarczające do stwierdzenia faktu sprawowania kontroli.

Zgodnie z tym podejściem uznaje się, że instytucje (poza EBC) oraz agencje UE (poza agencjami wchodzącymi w skład dawnego drugiego filara) są pod wyłączną kontrolą UE, a zatem są objęte konsolidacją. Za jednostkę kontrolowaną uznaje się również Europejską Wspólnotę Węgla i Stali w likwidacji (EWWiS).

Wszystkie istotne transakcje i salda pomiędzy jednostkami kontrolowanymi przez UE podlegają wyeliminowaniu, a niezrealizowane zyski i straty z transakcji pomiędzy jednostkami nie są istotne, więc nie zostały wyeliminowane.

Wspólne przedsiębiorstwa

Wspólne przedsiębiorstwo jest wynikiem ustaleń umownych, na mocy których UE i jedna lub więcej stron („wspólnicy przedsięwzięcia”) podejmują działalność gospodarczą podlegającą wspólnej kontroli. Wspólna kontrola to określony w umowie podział bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad działalnością z możliwością świadczeń.

Udziały we wspólnych przedsiębiorstwach wykazywane są zgodnie z metodą praw własności i są początkowo ujmowane według kosztu. Udział UE w wynikach wspólnie kontrolowanych jednostek jest ujmowany w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności, a jej udział w zmianach stanu kapitału rezerwowego jest ujmowany w kapitale rezerwowym. Wartość księgowa wspólnego przedsiębiorstwa w sprawozdaniu finansowym w dniu bilansowym jest równa kosztowi początkowemu wraz ze wszystkimi zmianami (dalsze wkłady, udział w wynikach ekonomicznych i zmianach stanu kapitału rezerwowego, utraty wartości oraz dywidendy).

Niezrealizowane zyski i straty z transakcji pomiędzy UE a jej wspólnie kontrolowanymi jednostkami nie są znaczące, w związku z czym nie zostały wyeliminowane. Zasady rachunkowości stosowane przez wspólne przedsiębiorstwa mogą różnić się od zasad przyjętych przez UE dla tych samych transakcji i zdarzeń w podobnych okolicznościach.

Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to jednostki, na które UE bezpośrednio lub pośrednio wywiera znaczący wpływ, lecz nie ma nad nimi kontroli. Przyjmuje się, że znaczący wpływ występuje wtedy, gdy UE posiada bezpośrednio lub pośrednio przynajmniej 20 % praw głosu.

Udział finansowy w jednostkach stowarzyszonych wykazywany jest zgodnie z metodą praw własności i jest początkowo ujmowany według kosztu. Udział UE w wynikach jednostek stowarzyszonych jest ujmowany w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności, a jej udział w zmianach stanu kapitału rezerwowego jest ujmowany w kapitale rezerwowym. Wartość księgowa jednostki stowarzyszonej w sprawozdaniu finansowym w dniu bilansowym jest równa kosztowi początkowemu wraz ze wszystkimi zmianami (dalsze wkłady, udział w wynikach ekonomicznych i zmianach stanu kapitału rezerwowego, utraty wartości oraz dywidendy). Otrzymane wypłaty od jednostek stowarzyszonych obniżają wartość bilansową aktywów. Niezrealizowane zyski i straty z transakcji pomiędzy UE a jej jednostkami stowarzyszonymi nie są znaczące, w związku z czym nie zostały wyeliminowane.

Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone mogą różnić się od zasad przyjętych przez UE dla tych samych transakcji i zdarzeń w podobnych okolicznościach. W przypadku gdy UE posiada przynajmniej 20 % funduszu kapitału inwestycyjnego, stara się nie wywierać znaczącego wpływu. Takie fundusze traktuje się zatem jako instrumenty finansowe i klasyfikuje jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Jednostki nieobjęte konsolidacją, których środkami zarządza Komisja

Środkami programu ubezpieczeń zdrowotnych dla pracowników UE, Europejskiego Funduszu Rozwoju oraz funduszu gwarancyjnego dla uczestników zarządza w ich imieniu Komisja, jednak z uwagi na to, że jednostki te nie są kontrolowane przez UE, nie są one też ujęte w jej skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym – bardziej szczegółowe informacje na temat odpowiednich kwot znajdują się w informacji dodatkowej 11.2.

1.4 PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1.4.1 *Waluta i zasady przeliczania*

Waluta funkcjonalna i sprawozdawcza

Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w mln euro, przy czym euro jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą UE.

Transakcje i salda

Transakcje w walutach obcych przelicza się na euro według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Dodatnie i ujemne różnice kursowe wynikające z rozliczenia transakcji w walutach obcych oraz z przeliczenia na koniec roku kursów wymiany pieniężnych składników aktywów i zobowiązań denominowanych w walutach obcych ujmują się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

Inne metody przeliczania stosuje się w przypadku rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, które zachowują wartość w euro, według kursu na dzień zakupu.

Stan na koniec roku pieniężnych składników aktywów i zobowiązań denominowanych w walutach obcych przelicza się na euro według kursu obowiązującego na dzień 31 grudnia:

Kurs wymiany EUR

Waluta	31.12.2012	31.12.2011
BGN	1,9558	1,9558
CZK	25,1510	25,7870
DKK	7,4610	7,4342
GBP	0,8161	0,8353
HUF	292,3000	314,5800
LVL	0,6977	0,6995
LTL	3,4528	3,4528
PLN	4,0740	4,4580
RON	4,4445	4,3233
SEK	8,5820	8,9120
CHF	1,2072	1,2156
JPY	113,6100	100,2000
USD	1,3194	1,2939

Zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych rynku pieniężnego denominowanych w walucie obcej i zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, które powiązane są z różnicami wynikającymi z przeliczenia walut, ujmują się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Różnice wynikające z przeliczenia walut dotyczące niepieniężnych składników aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy ujmowane są w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Różnice wynikające z przeliczenia walut dotyczące niepieniężnych instrumentów finansowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży wykazywane są w kapitale rezerwowym według wartości godziwej.

1.4.2 *Wykorzystanie szacunków*

Zgodnie z IPSAS i ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym muszą opierać się na szacunkach i założeniach kierownictwa, których podstawą są możliwie jak najbardziej wiarygodne dostępne informacje. Istotne szacunki dotyczą m.in. kwot na świadczenia pracowni-
cze, rezerw, ryzyka finansowego związanego z zapasami i należnościami, naliczonych przychodów i bier-
nych rozliczeń międzyokresowych kosztów, aktywów i zobowiązań warunkowych oraz stopnia utraty
wartości w przypadku wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych. Rzeczy-
wiste wyniki mogą nie pokrywać się z tymi szacunkami. Zmiany w zakresie szacunków znajdują odzwier-
ciedlenie w okresie, w którym stają się one wiadome.

1.5 BILANS

1.5.1 Wartości niematerialne i prawne

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie i straty z tytułu trwałej utraty wartości. Te aktywa amortyzuje się metodą liniową przez szacowany okres ich użytkowania. Wartości niematerialne i prawne powstałe w wyniku procesów wewnętrznych są kapitalizowane, gdy spełnione są odpowiednie kryteria określone w zasadach rachunkowości UE. Koszty, które można kapitalizować, obejmują wszystkie koszty, które da się bezpośrednio przyporządkować i które są niezbędne do opracowania, wytworzenia i przygotowania danego składnika aktywów, aby mógł on funkcjonować w sposób zgodny z zamierzeniami kierownictwa. Koszty powiązane z działalnością naukowo-badawczą, koszty prac rozwojowych oraz koszty utrzymania, których nie można kapitalizować, ujmuje się jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

1.5.2 Rzeczowe aktywa trwałe

Wszystkie rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie i straty z tytułu trwałej utraty wartości. Koszt historyczny obejmuje wydatki, które da się bezpośrednio przyporządkować do nabycia lub budowy składnika aktywów.

Późniejsze koszty są uwzględniane w wartości bilansowej składnika aktywów lub ujmowane jako odrębny składnik aktywów, jedynie gdy jest prawdopodobne, że przyszłe korzyści ekonomiczne lub świadczenia związane z danym składnikiem aktywów wpłyną do UE oraz pod warunkiem, że możliwa jest wiarygodna wycena kosztu tego składnika aktywów. Koszty związane z naprawą i utrzymaniem wykazywane są w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności w okresie obrachunkowym, w którym zostały poniesione.

Grunty i dzieła sztuki nie podlegają amortyzacji, jako że uznaje się, że mają one nieokreślony okres użytkowania. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji, ponieważ aktywa te nie są jeszcze dostępne do użytku. Inne składniki aktywów amortyzowane są metodą liniową w celu alokacji ich kosztu do ich wartości końcowej przez szacunkowy okres ich użytkowania w następujący sposób:

Aktywa	Stawka amortyzacji metodą liniową
Budynki	4 %
Urządzenia, maszyny i narzędzia	10 % do 25 %
Meble	10 % do 25 %
Wyposażenie i instalacje	10 % do 33 %
Pojazdy	25 %
Sprzęt komputerowy	25 %
Inne rzeczowe aktywa trwałe	10 % do 33 %

Zyski i straty ze sprzedaży ustala się, porównując wpływy, pomniejszone o koszty sprzedaży, z wartością bilansową sprzedanego składnika aktywów i ujmuje się je w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

Leasing

Leasing rzeczowych aktywów trwałych, w przypadku którego zasadniczo całe ryzyko oraz wszystkie korzyści związane z własnością przypadają na UE, uznaje się za leasing finansowy. Leasing finansowy kapitalizuje się w kwocie równej wartości godziwej przedmiotu leasingu, ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu, lub w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, jeżeli jest ona niższa od wartości godziwej. Każdą opłatę leasingową wykazuje się w podziale na zobowiązanie i koszty finansowe, aby uzyskać stałą stopę procentową od nieuregulowanego salda zobowiązań finansowych. Zobowiązania z tytułu opłat leasingowych bez uwzględnienia kosztów finansowych ujmuje się w innych zobowiązaniach (długo- i krótkoterminowych). Odsetki od kosztów finansowych ujmuje się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności przez okres leasingu, tak aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do nieuregulowanego salda zobowiązania w każdym z okresów. Aktywa posiadane na podstawie leasingu finansowego amortyzuje się przez okres użytkowania składnika aktywów lub przez okres leasingu, w zależności od tego, który z nich jest krótszy.

Leasing, w przypadku którego leasingodawca zachowuje znaczącą część ryzyka i korzyści związanych z własnością, jest leasingiem operacyjnym. W przypadku leasingu operacyjnego opłaty wykazuje się metodą liniową w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności przez okres leasingu.

1.5.3 *Utrata wartości aktywów niefinansowych*

Aktywa o nieokreślonym okresie użytkowania nie są amortyzowane i są corocznie kontrolowane pod kątem utraty wartości. Amortyzowane składniki aktywów są analizowane pod kątem utraty wartości, gdy zdarzenia lub zmiana okoliczności wskazują, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Stratę z tytułu trwałej utraty wartości ujmuje się w kwocie, o którą wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna to wartość godziwa składnika aktywów pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa.

Wartości końcowe i okresy użytkowania wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych poddawane są przeglądowi i w razie konieczności korygowane, co najmniej raz do roku. Wartość bilansowa składnika aktywów jest natychmiast odpisywana do jego wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego szacunkowa wartość odzyskiwalna. Jeżeli przyczyny utraty wartości ujętej w poprzednich latach nie mają już zastosowania, odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są odpowiednio odwracane.

1.5.4 *Inwestycje*

Udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstwach

Udziały w jednostkach stowarzyszonych i we wspólnych przedsiębiorstwach wykazywane są metodą praw własności. Koszty kapitału własnego są korygowane w taki sposób, aby odzwierciedlały udział zmniejszeń lub zwiększeń aktywów netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstw, które da się przyporządkować UE po początkowym ujęciu, jeżeli występują oznaki utraty wartości, i w razie konieczności dokonuje się odpisu do niższej wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalną określa się zgodnie z zasadami opisanymi w informacji dodatkowej **1.5.3**. Jeżeli przyczyny utraty wartości przestają mieć zastosowanie w późniejszym terminie, odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości odwraca się do wartości bilansowej, jaka zostałaby określona, gdyby nie dokonano żadnego odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Inwestycje w funduszach *venture capital*

Inwestycje w funduszach *venture capital* klasyfikuje się jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (zob. **1.5.5**), a zatem wykazuje się je w wartości godziwej z zyskami i stratami wynikającymi ze zmian wartości godziwej (wraz z różnicami wynikającymi z przeliczenia walut) ujętymi w kapitale rezerwowym według wartości godziwej.

Jako że inwestycjom w fundusze *venture capital* nie można przypisać wartości wynikającej z notowania na aktywnym rynku, wycenia się je w rozbiciu na poszczególne pozycje po koszcie lub według wartości aktywów netto (biorąc za podstawę wyceny niższą z obydwu wartości). Niezrealizowane zyski z wyceny według wartości godziwej ujmuje się w kapitale rezerwowym, a niezrealizowane straty ocenia się pod kątem utraty wartości w celu ustalenia, czy należy je ująć jako odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności czy jako zmiany stanu kapitału rezerwowego według wartości godziwej.

1.5.5 *Aktywa finansowe*

Klasyfikacja

UE dzieli swoje aktywa finansowe na następujące kategorie: aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy; pożyczki i należności; inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności; oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Klasyfikacja instrumentów finansowych ustalana jest w momencie początkowego ujęcia i podlega ponownej wycenie na każdy dzień bilansowy.

(i) *Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy*

Składnik aktywów zalicza się do tej kategorii, jeżeli został nabyty zasadniczo w celu sprzedaży w perspektywie krótkoterminowej lub jeżeli został do niej zaklasyfikowany przez UE. W kategorii tej ujmuje się również instrumenty pochodne. Należące do tej kategorii aktywa uznaje się za aktywa obrotowe, jeżeli ich realizacja przewidziana jest w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

(ii) *Pożyczki i należności*

Pożyczki i należności to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, ze stałymi lub ustalonymi płatnościami, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają one, gdy UE przekazuje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi i nie ma zamiaru wprowadzać należności do obrotu. Wykazuje się je w aktywach trwałych, z wyjątkiem składników, których termin zapadalności przypada w terminie 12 miesięcy od dnia bilansowego.

(iii) *Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności*

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, ze stałymi lub ustalonymi płatnościami i stałymi terminami zapadalności, które UE ma zamiar i może utrzymywać do terminu zapadalności. W ciągu ostatniego roku budżetowego UE nie utrzymywała żadnych inwestycji zaliczających się do tej kategorii.

(iv) *Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży*

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to aktywa niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały przypisane do niniejszej kategorii lub które nie zaliczają się do żadnej z pozostałych kategorii. Klasyfikuje się je jako aktywa obrotowe lub trwałe, w zależności od terminu, w którym UE planuje je zbyć i który zwykle odpowiada rezydualnemu terminowi zapadalności na dzień bilansowy. Inwestycje w jednostkach nieobjętych konsolidacją oraz inne inwestycje kapitałowe (np. operacje w oparciu o kapitał podwyższonego ryzyka) nieujmowane metodą praw własności również klasyfikuje się jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Początkowe ujęcie i wycena

Zakup i sprzedaż aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży, ujmuje się na dzień transakcji, czyli dzień, w którym UE zobowiązała się kupić lub sprzedać składnik aktywów. Pożyczki ujmuje się w dniu przekazania środków pieniężnych pożyczkobiorcom. Instrumenty finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej. W przypadku wszystkich aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy koszty transakcji dodaje się do wartości godziwej przy początkowym ujęciu. Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy ujmuje się początkowo w wartości godziwej, a koszty transakcji ujmuje się jako koszty w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

W początkowym ujęciu wartość godziwa składnika aktywów finansowych odpowiada zwykle cenie transakcji (tj. wartości godziwej otrzymanej zapłaty). Jednakże wartość godziwą udzielonej pożyczki długoterminowej, która jest nieoprocentowana lub oprocentowana poniżej rynkowych stóp procentowych, ustala się jako wartość bieżącą wszystkich przyszłych wpływów środków pieniężnych dyskontowanych w oparciu o obowiązującą rynkową stopę procentową dla podobnego instrumentu o podobnym ratingu kredytowym.

Pożyczki udzielone z pożyczonych środków wycenia się w ich kwocie nominalnej, którą uznaje się za wartość godziwą pożyczki. Istnieją ku temu następujące powody:

- „Otoczenie rynkowe” pożyczek UE jest bardzo specyficzne i różni się od rynku kapitałowego, na którym emitowane są obligacje komercyjne lub skarbowe. Pożyczkodawcy na rynku kapitałowym mają bowiem możliwość wyboru alternatywnych inwestycji, co znajduje swoje odzwierciedlenie w cenach rynkowych. UE jest jednak pozbawiona tej możliwości, jako że nie może ona inwestować środków na rynkach kapitałowych; pożycza ona środki tylko po to, by udzielić pożyczek o takiej samej stopie procentowej. Oznacza to, że w przypadku pożyczonych środków UE nie ma innej możliwości udzielania pożyczek ani inwestowania tych środków. Dlatego też nie istnieją koszty alternatywne i tym samym nie ma podstawy do porównania ze stopami rynkowymi. W rzeczywistości pożyczki udzielane przez UE same w sobie stanowią rynek. Zasadniczo, jako że nie można zastosować opcji kosztu alternatywnego, cena rynkowa nie oddaje rzetelnie istoty operacji udzielania pożyczek przez UE. W związku z tym nie jest właściwe ustalanie wartości godziwej pożyczek UE w odniesieniu do obligacji komercyjnych i skarbowych.
- Ponadto, jako że nie istnieje aktywny rynek ani podobne transakcje, z którymi można by porównać operacje udzielania pożyczek przez UE, stopa procentowa stosowana przez UE do ustalenia wartości godziwej pożyczek udzielanych w ramach europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej, pożyczek na wsparcie bilansu płatniczego oraz innych takich pożyczek, powinna być równa pobieranej stopie procentowej.
- Co więcej, w przypadku tych pożyczek między pożyczkami udzielonymi i zaciągniętymi występują efekty równoważące z uwagi na ich charakter wzajemny. Stąd też efektywna stopa procentowa dla pożyczki udzielonej równa się efektywnej stopie procentowej powiązanych pożyczek zaciągniętych. Poniesione przez UE koszty transakcji, którymi następnie obciąża się beneficjenta pożyczki, są bezpośrednio ujmowane w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

Instrumenty finansowe usuwa się z ksiąg w przypadku wygaśnięcia lub przeniesienia praw do otrzymywania wpływów pieniężnych z inwestycji oraz w przypadku gdy UE przeniosła zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z własnością.

Późniejsza wycena

- (i) Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy są następnie wykazywane w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej „instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy” ujmuje się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności w okresie, w którym powstały.
- (ii) Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności ujmuje się po zamortyzowanym koszcie w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej. W przypadku pożyczek udzielonych z pożyczonych środków ta sama efektywna stopa procentowa stosowana jest do udzielonych i zaciągniętych pożyczek, gdyż pożyczki te mają cechy operacji wzajemnych (*back-to-back*), a różnice między warunkami i wysokościami kwot pożyczek udzielonych i zaciągniętych nie są istotne. Poniesione przez UE koszty transakcji, którymi następnie obciążono beneficjenta pożyczki, są bezpośrednio ujmowane w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.
- (iii) Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności – obecnie UE nie posiada żadnych inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności.
- (iv) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wykazuje się następnie w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w kapitale rezerwowym według wartości godziwej. W przypadku sprzedaży lub utraty wartości aktywów zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, skumulowane korekty wartości godziwej ujęte uprzednio w kapitale rezerwowym według wartości godziwej ujmuje się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Odsetki od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży obliczone w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej ujmuje się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Dywidendy od instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się po stwierdzeniu prawa UE do otrzymania płatności.

Wartość godziwą inwestycji notowanych na aktywnych rynkach ustala się w oparciu o bieżące oferowane ceny zakupu. W przypadku składników aktywów finansowych, dla których nie ma aktywnego rynku (i w przypadku nienotowanych papierów wartościowych), UE określa wartość godziwą w oparciu o metody wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawnych transakcji na warunkach rynkowych, odniesienie do innych analogicznych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku.

W przypadku gdy nie można w wiarygodny sposób wycenić wartości godziwej inwestycji w instrumenty kapitałowe, które nie są notowane na aktywnym rynku, inwestycje te wycenia się po koszcie pomniejszonym o straty z tytułu trwałej utraty wartości.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy UE ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości danego składnika aktywów finansowych. Utrata wartości danego składnika aktywów finansowych następuje tylko i wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody trwałej utraty wartości w związku z jednym lub większą liczbą zdarzeń, które miały miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów, oraz gdy zdarzenie (lub zdarzenia) będące przyczyną straty ma(-ją) wpływ na szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne związane z danym składnikiem aktywów finansowych, który to wpływ można w wiarygodny sposób oszacować. Dokonywany jest wówczas odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

a) Aktywa wykazywane po zamortyzowanym koszcie

Jeżeli istnieją obiektywne dowody straty z tytułu trwałej utraty wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności wykazywanych po zamortyzowanym koszcie, kwotę straty wycenia się jako różnicę między wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat kredytowych, które nie zostały poniesione), dyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej dla składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów jest zmniejszana, a kwota straty ujmowana jest w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Jeżeli pożyczka lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienne oprocentowanie, w celu wyceny straty z tytułu trwałej utraty wartości przyjmuje się stopę dyskontową odpowiadającą bieżącej efektywnej stopie procentowej określonej w umowie. Wartość bieżącą szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu zabezpieczonego składnika aktywów finansowych oblicza się na podstawie przepływów pieniężnych, które mogą wynikać z zajęcia, pomniejszonych o koszty uzyskania i sprzedaży zabezpieczenia, bez względu na prawdopodobieństwo zajęcia. Jeżeli w kolejnym okresie kwota straty z tytułu trwałej utraty wartości ulegnie zmniejszeniu oraz jeżeli zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem mającym miejsce po ujęciu utraty wartości, uprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości odwraca się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

b) Aktywa wykazywane w wartości godziwej

W przypadku inwestycji kapitałowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, podczas ustalania, czy nie nastąpiła utrata wartości papierów wartościowych, należy wziąć pod uwagę istotny lub trwały (dłużej trwający) spadek wartości godziwej papierów wartościowych poniżej ich kosztu. Jeżeli istnieją tego rodzaju dowody dla aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączną kwotę straty – ustaloną jako różnica między kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów finansowych ujęte uprzednio w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności – usuwa się z kapitału rezerwowego i ujmuje w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujęte w odpowiednim sprawozdaniu z finansowych wyników działalności nie są odwracane w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Jeżeli w kolejnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego zaklasyfikowanego jako składnik aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wzrośnie i jeżeli wzrost ten w obiektywny sposób można powiązać ze zdarzeniem mającym miejsce po ujęciu odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości odwraca się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

1.5.6 Zapasy

Zapasy wycenia się według kosztu lub według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa. Koszt ustala się z zastosowaniem metody FIFO („pierwsze weszło, pierwsze wyszło”). Koszt wyrobów gotowych i produkcji w toku obejmuje koszty surowców, robocizny bezpośrednio, inne koszty, które da się bezpośrednio przyporządkować, oraz powiązane pośrednie koszty produkcji (przy normalnej zdolności produkcyjnej). Możliwa do uzyskania wartość netto stanowi szacunkową cenę sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej pomniejszoną o koszty realizacji i koszty sprzedaży. Zapasy utrzymywane w celu dystrybucji nieodpłatnej lub za stawkę nominalną wycenia się według kosztu lub aktualnego kosztu odtworzenia, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa. Aktualny koszt odtworzenia stanowi koszt, który UE musiałaby ponieść, aby nabyć składnik aktywów na dzień sprawozdawczy.

1.5.7 Kwoty płatności zaliczkowych

Zaliczkowanie jest formą płatności z wyprzedzeniem na rzecz beneficjenta, mającą na celu zapewnienie jego płynności finansowej. Może być ono rozбите na szereg płatności w okresie wskazanym w danej umowie w sprawie zaliczkowania. Płatność lub zaliczka podlega zwrotowi lub musi zostać wykorzystana na cele, na które była przeznaczona, w okresie wskazanym w umowie. Beneficjent, który nie poniesie kosztów kwalifikowalnych, zobowiązany jest do zwrotu UE przyznanej zaliczki. Kwotę płatności zaliczkowych zmniejsza się (całkowicie lub częściowo) o zatwierdzone koszty kwalifikowalne (które ujmuje się jako koszty) i zwrócone kwoty.

Nierozliczone na koniec roku kwoty płatności zaliczkowych wycenia się według pierwotnej wypłaconej kwoty pomniejszonej o: kwoty zwrócone, kwoty kwalifikowalne ujęte w księgach jako koszty, szacunkowe kwoty kwalifikowalne nierozliczone na koniec roku oraz obniżenia wartości.

Odsetki od płatności zaliczkowych ujmuje się w chwili ich uzyskania zgodnie z przepisami odnośnej umowy. Szacunek przychodu z tytułu naliczonych odsetek dokonywany jest na koniec roku w oparciu o najbardziej wiarygodne dane, a następnie uwzględniany jest w bilansie.

1.5.8 Należności

Należności wykazuje się w kwocie początkowej pomniejszonej o odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości. Odpisu z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że UE nie będzie w stanie pobrać wszystkich należnych kwot zgodnie z pierwotnymi warunkami. Kwota odpisu aktualizującego stanowi różnicę między wartością bilansową składnika aktywów a jego wartością odzyskiwalną. Kwota odpisu ujmowana jest w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Na podstawie doświadczeń z ubiegłych lat dokonuje się również ogólnego odpisu aktualizującego wartość w odniesieniu do nierozliczonych nakazów odzyskania środków nieobjętych jeszcze żadnym określonym odpisem. W informacji dodatkowej **1.5.14** poniżej przedstawiono bardziej szczegółowe informacje dotyczące ujęcia naliczonych przychodów na koniec roku.

1.5.9 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty to instrumenty finansowe, które definiuje się jako aktywa obrotowe. Obejmują one środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe wysoce płynne inwestycje o pierwotnym terminie zapadalności do trzech miesięcy.

1.5.10 Świadczenia emerytalno- rentowe oraz inne świadczenia pracownicze

Zobowiązania emerytalno- rentowe

Programy emerytalno-rentowe UE to programy określonych świadczeń. Pracownicy wnoszą z wynagrodzenia jedną trzecią spodziewanego kosztu tych świadczeń, jednak zobowiązanie nie jest finansowane kapitałowo. Zobowiązanie ujęte w bilansie w odniesieniu do programów określonych świadczeń emerytalno-rentowych jest wartością bieżącą zobowiązań z tytułu określonych świadczeń na dzień bilansowy. Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń obliczają aktuariusze w oparciu o metodę prognozowanych uprawnień jednostkowych. Wartość bieżącą zobowiązania z tytułu określonych świadczeń określa się, dyskontując szacunkowe przyszłe wypływy środków pieniężnych w oparciu o stopy procentowe obligacji państwowych denominowanych w walucie, w której zostaną wypłacone świadczenia, i których termin zapadalności jest zbliżony do terminu realizacji powiązanych zobowiązań emerytalno-rentowych.

Zyski i straty aktuarialne wynikające z korekt założeń aktuarialnych i zmian założeń aktuarialnych ujmują się bezzwłocznie w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Koszty przeszłego zatrudnienia ujmują się bezzwłocznie w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności, chyba że zmiany w programie emerytalno-rentowym uzależnione są od utrzymania zatrudnienia pracowników przez określony czas (okres nabywania uprawnień). W takim przypadku koszty przeszłego zatrudnienia amortyzuje się metodą liniową przez okres nabywania uprawnień.

Świadczenia chorobowe po okresie zatrudnienia

UE zapewnia swoim pracownikom świadczenia opieki zdrowotnej poprzez zwrot kosztów leczenia. Stworzono odrębny fundusz na potrzeby bieżącej administracji. Z systemu korzystają obecni pracownicy, emeryci i renciści, wdowy lub wdowcy oraz uprawnieni do ubezpieczenia członkowie ich rodzin. Świadczenia przyznane osobom nieaktywnym zawodowo (emerytom, rencistom, sierotom itp.) uznaje się za „świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia”. Z uwagi na charakter tych świadczeń niezbędne jest dokonanie obliczeń aktuarialnych. Zobowiązania ujęte w bilansie ustala się w podobny sposób jak zobowiązania emerytalne i rentowe (zob. powyżej).

1.5.11 Rezerwy

Rezerwy ujmują się, gdy UE związana jest prawnym lub zwyczajowo oczekiwanym zobowiązaniem wobec osób trzecich w wyniku przeszłych zdarzeń, gdy istnieje większe prawdopodobieństwo, że w celu realizacji zobowiązania konieczny będzie wpływ środków, niż że nie będzie to konieczne, oraz gdy kwotę można wiarygodnie oszacować. Nie ujmują się rezerw na przyszłe straty operacyjne. Kwotę rezerwy ustala się poprzez najlepsze możliwe oszacowanie spodziewanych wydatków, które będą konieczne w celu realizacji bieżącego zobowiązania na dzień sprawozdawczy. W przypadkach, w których rezerwa odnosi się do zbioru wielu pozycji, przy szacunkowym określaniu kwoty zobowiązania uwzględnia się wszystkie możliwe wyniki oraz odpowiadające im prawdopodobieństwa (metoda „oczekiwanej wartości”).

1.5.12 Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy lub zobowiązania finansowe ujmowane po zamortyzowanym koszcie (zaciągnięte pożyczki). Zaciągnięte pożyczki obejmują pożyczki od instytucji kredytowych i zobowiązania potwierdzone certyfikatami. Zaciągnięte pożyczki ujmują się początkowo w wartości godziwej, czyli w wysokości wpływów z tytułu uzyskania pożyczki (wartości godziwej otrzymanej zapłaty) po odliczeniu poniesionych kosztów transakcji, a następnie wykazuje się je po zamortyzowanym koszcie w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej; wszelkie różnice pomiędzy wpływami (po odliczeniu kosztów transakcji) a wartością wykupu ujmują się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności w okresie pożyczkowym w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej.

Wykazuje się je jako zobowiązania długoterminowe, z wyjątkiem składników, których termin wymagalności przypada w terminie krótszym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego. W przypadku pożyczek udzielonych z pożyczonych środków metody efektywnej stopy procentowej nie można stosować do udzielonych i zaciągniętych pożyczek ze względu na zasadę istotności. Poniesione przez UE koszty transakcji, którymi następnie obciąża się beneficjenta pożyczki, są bezpośrednio ujmowane w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

Zobowiązania finansowe zaklasyfikowane jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują instrumenty pochodne, o ile ich wartość godziwa jest ujemna. Są księgowane w taki sam sposób jak aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy; zob. informacja dodatkowa 1.5.5.

1.5.13 **Zobowiązania**

Znacząca kwota zobowiązań UE nie jest związana z zakupem towarów lub usług, ale obejmuje niezapłacone kwoty roszczeń z tytułu zestawień poniesionych wydatków od beneficjentów dotacji lub innych form finansowania przez UE. Są one ujmowane jako zobowiązania w kwocie roszczenia w momencie otrzymania zestawienia poniesionych wydatków. Po weryfikacji i zatwierdzeniu kosztów kwalifikowalnych zobowiązania wycenia się w wysokości zatwierdzonej i kwalifikowalnej kwoty.

Zobowiązania z tytułu zakupu towarów i usług ujmowane są w momencie otrzymania faktury w wysokości kwoty początkowej, a powiązane koszty ujmowane są w momencie realizacji i akceptacji dostaw i usług przez UE.

1.5.14 **Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów**

Zgodnie z zasadami rachunkowości UE transakcje i zdarzenia ujmuje się w sprawozdaniu finansowym w okresie, do którego się odnoszą. Na koniec okresu obrachunkowego bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów są ujmowane w oparciu o szacowaną kwotę zobowiązań do przeniesienia przypadających na dany okres. Obliczenia biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów dokonuje się zgodnie z wydanymi przez Komisję szczegółowymi wytycznymi operacyjnymi i praktycznymi, które mają gwarantować, że sprawozdanie finansowe przedstawia prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji.

Również przychody ujmuje się w okresie, do którego się odnoszą. Na koniec roku, w przypadku gdy faktura nie została jeszcze wystawiona, a usługa lub dostawa została zrealizowana przez UE lub w przypadku istnienia porozumienia umownego (tj. poprzez odniesienie do traktatu), w sprawozdaniu finansowym ujmuje się naliczone przychody.

Ponadto na koniec roku, w przypadku gdy faktura została wystawiona, ale usługi lub dostawy nie zostały jeszcze zrealizowane, przychody uznaje się za przychody przyszłych okresów i ujmuje w kolejnym okresie obrachunkowym.

1.6 **SPRAWOZDANIE Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI**

1.6.1 **Przychody**

Przychody o charakterze podatków i opłat

Przychody te stanowią większość przychodów UE i obejmują głównie podatki pośrednie i bezpośrednie oraz zasoby własne. Poza podatkami UE może również otrzymywać płatności od innych osób, w postaci np. ceł, grzywien i darowizn.

Zasoby własne oparte na DNB oraz zasoby własne oparte na VAT

Przychody ujmuje się za okres, za który Komisja Europejska wysłała do państw członkowskich wezwanie do zapłaty należnych składek. Wykazywane są w wysokości „kwoty, do której wniesienia wezwano”. Ponieważ zasoby oparte na VAT i DNB bazują na szacunkach za dany rok budżetowy, można wprowadzać do nich zmiany do czasu podania ostatecznych danych przez państwa członkowskie. Wpływ zmian w zakresie wartości szacunkowych uwzględnia się przy ustalaniu nadwyżki lub deficytu netto za okres, w którym nastąpiła zmiana.

Tradycyjne zasoby własne

Należności i powiązane przychody ujmuje się w chwili otrzymania właściwego miesięcznego sprawozdania z rachunku A (obejmującego pobrane cła oraz należne zabezpieczone i niekwestionowane kwoty) od państw członkowskich. Na dzień sprawozdawczy przychody pobrane przez państwa członkowskie za dany okres, lecz niewypłacone jeszcze Komisji Europejskiej, szacuje się i ujmuje jako naliczone przychody. Kwartalne sprawozdania z rachunku B (obejmującego cła niepobrane i niezabezpieczone, jak również kwoty zabezpieczone zakwestionowane przez dłużnika) otrzymane od państw członkowskich ujmuje się jako przychody pomniejszone o koszty poboru, do których zatrzymania uprawnione są państwa członkowskie (25 %). Ponadto w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności ujmuje się zmniejszenie wartości w wysokości szacunkowych środków, które mogą nie zostać odzyskane.

Grzywny

Przychód z tytułu grzywien ujmuje się po podjęciu przez UE decyzji o nałożeniu grzywny i oficjalnym powiadomieniu o takiej decyzji jej adresata. W razie wątpliwości co do wypłacalności przedsiębiorstwa ujmuje się zmniejszenie wartości należnej kwoty. Po podjęciu decyzji o nałożeniu grzywny, od daty powiadomienia dłużnicy mają dwa miesiące na:

- zaakceptowanie decyzji – wówczas zobowiązani są do uiszczenia grzywny we wskazanym terminie, a kwota zostaje ostatecznie pobrana przez UE; lub
- odrzucenie decyzji — wówczas składają skargę na mocy prawa UE.

Jednak, nawet w wypadku złożenia skargi, kwota główna grzywny musi zostać zapłacona we wskazanym terminie trzech miesięcy, ponieważ skarga nie ma skutku zawieszającego (art. 278 Traktatu UE) lub - w pewnych okolicznościach i za zgodą księgowego Komisji – można zamiast tego przedłożyć gwarancję bankową na odnośną kwotę.

Jeżeli przedsiębiorstwo zaskarży decyzję i dokona tymczasowej zapłaty grzywny, kwotę ujmuje się jako zobowiązane warunkowe. Jednak ponieważ skarga na decyzję UE nie ma skutku zawieszającego, otrzymane środki pieniężne wykorzystywane są w celu rozliczenia należności. Jeśli wydaje się prawdopodobne, że Sąd może nie wydać wyroku korzystnego dla UE, wówczas konieczne jest ujęcie rezerwy na pokrycie związanego z tym ryzyka. W przypadku gdy przedłożona została gwarancja, nieuregulowane należności należy odpowiednio umorzyć. Uzyskane przez Komisję Europejską skumulowane odsetki z rachunków bankowych, na których zdeponowane były płatności, ujmuje się jako przychody i odpowiednio zwiększa wszelkie zobowiązania warunkowe.

Przychody pozapodatkowe

Przychody ze sprzedaży towarów i usług ujmuje się, gdy znaczące ryzyko oraz korzyści wynikające z własności towarów zostają przeniesione na kupującego. Przychody związane ze świadczeniem usług ujmuje się poprzez odniesienie do etapu realizacji transakcji na dzień sprawozdawczy.

Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody i koszty z tytułu odsetek ujmuje się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej. Jest to metoda obliczenia zamortyzowanego kosztu składnika aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek przez dany okres. Obliczając efektywną stopę procentową, UE szacuje przepływy pieniężne przy uwzględnieniu wszystkich warunków umownych dotyczących danego instrumentu finansowego (na przykład opcji wcześniejszej spłaty), lecz nie bierze pod uwagę przyszłych strat kredytowych. W obliczeniach uwzględniane są wszystkie wynagrodzenia i opłaty zapłacone lub uzyskane przez strony umowy, które stanowią integralną część efektywnej stopy procentowej, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie lub dyskonta.

Po dokonaniu odpisu aktualizującego wartość składnika aktywów finansowych lub grupy podobnych składników aktywów finansowych wskutek straty z tytułu trwałej utraty wartości, przychody z tytułu odsetek ujmuje się w oparciu o stopę procentową, za pomocą której dyskontuje się przyszłe przepływy pieniężne w celu ustalenia wysokości odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się z chwilą powstania uprawnienia do otrzymania płatności.

1.6.2 Koszty

Koszty pozapodatkowe wynikające z zakupu towarów i usług ujmuje się z chwilą realizacji i akceptacji dostaw przez UE. Wycenia się je po koszcie wytworzenia określonym na fakturze. Koszty związane z podatkami i opłatami są charakterystyczne dla UE i stanowią większość jej wydatków. Odnoszą się one do transferów na rzecz beneficjentów i mogą obejmować: wierzytelności, transfery na mocy umów oraz dotacje, składki i darowizny w dowolnej wysokości.

Transfery ujmuje się jako koszty w okresie, w którym miały miejsce zdarzenia leżące u ich podstaw, pod warunkiem że przepisy (rozporządzenie finansowe, regulamin pracowniczy lub inne przepisy) dopuszczają tego rodzaju transfer lub została podpisana umowa dopuszczająca transfer, beneficjent spełnia wszelkie kryteria kwalifikowalności oraz możliwe jest wiarygodne oszacowanie kwoty.

otrzymany wniosek o płatność lub zestawienie poniesionych wydatków spełniające kryteria ujmowania wykazywane są jako koszt w wysokości kwalifikowalnej kwoty. Na koniec roku poniesione koszty kwalifikowalne należne beneficjentom, lecz jeszcze przez nich nie zgłoszone, wycenia i ujmuje się jako bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów.

1.7 AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

1.7.1 Aktywa warunkowe

Składnik aktywów warunkowych to składnik aktywów, który może powstać na skutek przeszłych zdarzeń i którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero poprzez wystąpienie lub niewystąpienie niepewnego przyszłego zdarzenia lub kilku takich zdarzeń, które nie są w pełni zależne od UE. Informacje o aktywach warunkowych ujawnia się, jeśli wpływ korzyści ekonomicznych lub innych świadczeń jest prawdopodobny.

1.7.2 Zobowiązania warunkowe

Zobowiązanie warunkowe to zobowiązanie, które może powstać na skutek przeszłych zdarzeń i którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero poprzez wystąpienie lub niewystąpienie niepewnego przyszłego zdarzenia lub kilku takich zdarzeń, które nie są w pełni zależne od UE; lub obecne zobowiązanie, które powstaje na skutek przeszłych zdarzeń, ale nie jest ujmowane w sprawozdaniu, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby w celu realizacji zobowiązania konieczny był wypływ środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne lub świadczenia lub, w rzadkich przypadkach, gdy kwoty zobowiązania nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

2. INFORMACJE DODATKOWE DO BILANSU

AKTYWA TRWAŁE

2.1 WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE

	<i>mln EUR</i>
	Kwota
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2011 r.	301
Zwiększenia	89
Zbycie	(11)
Inne zmiany	0
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2012 r.	379
Umorzenie na dzień 31.12.2011 r.	(152)
Odpisy amortyzacyjne za rok	(39)
Zbycie	4
Inne zmiany	(4)
Umorzenie na dzień 31.12.2012 r.	(191)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2012 r.	188
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2011 r.	149

Powyższe kwoty odnoszą się przede wszystkim do oprogramowania komputerowego.

2.2 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Środki w budowie na dzień 31 grudnia 2012 r. obejmują aktywa o wartości 660 mln EUR (w 2011 r.: 219 mln EUR) związane z projektem Galileo - globalnym systemem nawigacji satelitarnej UE budowanym przy wsparciu Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA). Po ukończeniu budowy system będzie składać się z 30 satelitów, 2 ośrodków sterowania oraz 16 stacji naziemnych. Kwota w bilansie odzwierciedla koszty, które można kapitalizować i które Komisja poniosła w związku z tym projektem od 22 października 2011 r., kiedy to wprowadzono na orbitę pierwsze dwie satelity mające wchodzić w skład systemu. Przed tą datą, jak wyjaśniono w poprzednich sprawozdaniach rocznych, Komisja traktowała ten projekt jako projekt w fazie badawczej, w związku z czym, zgodnie z zasadami rachunkowości UE, wszystkie ponoszone koszty ujmowano jako koszty. Od początku realizacji projektu do końca okresu obowiązywania obecnych ram finansowych przewidywany budżet wynosi 3 837 mln EUR. Przewiduje się, że w następnych ramach finansowych dalsze 5 400 mln EUR zostanie przeznaczony na: pełne rozmieszczenie systemu, jego eksploatację, świadczenie usług Galileo do 2020 r. oraz przygotowanie następnej generacji konstelacji; całość będzie finansowana z budżetu UE. W 2012 r. do kosztów zaliczono koszty prac rozwojowych w kwocie 13 mln EUR, których nie można skapitalizować.

Na dzień bilansowy łącznie cztery satelity zostały umieszczone na orbicie od października 2011 r. Obecnie prowadzi się ich testy, których zakończenie pozwoli na zamknięcie fazy walidacji orbitalnej projektu. Fazę tę finansowały wspólnie UE i ESA i zgodnie z umową o udzielenie dotacji zawartą pomiędzy tymi dwoma stronami ESA oficjalnie przekaze wytworzone aktywa na rzecz UE. To przeniesienie prawa własności będzie wymagało zgody Rady ESA, przy czym należy zauważyć, że oprócz Norwegii i Szwajcarii wszystkie państwa należące do ESA są także państwami członkowskimi UE. Obecnie Komisja nie ma powodu przypuszczać, aby któryś z członków ESA miał zablokować takie przeniesienie.

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

mln EUR

	Grunt i budynki	Urządzenia i wyposażenie	Meble i środki transportu	Sprzęt komputerowy	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Leasing finansowy	Aktywa w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na koniec poprzedniego roku	4 118	528	229	557	228	2 685	645	8 990
Zwiększenia	96	42	22	52	11	511	583	1 317
Zbycie	(26)	(23)	(21)	(54)	(11)	0	0	(135)
Przesunięcia między kategoriami aktywów	102	8	0	12	0	(14)	(111)	(3)
Inne zmiany	24	3	3	11	3	(1)	1	44
Wartość bilansowa brutto na koniec roku	4 314	558	233	578	231	3 181	1 118	10 213
Umorzenie na koniec poprzedniego roku	(1 999)	(425)	(166)	(396)	(137)	(796)		(3 919)
Odpisy amortyzacyjne za rok	(138)	(45)	(20)	(67)	(21)	(114)		(405)
Korekty amortyzacji	0	0	0	0	0	1		1
Zbycie	3	23	21	51	10	5		113
Przesunięcia między kategoriami aktywów	—	0	0	(11)	0	14		3
Inne zmiany	(3)	(2)	(1)	(13)	(2)	(7)		(28)
Umorzenie na koniec roku	(2 137)	(449)	(166)	(436)	(150)	(897)		(4 235)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2012 r.	2 177	109	67	142	81	2 284	1 118	5 978
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2011 r.	2 119	103	63	161	91	1 889	645	5 071

Opłaty pozostające do zapłaty w związku z leasingiem finansowym lub podobnymi prawami ujmuje się w bilansie jako zobowiązania długo- i krótkoterminowe (zob. również informacja dodatkowa 2.15 i 2.18.1).
Dzieli się je na:

LEASING FINANSOWY

mln EUR

Opis	Opłaty skumulowane (A)	Kwoty do zapłaty w przyszłości				Wartość ogółem (A+B)	Przyszłe wydatki na aktywa (C)	Wartość składnika aktywów (A+B+C)	Amortyzacja (D)	Wartość bilansowa netto = (A+B+C+D)
		< 1 rok	< 1 rok	> 5 lat	Zobowiązania ogółem (B)					
Grunty i budynki	992	63	342	1 686	2 091	3 083	61	3 144	(877)	2 267
Inne rzeczowe aktywa trwałe	18	7	11	1	19	37	—	37	(20)	17
Ogółem na dzień 31.12.2012 r.	1 010	70	353	1 687	2 110	3 120	61	3 181	(897)	2 284
Odsetki		85	307	502	893					
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe ogółem na dzień 31.12.2012 r.		155	660	2 189	3 003					
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe ogółem na dzień 31.12.2011 r.		153	608	1 859	2 620					

2.3 INWESTYCJE ROZLICZANE ZGODNIE Z METODĄ PRAW WŁASNOŚCI

mln EUR

	Informacja dodatkowa	31.12.2012	31.12.2011
Udziały we wspólnych przedsiębiorstwach	2.3.1	42	62
Udziały w jednostkach stowarzyszonych	2.3.2	350	312
Ogółem		392	374

2.3.1 Udziały we wspólnych przedsiębiorstwach

mln EUR

	WPG	SESAR	ITER	Wspólne przedsiębiorstwo IMI	FCH	Ogółem
Stan na dzień 31.12.2011 r.	0	0	0	25	37	62
Wkłady	—	70	116	98	54	338
Udział w wyniku finansowym netto	—	(70)	(106)	(91)	(91)	(358)
Stan na dzień 31.12.2012 r.	0	0	10	32	0	42

Udziały we wspólnych przedsiębiorstwach wykazywane są metodą praw własności. Następujące wartości bilansowe można przyporządkować UE w oparciu o procentowy udział we wspólnych przedsiębiorstwach:

mln EUR

	31.12.2012	31.12.2011
Aktywa trwałe	226	211
Aktywa obrotowe	106	123
Zobowiązania długoterminowe	0	0
Zobowiązania krótkoterminowe	(291)	(314)
Przychody	8	8
Koszty	(427)	(379)

Wspólne przedsiębiorstwo Galileo (WPG) w likwidacji

Wspólne przedsiębiorstwo Galileo (WPG) zostało postawione w stan likwidacji pod koniec 2006 r. i proces ten trwa nadal. Ponieważ jednostka ta w 2012 r. nie prowadziła działalności i była nadal w stanie likwidacji, nie odnotowano przychodów ani kosztów.

Wspólne przedsięwzięcie SESAR

To wspólne przedsięwzięcie ma na celu zapewnienie modernizacji europejskiego systemu zarządzania ruchem lotniczym oraz szybkie wdrożenie centralnego planu zarządzania ruchem lotniczym w Europie, poprzez skoordynowanie i skoncentrowanie wszystkich działań badawczo-rozwojowych z tej dziedziny w UE. Na dzień 31 grudnia 2012 r. udział własnościowy Komisji w przedsięwzięciu SESAR wynosił 46,12 %. Łączny (orientacyjny) wkład Komisji przewidziany dla SESAR (od 2007 r. do 2013 r.) wynosi 700 mln EUR. Skumulowany nieujęty udział w stratach wynosi 157 mln EUR.

Międzynarodowa Organizacja Energii Termojądrowej ITER (organizacja ITER)

Organizacja ITER obejmuje UE oraz Chiny, Indie, Rosję, Koreę Południową, Japonię i Stany Zjednoczone. Organizację ITER utworzono w celu zarządzania obiektami ITER, zachęcania do wykorzystywania obiektów ITER, podejmowania działań w celu pozyskania społecznego zrozumienia i akceptacji dla energii termojądrowej oraz wszelkich innych działań niezbędnych do osiągnięcia wyznaczonych celów. Wkład UE (Euratom) na rzecz organizacji ITER, obejmujący także wkłady państw członkowskich i Szwajcarii, przekazywany

jest za pośrednictwem wspólnego przedsięwzięcia „Fusion for Energy”. Łączny wkład jest z prawnego punktu widzenia traktowany jako wkład Euratomu na rzecz organizacji ITER, jako że państwa członkowskie i Szwajcaria nie posiadają udziałów własnościowych w organizacji ITER. Ponieważ z prawnego punktu widzenia właścicielem udziałów we wspólnym przedsięwzięciu, jakim jest organizacja ITER, jest UE, Komisja musi ująć ten udział w swoim sprawozdaniu. Na dzień 31 grudnia 2012 r. udział własnościowy Komisji w przedsięwzięciu ITER wynosił 44,25 %. Łączny (orientacyjny) wkład Euratomu przewidziany na rzecz ITER (od 2007 r. do 2041 r.) wynosi 8 949 mln EUR.

Wspólne inicjatywy technologiczne

Partnerstwa publiczno-prywatne w postaci wspólnych inicjatyw technologicznych, które wprowadzono w życie poprzez wspólne przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 187 Traktatu, utworzono w celu wdrażania celów programu wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zawartego w strategii lizbońskiej. Wspólne przedsiębiorstwa IMI i FCH zostały ujęte w tej pozycji, ale trzy inne: ARTEMIS, „Czyste niebo” oraz ENIAC, mimo że z prawnego punktu widzenia są wspólnymi przedsiębiorstwami, z punktu widzenia rachunkowości muszą być traktowane jako jednostki stowarzyszone (i jako takie uwzględniono je w informacji dodatkowej 2.3.2), ponieważ Komisja wywiera na nie znaczny wpływ, a nie sprawuje nad nimi wspólnej kontroli.

Wspólna inicjatywa technologiczna w zakresie leków innowacyjnych

Wspólne przedsiębiorstwo IMI wspiera przedkonkurencyjne prace badawczo-rozwojowe w branży farmaceutycznej w państwach członkowskich i krajach stowarzyszonych, aby zwiększyć inwestycje w badania w sektorze biofarmaceutycznym, a także działa na rzecz angażowania małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w prowadzone przez siebie działania. Na dzień 31 grudnia 2012 r. udział własnościowy Komisji w przedsiębiorstwie IMI wynosił 78,58 %. Maksymalny orientacyjny wkład Komisji wyniesie 1 mld EUR do dnia 31 grudnia 2017 r.

Wspólne przedsiębiorstwo na rzecz technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych (FCH)

Celem wspólnego przedsiębiorstwa FCH jest łączenie zasobów pochodzących z sektora publicznego i prywatnego na potrzeby wsparcia działań badawczych, co powinno prowadzić do poprawy ogólnej efektywności europejskich prac badawczych oraz przyspieszenia rozwoju i wdrażania technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych. Na dzień 31 grudnia 2012 r. udział własnościowy Komisji w przedsiębiorstwie FCH wynosił 80,6 %. Maksymalny orientacyjny wkład UE wyniesie 470 mln EUR do 31 grudnia 2017 r. Skumulowany nieujęty udział w stratach wynosi 12 mln EUR.

2.3.2 Udziały w jednostkach stowarzyszonych

	mln EUR				
	EFI	ARTEMIS	„Czyste niebo”	ENIAC	Ogółem
Stan na dzień 31.12.2011 r.	292	0	0	20	312
Wkłady	—	22	97	16	135
Udział w nadwyżce/(deficycie) netto	9	(22)	(97)	(22)	(132)
Inne zmiany stanu kapitału	35	—	—	—	35
Stan na dzień 31.12.2012 r.	336	0	0	14	350

Udziały w jednostkach stowarzyszonych wykazywane są metodą praw własności. Następujące wartości bilansowe można przyporządkować UE w oparciu o procentowy udział w jednostkach stowarzyszonych:

	mln EUR	
	31.12.2012	31.12.2011
Aktywa	505	460
Pasywa	(191)	(162)
Przychody	33	28
Deficyt	(177)	(182)

Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI)

Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI) jest instytucją finansową UE specjalizującą się w dostarczaniu kapitału wysokiego ryzyka oraz w gwarancjach na rzecz MŚP. Komisja wpłaciła 20 % kwoty swojego udziału, w związku z czym pozostałe saldo kapitału, którego nie wniesiono wobec braku wezwania, wynosi 720 mln EUR.

<i>mln EUR</i>		
EFI	Kapitał EFI ogółem	Kapitał subskrybowany przez Komisję
Kapitał podstawowy ogółem	3 000	900
Oplacony	(600)	(180)
Kapitał niewniesiony (wobec braku wezwania)	2 400	720

Wspólne przedsiębiorstwo ARTEMIS

Jednostkę tę utworzono w celu wdrożenia wraz z sektorem prywatnym wspólnej inicjatywy technologicznej w zakresie systemów wbudowanych. Maksymalny orientacyjny wkład Komisji wynosi 420 mln EUR. Skumulowany nieujęty udział w stratach wynosi 5 mln EUR (95,2 % udziału własnościowego).

Wspólne przedsiębiorstwo „Czyste niebo”

Celem tej jednostki jest przyspieszenie prac dotyczących opracowania, zatwierdzania i demonstracji w UE czystych technologii transportu lotniczego, a zwłaszcza stworzenie całkowicie innowacyjnego systemu transportu lotniczego, który pozwoliłoby zmniejszyć oddziaływanie transportu lotniczego na środowisko. Maksymalny orientacyjny wkład Komisji wynosi 800 mln EUR. Skumulowany nieujęty udział w stratach wynosi 48 mln EUR (62,89 % udziału własnościowego).

Wspólne przedsiębiorstwo ENIAC

Celem ENIAC jest określenie wspólnie uzgodnionego planu badań w dziedzinie nanoelektroniki w celu ustalenia priorytetów badawczych w zakresie rozwoju i wdrożenia kluczowych kompetencji w tym obszarze. Te cele będą realizowane poprzez wspólne zmobilizowanie zasobów pochodzących z sektora publicznego i prywatnego w celu wsparcia działań badawczo-rozwojowych w formie projektów. Łączne zobowiązanie UE wynosi 450 mln EUR. Na dzień 31 grudnia 2012 r. udział własnościowy Komisji w przedsiębiorstwie ENIAC wynosił 95,90 %.

2.4 TRWAŁE AKTYWA FINANSOWE

<i>mln EUR</i>			
	Informacja dodatkowa	31.12.2012	31.12.2011
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2.4.1	4 870	2 272
Udzielone pożyczki	2.4.2	57 441	41 400
Ogółem		62 311	43 672

2.4.1 Trwałe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

<i>mln EUR</i>		
	31.12.2012	31.12.2011
Fundusz Gwarancyjny (1)	1 327	1 475
EWWiS w likwidacji	1 102	—
Inwestycje BUFI	832	—
Mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka	593	—
Instrument Gwarancji Kredytowych dla projektów TEN-T (LGTT)	52	—

	<i>mln EUR</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Europejska Agencja Chemikaliów	52	—
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	188	188
Operacje w oparciu o kapitał podwyższonego ryzyka	123	134
Mechanizm finansowania początkowego ETF	305	234
Inne inwestycje dostępne do sprzedaży	296	241
Ogółem	4 870	2 272

(¹) Fundusz Gwarancyjny posiada obligacje europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej wyemitowane przez Komisję i zostały one wyeliminowane.

Aby lepiej przedstawić rzeczywistość gospodarczą, począwszy od 2012 r. wszystkie aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wykazuje się według rezydualnego terminu zapadalności na dzień bilansowy. Aktywa z terminem zapadalności dłuższym niż 1 rok na dzień sprawozdawczy zalicza się do aktywów trwałych, a te z terminem zapadalności przypadającym przed końcem 2013 r. wykazuje się jako aktywa obrotowe (zob. informacja dodatkowa 2.8). Powyższa kwota dla Funduszu Gwarancyjnego za 2012 r. nie obejmuje, w przeciwieństwie do 2011 r., środków pieniężnych i ich ekwiwalentów (w 2011 r.: 302 mln EUR) ani powiązanych zobowiązań (w 2011 r.: 1 mln EUR). Gdyby obecne podejście zastosowano w sprawozdaniu za 2011 r., kwoty porównawcze byłyby następujące:

	<i>mln EUR</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Fundusz Gwarancyjny (¹)	1 327	973
EWWiS w likwidacji	1 102	982
Inwestycje BUFI	832	588
Mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka	593	365
Instrument Gwarancji Kredytowych dla projektów TEN-T (LGTT)	52	47
Europejska Agencja Chemikaliów	52	91
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	188	188
Operacje w oparciu o kapitał podwyższonego ryzyka	123	134
Mechanizm finansowania początkowego ETF	305	234
Inne inwestycje dostępne do sprzedaży	296	241
Ogółem	4 870	3 843

(¹) Fundusz Gwarancyjny posiada obligacje europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej wyemitowane przez Komisję i zostały one wyeliminowane.

Fundusz Gwarancyjny

Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych dotyczy pożyczek gwarantowanych przez UE na podstawie decyzji Rady, w szczególności pożyczek udzielanych przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) poza UE oraz pożyczek udzielanych w ramach pomocy makrofinansowej (MFA), jak również pożyczek Euratomu poza UE. Jest to długoterminowy instrument, z którego pokrywane są niespłacone pożyczki objęte gwarancją UE. Środki funduszu pochodzą z wpłat z budżetu ogólnego UE, stanowiących 9 % kapitałowej wartości operacji, wpływów z odsetek od zainwestowanych środków funduszu oraz kwot odzyskanych od zalegających ze spłatami dłużników, w odniesieniu do których fundusz musiał już uruchomić gwarancję. Wszelkie roczne nadwyżki są zwracane do budżetu UE jako dochód.

UE ma obowiązek przewidzieć rezerwę gwarancyjną na pożyczki dla państw trzecich. Rezerwa ta jest przeznaczona na pokrycie potrzeb Funduszu Gwarancyjnego oraz, w razie potrzeby, uruchomionych gwarancji przekraczających kwotę dostępną w funduszu, tak aby tymi kwotami można było obciążyć budżet. Rezerwa odpowiada kwocie docelowej w wysokości 9 % kwoty pożyczek niespłaconych na koniec roku.

EWWiS w likwidacji

Jeśli chodzi o kwoty dotyczące EWWiS w likwidacji, wszystkie aktywa finansowe dostępne do sprzedaży stanowią dłużne papiery wartościowe denominowane w euro i notowane na aktywnym rynku. Na dzień 31 grudnia 2012 r. dłużne papiery wartościowe (wykazane w wartości godziwej), których ostateczny termin zapadalności przypada w 2013 r., opiewały na kwotę 490 mln EUR (w 2011 r.: 481 mln EUR).

Inwestycje BUFI

Od 1 stycznia 2010 r. Komisja zarządza tymczasowo zainkasowanymi grzywnami za pomocą specjalnie w tym celu utworzonego funduszu (BUFI), inwestując dostępne środki w instrumenty finansowe zaklasyfikowane jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka – RSFF

Mechanizmem finansowania opartym na podziale ryzyka zarządza EBI, a portfel inwestycyjny Komisji wykorzystuje się na pokrycie ryzyka finansowego w przypadku pożyczek i gwarancji udzielonych przez EBI na rzecz kwalifikowalnych projektów badawczych. Łącznie na lata 2007-2013 Komisja przewidziała budżet na poziomie nie wyższym niż 1 mld EUR, z czego najwyżej 800 mln EUR pochodzi z programu szczegółowego „Współpraca”, a nie więcej niż 200 mln EUR z programu szczegółowego „Możliwości”. EBI zobowiązał się do zapewnienia takiej samej kwoty środków.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. wkład na rzecz RSFF wniesiony przez Komisję, państwa EFTA i państwa trzecie wyniósł 1 006 mln EUR. EBI zainwestował te środki w obligacje (wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosiła 754 mln EUR) oraz depozyty pieniężne i terminowe (314 mln EUR). Kwota w wysokości 948 mln EUR ujęta jako zobowiązanie warunkowe (informacja dodatkowa 5.2.1), stanowi szacunkową maksymalną stratę na dzień 31 grudnia 2012 r., którą mogłaby ponieść Komisja w razie niewykonania zobowiązań z tytułu pożyczek lub gwarancji udzielonych przez EBI w ramach RSFF. Należy zauważyć, że całkowite ryzyko Komisji jest ograniczone do kwoty, którą przekazuje ona na rzecz mechanizmu.

Instrument Gwarancji Kredytowych dla projektów TEN-T (LGTT)

Instrument Gwarancji Kredytowych dla projektów TEN-T służy udzielaniu gwarancji w celu łągodzenia ryzyka utraty przychodów we wczesnych latach realizacji projektów TEN-Transport. Owe gwarancje stanowiłyby całkowite zabezpieczenie rezerwowych linii kredytowych, a korzystanie z nich byłoby ograniczone do przypadków, kiedy przepływy pieniężne w ramach projektu byłyby niewystarczające do obsługi długu uprzywilejowanego. Instrument jest wspólnym produktem finansowym Komisji i EBI, a rozporządzenie dotyczące TEN-T zawiera zapis mówiący o przeznaczeniu z budżetu UE kwoty w wysokości 500 mln EUR, która zostanie przydzielona w latach 2007-2013. EBI przeznaczy na instrument dodatkowo 500 mln EUR, więc łącznie dostępna kwota wyniesie 1 mld EUR.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. wkład Komisji do LGTT wyniósł 155 mln EUR. EBI zainwestował te środki w obligacje (wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosiła 75 mln EUR) oraz depozyty terminowe (88 mln EUR). Na koniec 2012 r. udzielono pożyczek na kwotę 523 mln EUR, które są w związku z tym objęte gwarancją. Kwota w wysokości 39 mln EUR ujęta jako zobowiązanie warunkowe (informacja dodatkowa 5.2.1), stanowi szacunkową maksymalną stratę na dzień 31 grudnia 2012 r., którą mogłaby ponieść Komisja w razie niewykonania zobowiązań z tytułu pożyczek udzielonych przez EBI w ramach LGTT. Stanowi to 7,4 % całkowitych kwot objętych gwarancją. Należy zauważyć, że całkowite ryzyko Komisji jest ograniczone do kwoty, którą przekazuje ona na rzecz instrumentu.

Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOR)

Ponieważ EBOR nie jest notowany na żadnej giełdzie oraz w związku z ograniczeniami umownymi zawartymi w jego akcie założycielskim, odnoszącymi się, między innymi, do sprzedaży udziałów kapitałowych ograniczonej do kosztów nabycia i zarezerwowanej wyłącznie dla obecnych udziałowców, udział Komisji wycenia się po kosztach pomniejszych o wszelkie odpisy aktualizujące wartość.

mln EUR

EBOR	Kapitał EBOR ogółem	Kapitał subskrybowany przez Komisję
Kapitał podstawowy ogółem	29 601	900
Opłacony	(6 202)	(188)
Kapitał niewniesiony (wobec braku wezwania)	23 399	712

Operacje w oparciu o kapitał podwyższonego ryzyka

W ramach operacji w oparciu o kapitał podwyższonego ryzyka pośrednicy finansowi otrzymują kwoty na finansowanie inwestycji kapitałowych. Są one finansowane w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa, a zarządza nimi EBI.

Mechanizm finansowania początkowego ETF

Mechanizm finansowania początkowego ETF obejmuje program na rzecz wzrostu i zatrudnienia, program MAP, program CIP oraz projekt pilotażowy „Transfer technologii”, które są nadzorowane przez EFI, i wspiera – poprzez inwestycje w odpowiednie wyspecjalizowane fundusze *venture capital* – tworzenie i finansowanie MŚP rozpoczynających działalność. Na koniec roku zaciągnięte zobowiązania na dalsze wydatki na mechanizm finansowania początkowego ETF wynosiły 122 mln EUR, ale drugie strony nie wykorzystały jeszcze tych środków.

Inne inwestycje dostępne do sprzedaży

Główne kwoty ujęte powyżej w innych inwestycjach trwałych dostępnych do sprzedaży obejmują: **Europejski Fundusz na rzecz Europy Południowo-Wschodniej** (113 mln EUR), **Fundusz „Ekologia na rzecz Wzrostu”** (39 mln EUR) oraz **fundusz GEEREF** (68 mln EUR).

2.4.2 Pożyczki długoterminowe

mln EUR

	Informacja dodatkowa	31.12.2012	31.12.2011
Pożyczki udzielone z budżetu UE oraz przez EWWiS	2.4.2.1	162	170
Pożyczki udzielone z pożyczonych środków	2.4.2.2	57 279	41 230
Ogółem		57 441	41 400

2.4.2.1. Pożyczki udzielone z budżetu Unii Europejskiej oraz przez EWWiS w likwidacji

mln EUR

	Pożyczki na specjalnych warunkach	Pożyczki na budownictwo udzielone przez EWWiS	Ogółem
Ogółem na dzień 31.12.2011 r.	151	19	170
Nowe pożyczki	—	—	—
Spląty	(17)	(4)	(21)
Różnice kursowe	1	—	1
Zmiany wartości bilansowej	11	1	12
Ogółem na dzień 31.12.2012 r.	146	16	162

Pożyczki na specjalnych warunkach z preferencyjnym oprocentowaniem udzielane są w ramach współpracy z państwami trzecimi. Dla wszystkich kwot okres wymagalności przypada później niż 12 miesięcy od końca roku. Efektywne stopy procentowe tych pożyczek wynoszą od 7,73 % do 14,507 %.

2.4.2.2 Pożyczki udzielone z pożyczonych środków

mln EUR

	Pomoc makrofinansowa	Euratom	Bilans płatniczy	Europejski mechanizm stabilizacji finansowej	EWWiS w likwidacji	Ogółem
Ogółem na dzień 31.12.2011 r.	595	451	11 625	28 344	266	41 281
Nowe pożyczki	39	—	—	15 800	—	15 839
Spląty	(84)	(24)	—	—	(46)	(154)

mln EUR

	Pomoc makrofinansowa	Euratom	Bilans płatniczy	Europejski mechanizm stabilizacji finansowej	EWWiS w likwidacji	Ogółem
Różnice kursowe	—	—	—	—	5	5
Zmiany wartości bilansowej	(1)	(2)	(2)	332	(4)	323
Ogółem na dzień 31.12.2012 r.	549	425	11 623	44 476	221	57 294
Wymagalne < 1 rok	15	—	—	—	—	15
Wymagalne > 1 rok	534	425	11 623	44 476	221	57 279

Duży wzrost tych kwot wynika z pożyczek w ramach europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej wypłaconych w 2012 r. i znajduje odzwierciedlenie we wzroście w pozycji „Pożyczki zaciągnięte przez UE” (zob. informacja dodatkowa 2.14). Więcej informacji na temat działalności w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek znajduje się w informacji dodatkowej 7.

2.5 DŁUGOTERMINOWE NALEŻNOŚCI I NALEŻNOŚCI ŚCIAĞALNE

mln EUR

	31.12.2012	31.12.2011
Państwa członkowskie	545	268
Inne	19	21
Ogółem	564	289

Z całkowitej kwoty należności w tej pozycji 550 mln EUR (w 2011 r.: 273 mln EUR) dotyczy transakcji związanych z podatkami i opłatami.

Wzrost kwot należnych od państw członkowskich wynika z niewykonanych decyzji o rozliczeniu rachunków w odniesieniu do EFRG oraz rozwoju obszarów wiejskich w ramach EFRROW.

2.6 ZALICZKOWANIE DŁUGOTERMINOWE

mln EUR

	Informacja dodatkowa	31.12.2012	31.12.2011
Zaliczkowanie	2.6.1	40 790	40 625
Wydatki zaliczkowane	2.6.2	3 715	4 098
Ogółem		44 505	44 723

2.6.1 Zaliczkowanie

Okres, w którym istnieje możliwość odzyskania lub wykorzystania zaliczkowania, decyduje o tym, czy wykazywane jest ono jako zaliczkowanie krótkoterminowe czy długoterminowe. Wykorzystanie jest określone w umowie dotyczącej danego projektu. Wszystkie spłaty lub wykorzystanie zapadalne w terminie krótszym niż dwanaście miesięcy od dnia sprawozdawczego wykazuje się jako zaliczkowanie krótkoterminowe.

Zabezpieczenia otrzymane w związku z zaliczkowaniem

Są to zabezpieczenia, których Komisja wymaga w niektórych przypadkach od beneficjentów innych niż państwa członkowskie przy wypłacie płatności zaliczkowych (zaliczkowaniu). W przypadku tego rodzaju zabezpieczeń wykazuje się dwie wartości – „wartość nominalną” i „wartość bieżącą”. W przypadku „wartości nominalnej” zdarzenie generujące jest związane z istnieniem zabezpieczenia. W przypadku „wartości bieżącej” zdarzeniem generującym zabezpieczenia jest płatność zaliczkowa lub późniejsze rozliczenia. Na dzień 31 grudnia 2012 r. „wartość nominalna” otrzymanych zabezpieczeń w odniesieniu do zaliczkowania wynosiła 1 348 mln EUR, natomiast „wartość bieżąca” tych zabezpieczeń – 1 083 mln EUR (w 2011 r. odpowiednio 1 330 mln EUR i 1 083 mln EUR).

Niektóre kwoty płatności zaliczkowych dokonanych w ramach siódmego programu ramowego w zakresie badań i rozwoju technologicznego (7. PR) są w istocie pokrywane z funduszu gwarancyjnego dla uczestników (PGF) – kwota dokonanych płatności zaliczkowych w 2012 r. wynosiła ogółem 4 mld EUR (w 2011 r.: 3,3 mld EUR). Fundusz ten jest odrębną jednostką niezależną od UE i nie podlega konsolidacji w niniejszym sprawozdaniu – informacja dodatkowa **11.2.3**.

<i>mln EUR</i>		
Rodzaj zarządzania	31.12.2012	31.12.2011
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	1 249	1 219
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	1 042	774
Zarządzanie zdecentralizowane	677	697
Zarządzanie dzielone	37 214	37 249
Zarządzanie wspólne	592	686
Realizowane przez inne instytucje i agencje	16	—
Ogółem	40 790	40 625

Najbardziej znaczące kwoty zaliczkowania długoterminowego odnoszą się do działań strukturalnych na okres programowania 2007-2013: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Funduszu Spójności (FS) - 23,9 mld EUR, Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) - 6,5 mld EUR, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) - 6,1 mld EUR oraz Europejskiego Funduszu Rybackiego - 0,6 mld EUR. Ponieważ wiele z tych projektów ma charakter długoterminowy, powiązane z nimi zaliczki są dostępne przez okres dłuższy niż jeden rok. Tym samym takie kwoty płatności zaliczkowych wykazuje się jako aktywa trwałe.

Zaliczkowanie stanowi dużą część łącznych aktywów UE i w związku z tym jest przedmiotem odpowiedniej i regularnej uwagi. Należy zauważyć, że poziom zaliczkowania w ramach różnych programów musi być wystarczający, aby zapewnić beneficjentowi niezbędną płynność, która umożliwi mu rozpoczęcie projektu, przy jednoczesnym zabezpieczeniu interesów finansowych UE oraz uwzględnieniu ograniczeń prawnych i operacyjnych, a także ograniczeń związanych z efektywnością kosztową. Komisja zwróciła należytą uwagę na te elementy, starając się zapewnić lepszy nadzór nad zaliczkowaniem.

2.6.2 Wydatki zaliczkowane

<i>mln EUR</i>		
	31.12.2012	31.12.2011
Instrumenty inżynierii finansowej	2 717	3 378
Programy pomocy	998	720
Ogółem	3 715	4 098

W ramach programów finansowanych z funduszy strukturalnych na lata 2007-2013 z budżetu UE można dokonywać płatności na rzecz państw członkowskich, aby zasilić instrumenty inżynierii finansowej (niezależnie od tego, czy przybierają one formę pożyczek, inwestycji kapitałowych czy też gwarancji) stworzone i zarządzane przez państwa członkowskie. Środki pieniężne niewykorzystane w ramach tych instrumentów na koniec roku stanowią własność UE (tak jak w przypadku standardowego zaliczkowania) i dlatego traktuje się je jako składnik aktywów w bilansie Komisji. Podstawowe akty prawne nie zobowiązują jednak państw członkowskich do składania Komisji okresowych sprawozdań na temat wykorzystania tych zaliczek, a w niektórych przypadkach państwa członkowskie nawet ich nie podają w zestawieniach wydatków przedkładanych Komisji. Dlatego też na koniec każdego roku szacuje się wartość tego składnika aktywów na podstawie informacji otrzymanych od państw członkowskich na temat wykorzystania środków.

Kwoty ujęte w pozycji „Programy pomocy” stanowią oszacowane przez Komisję wartości zaliczek do wykorzystania w ramach różnych programów pomocy (pomoc państwa, środki związane z rynkiem w ramach EFRG).

AKTYWA OBROTOWE

2.7 ZAPASY

	<i>mln EUR</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Materiały naukowe	81	78
Inne	57	16
Ogółem	138	94

2.8 OBROTOWE AKTYWA FINANSOWE

	<i>mln EUR</i>		
	Informacja dodatkowa	31.12.2012	31.12.2011
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2.8.1	1 858	3 619
Udzielone pożyczki	2.8.2	123	102
Ogółem		1 981	3 721

2.8.1 *Obrotowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży*

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są nabywane z uwagi na ich rentowność lub zwrot z takiej inwestycji, bądź utrzymywane w celu ustanowienia określonej struktury aktywów lub dodatkowego źródła płynności, i tym samym mogą zostać sprzedane w przypadku konieczności zachowania płynności bądź zmian stóp procentowych. Poniższa tabela zawiera przegląd aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży o rezydualnym terminie zapadalności przypadającym przed końcem 2013 r.:

	<i>mln EUR</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Fundusz Gwarancyjny	268	—
EWWiS w likwidacji	490	1 463
Inwestycje BUFI	845	1 358
Mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka	160	547
Instrument Gwarancji Kredytowych dla projektów TEN-T (LGTT)	23	97
Europejska Agencja Chemikaliów	69	151
Inne inwestycje dostępne do sprzedaży	3	3
Ogółem	1 858	3 619

Jak wyjaśniono już w informacji dodatkowej 2.4.1, sposób prezentacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży zmieniono począwszy od 2012 r. Gdyby obecne podejście zastosowano w sprawozdaniu za 2011 r., kwoty porównawcze byłyby następujące:

	<i>mln EUR</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Fundusz Gwarancyjny	268	201
EWWiS w likwidacji	490	481
Inwestycje BUFI	845	770
Mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka	160	182
Instrument Gwarancji Kredytowych dla projektów TEN-T (LGTT)	23	49
Europejska Agencja Chemikaliów	69	60
Inne inwestycje dostępne do sprzedaży	3	3
Ogółem	1 858	1 746

2.8.2 Pożyczki krótkoterminowe

Na kwotę tę składają się głównie udzielone pożyczki z terminem zapadalności upływającym w okresie krótszym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego (więcej informacji zamieszczono w informacji dodatkowej 2.4.2.2 powyżej). W pozycji tej uwzględniono również depozyty terminowe Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (42 mln EUR) oraz EWWiS w likwidacji (22 mln EUR).

2.9 KRÓTKOTERMINOWE NALEŻNOŚCI I NALEŻNOŚCI ŚCIAĞALNE

<i>mln EUR</i>			
	Informacja dodatkowa	31.12.2012	31.12.2011
Grzywny	2.9.1	4 090	3 125
Państwa członkowskie	2.9.2	6 270	2 693
Naliczone przychody i czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	2.9.3	3 368	3 267
Inne należności i należności ściągalne	2.9.4	311	392
Ogółem		14 039	9 477

Z kwoty ogółem w tej pozycji szacunkowa kwota 13 729 mln EUR (w 2011 r.: 8 955 mln EUR) dotyczy transakcji związanych z podatkami i opłatami.

2.9.1 Grzywny

Pozycja ta obejmuje kwoty do odzyskania w związku z grzywnami nałożonymi przez Komisję w wysokości 4 357 mln EUR (w 2011 r.: 3 369 mln EUR) pomniejszone o odpis aktualizujący wartość na kwotę 267 mln EUR (w 2011 r.: 244 mln EUR).

W odniesieniu do tych należności otrzymano gwarancje na łączną kwotę 2 513 mln EUR na poczet grzywien nierozliczonych na dzień 31 grudnia 2012 r. (w 2011 r.: 3 012 mln EUR). Należy zauważyć, że z wyżej wymienionej kwoty należności kwota 1 471 mln EUR przypadała do zapłaty po dniu 31 grudnia 2012 r.

2.9.2 Państwa członkowskie

<i>mln EUR</i>		
	31.12.2012	31.12.2011
Należności związane z EFRG i rozwojem obszarów wiejskich:		
EFRG	1 172	1 439
EFRROW	14	23
TRDI	44	37
SAPARD	136	142
Odpis aktualizujący wartość	(814)	(771)
Ogółem	552	870
VAT zapłacony i podlegający odzyskaniu	44	41
Zasoby własne:		
Zapisane na rachunku A	45	29
Zapisane na odrębnym rachunku	1 294	1 263
Zasoby własne należne	3 617	—
Odpis aktualizujący wartość	(773)	(779)
Inne	16	114
Ogółem	4 199	627
Inne należności od państw członkowskich		
Spodziewane płatności zaliczkowe do odzyskania	1 220	963
Inne	255	192
Ogółem	1 475	1 155
Ogółem	6 270	2 693

Należności związane z EFRG i rozwojem obszarów wiejskich

Pozycja ta obejmuje przede wszystkim kwoty należne od państw członkowskich na dzień 31 grudnia, na podstawie kwot zadeklarowanych i poświadczonych przez państwa członkowskie na dzień 15 października. Należności powstałe w okresie po zadeklarowaniu tych kwot do 31 grudnia podlegają oszacowaniu. Komisja szacuje także wysokość odpisu aktualizującego wartość w odniesieniu do kwot należnych od beneficjentów, których odzyskanie jest mało prawdopodobne. Ujęcie takiej korekty nie oznacza, że Komisja odstępuje od odzyskania tych kwot w przyszłości. W korekcie uwzględnia się także odliczenie w wysokości 20 %, które odpowiada kwocie, którą państwa członkowskie mają prawo zatrzymać na pokrycie kosztów administracyjnych.

Należności związane z zasobami własnymi

Znaczny wzrost należności od państw członkowskich wynika przede wszystkim z kwoty zasobów własnych w wysokości 3 617 mln EUR należnej na dzień 31 grudnia 2012 r. w związku z budżetami korygującymi 5 i 6/2012. Te budżety korygujące przyjęto odpowiednio w dniach 21 listopada 2012 r. i 12 grudnia 2012 r. Zgodnie z art. 10 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000 wpisy dotyczące korekt składek opartych na DNB zostały dokonane w pierwszym dniu roboczym stycznia 2013 r.

Należy zaznaczyć, że państwa członkowskie mogą zatrzymać tytułem kosztów poboru 25 % tradycyjnych zasobów własnych, w związku z czym powyższe dane liczbowe uwzględniają to odliczenie. W oparciu o szacunki przesłane przez państwa członkowskie od pozycji „należności od państw członkowskich” odliczono odpis aktualizujący wartość. Nie oznacza to jednak, że Komisja odstępuje od odzyskania kwot objętych tą korektą wartości.

2.9.3 Naliczone przychody i czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów

	<i>mln EUR</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Naliczone przychody	3 002	2 952
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	351	296
Inne	15	19
Ogółem	3 368	3 267

Główna kwota ujęta w niniejszej pozycji odnosi się do naliczonych przychodów:

	<i>mln EUR</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Zasoby własne	2 388	2 644
Dochody przeznaczone na rolnictwo - listopad i grudzień	218	111
Fundusz Spójności, fundusz rozwoju regionalnego i fundusz rozwoju obszarów wiejskich: korekty finansowe	276	16
Inne naliczone przychody	120	181
Ogółem	3 002	2 952

2.9.4 Inne należności i należności ściągalne

W tej pozycji ujęto przede wszystkim odzyskanie płatności zaliczkowych, odzyskanie kosztów oraz inne przychody z działalności administracyjnej i operacyjnej.

2.10 ZALICZKOWANIE KRÓTKOTERMINOWE

	<i>mln EUR</i>		
	Informacja dodatkowa	31.12.2012	31.12.2011
Zaliczkowanie	2.10.1	9 548	8 089
Wydatki zaliczkowane	2.10.2	3 690	2 918
Ogółem		13 238	11 007

2.10.1 *Zaliczkowanie*

<i>mln EUR</i>		
Rodzaj zarządzania	31.12.2012	31.12.2011
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	3 289	3 048
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	3 908	3 037
Zarządzanie zdecentralizowane	301	330
Zarządzanie dzielone	1 008	761
Zarządzanie wspólne	844	803
Realizowane przez inne instytucje i agencje	198	110
Ogółem	9 548	8 089

Na saldo zaliczkowania krótkoterminowego składają się dwa różne elementy: zaliczkowanie brutto oraz rozliczenia międzyokresowe dokonane w związku z nim (w celu odzwierciedlenia szacunkowych wydatków powiązanych poniesionych na koniec roku). Obydwa te elementy należy wziąć pod uwagę w celu przeprowadzenia właściwej analizy zmian salda zaliczkowania krótkoterminowego netto między poszczególnymi latami.

Z jednej strony w 2012 r. stan zaliczkowania krótkoterminowego brutto w ramach zarządzania dzielonego dalej obniżył się o 3 mld EUR, co wynika ze znaczących postępów w zamykaniu programów z poprzedniego okresu programowania 2000-2006. Z drugiej strony natomiast stan rozliczeń międzyokresowych w związku z tym zaliczkowaniem zmniejszył się o 3,3 mld EUR, co spowodowało ogólny wzrost stanu zaliczkowania krótkoterminowego netto o 0,3 mld EUR. Przyczyną tych zmian jest nałożenie się poprzedniego okresu programowania 2000-2006, który obecnie jest w fazie zamykania, z obecnym okresem programowania 2007-2013. Szacuje się, że zaliczkowanie związane z poprzednim okresem programowania zostało wykorzystane w całości (tzn. bilans netto wynosi zero), natomiast zaliczkowanie z obecnego okresu programowania według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. zostało wykorzystane jedynie częściowo. Szacuje się, że pozostała część zostanie wykorzystana w 2013 r. lub później.

Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku bezpośredniego zarządzania scentralizowanego, w przypadku którego stan zaliczkowania brutto zmniejszył się o 741 mln EUR, podczas gdy zaliczkowanie netto zwiększyło się nieznacznie, o 241 mln EUR.

2.10.2 *Wydatki zaliczkowane*

<i>mln EUR</i>		
	31.12.2012	31.12.2011
Instrumenty inżynierii finansowej	1 358	1 126
Programy pomocy	2 332	1 792
Ogółem	3 690	2 918

2.11 *ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY*

<i>mln EUR</i>			
	Informacja dodatkowa	31.12.2012	31.12.2011
Środki pieniężne o nieograniczonej możliwości dysponowania:	2.11.1		
Rachunki – administracje finansowe i banki centralne		2 203	7 450
Rachunki bieżące		967	1 099
Rachunki zaliczkowe		38	43
Przelewy (środki pieniężne w drodze)		(1)	(5)
Ogółem		3 207	8 587
Środki pieniężne związane z instrumentami finansowymi i depozytami terminowymi	2.11.2	2 345	2 028
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	2.11.3	5 122	8 320
Ogółem		10 674	18 935

2.11.1 Środki pieniężne o nieograniczonej możliwości dysponowania

W pozycji „środki pieniężne o nieograniczonej możliwości dysponowania” ujęto wszelkie środki UE znajdujące się na rachunkach w poszczególnych państwach członkowskich i państwach EFTA (administracja finansowa lub bank centralny), jak również na rachunkach bieżących i rachunkach zaliczkowych, oraz środki podręczne (*petty cash*).

Znaczące zmniejszenie środków o nieograniczonej możliwości dysponowania było spowodowane przede wszystkim zmniejszeniem się sald na rachunkach w administracjach finansowych i bankach centralnych. Saldo końcowe z 2012 r. było znacznie niższe niż saldo końcowe z 2011 r. z powodu wysokiego wskaźnika wykonania budżetu za 2012 r. Ponadto dodatkowe zasoby pieniężne związane z budżetem korygującym nr 5/2012 i budżetem korygującym nr 6/2012 wpłynęły dopiero w 2013 r.

2.11.2 Środki pieniężne związane z instrumentami finansowymi i depozytami terminowymi

Kwoty wykazane w tej pozycji obejmują przede wszystkim ekwiwalenty środków pieniężnych (o wartości 1 845 mln EUR), którymi w imieniu Komisji zarządzają powiernicy w celu wdrażania określonych programów finansowanych z budżetu UE przy pomocy instrumentów finansowych, oraz inne depozyty terminowe (500 mln EUR). Środki pieniężne związane z instrumentami finansowymi mogą zatem zostać wykorzystane jedynie na program, który ma być realizowany przy pomocy danego instrumentu finansowego. Na koniec roku zaciągnięte zobowiązania w ramach instrumentów finansowych zarządzanych przez powierników wynosiły 100 mln EUR, ale drugie strony jeszcze nie wykorzystały tych środków.

Jak wyjaśniono w informacji dodatkowej 2.4.1, począwszy od 2012 r. zmieniono sposób prezentacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz związanych z nimi środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. W 2012 r. pozycja ta obejmuje środki pieniężne Funduszu Gwarancyjnego i ich ekwiwalenty, natomiast w kwocie ogółem za 2011 r. nie uwzględniono środków pieniężnych Funduszu Gwarancyjnego i ich ekwiwalentów za 2011 r. o wartości 302 mln EUR, które wykazano w trwałych aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży. Gdyby nowy sposób prezentacji zastosowano w sprawozdaniu za 2011 r., wykazując przy tym środki pieniężne związane ze wszystkimi instrumentami finansowymi w osobnej pozycji, kwota porównawcza wynosiłaby 963 mln EUR w przypadku rachunków bieżących oraz 2 466 mln EUR w przypadku środków pieniężnych związanych z instrumentami finansowymi i depozytami terminowymi.

2.11.3 Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania obejmują kwoty otrzymane w związku z grzywunami nałożonymi przez Komisję, w przypadku których postępowanie jest nadal w toku. Znajdują się one na specjalnych rachunkach depozytowych, które wykorzystywane są wyłącznie do tego celu. W przypadkach, gdy została złożona skarga lub gdy nie wiadomo, czy druga strona złoży skargę, odnośną kwotę wykazuje się jako zobowiązanie warunkowe w informacji dodatkowej 5.2.

Zmniejszenie stanu środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania wynika z dwóch głównych przyczyn: z jednej strony Trybunał Sprawiedliwości wydał kilka prawomocnych orzeczeń, które dotyczyły znaczących kwot, a z drugiej strony w większym stopniu wykorzystywano fundusz BUFI utworzony specjalnie na potrzeby grzywien. Od 1 stycznia 2010 r. Komisja zarządza wszelkimi tymczasowo zainkasowanymi grzywunami, korzystając z tego funduszu i inwestując dostępne środki w instrumenty finansowe zaklasyfikowane jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (zob. informacja dodatkowa 2.4 i 2.8).

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

2.12 ŚWIADCZENIA EMERYTALNO-RENTOWE ORAZ INNE ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

mln EUR

	31.12.2012	31.12.2011
Świadczenia emerytalno-rentowe dla personelu	37 528	30 617
Świadczenia emerytalno-rentowe dla osób nienależących do personelu	968	777
Wspólny program ubezpieczeń zdrowotnych	4 007	3 441
Ogółem	42 503	34 835

Znaczące zwiększenie kwoty zobowiązań emerytalno-rentowych jest spowodowane znacznym obniżeniem stosowanej stopy dyskontowej, co prowadzi do dużej straty aktuarialnej za ten rok.

2.12.1 Świadczenia emerytalno- rentowe dla personelu

Zgodnie z art. 83 regulaminu pracowniczego świadczenia przewidziane w pracowniczym systemie emerytalno-rentowym (PSEO: system emerytalno-rentowy urzędników europejskich) stanowią wydatki z budżetu UE. System ten nie jest systemem kapitałowym, ale państwa członkowskie gwarantują wypłacanie tych świadczeń zgodnie ze skalą ustanowioną w odniesieniu do finansowania tych wydatków. Ponadto urzędnicy ponoszą jedną trzecią kosztów długoterminowego finansowania tego systemu emerytalno-rentowego, wnosząc obowiązkową składkę.

Zobowiązania w ramach systemu emerytalno-rentowego wyceniono na podstawie liczby pracowników i pracowników emerytowanych na dzień 31 grudnia 2012 r. oraz obowiązujących na ten dzień zasad określonych w regulaminie pracowniczym. Wycena ta została przeprowadzona w oparciu o metody określone w IPSAS 25 (a zatem zgodnie z 12. zasadą rachunkowości UE). Metoda stosowana w celu obliczenia tej pozycji zobowiązań to tzw. metoda prognozowanych uprawnień jednostkowych. Do wyceny zastosowano następujące podstawowe założenia aktuarialne na dzień wyceny:

Zobowiązania emerytalno- rentowe dla personelu	31.12.2012	31.12.2011
Nominalna stopa dyskontowa	3,6 %	4,9 %
Spodziewana stopa inflacji	2,0 %	1,8 %
Rzeczywista stopa dyskontowa	1,6 %	3,0 %
Prawdopodobieństwo zawarcia małżeństwa: Mężczyzna/kobieta	84 %/38 %	84 %/38 %
Ogólny wzrost wynagrodzeń/rewaloryzacja świadczeń emerytalno-rentowych	0 %	0 %
Tabela z 2008 r. zawierająca dane dotyczące długości życia międzynarodowych urzędników służby cywilnej	Tak	Tak

Zmiana stanu zobowiązań brutto z tytułu świadczeń pracowniczych

mln EUR

	Zobowiązania emerytalno- rentowe dla personelu	Ubezpieczenie zdrowotne
Zobowiązania brutto na koniec poprzedniego roku	34 233	3 711
Koszty świadczeń/koszty zwykłe	1 144	—
Koszty odsetek	1 043	—
Wypłacone świadczenia	(1 243)	—
Straty aktuarialne	6 691	567
Zmiany związane z zatrudnieniem nowych pracowników	93	—
Zobowiązania brutto na koniec roku	41 961	4 278
Współczynniki korygujące zastosowane do emerytur i rent	1 022	n.d.
Odliczenia podatków od emerytur i rent	(5 455)	n.d.
Aktywa programu	n.d.	271
Zobowiązania netto na koniec roku	37 528	4 007

2.12.2 Świadczenia emerytalno-rentowe dla osób nienależących do personelu

Pozycja ta obejmuje zobowiązania powiązane z zobowiązaniami emerytalno-rentowymi wobec członków i byłych członków Komisji, Trybunału Sprawiedliwości (oraz Sądu), Trybunału Obrachunkowego, Sekretarzy Generalnych Rady, Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, Europejskiego Inspektora Ochrony Danych oraz Sądu do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej. W pozycji tej ujęto również zobowiązanie dotyczące świadczeń emerytalno-rentowych dla posłów do Parlamentu Europejskiego.

2.12.3 Wspólny program ubezpieczeń zdrowotnych

Dokonuje się również wyceny w celu oszacowania zobowiązań UE z tytułu składek do wspólnego programu ubezpieczeń zdrowotnych na rzecz emerytowanych pracowników. Zobowiązania brutto szacuje się na 4 278 mln EUR, a po odjęciu od tej kwoty aktywów programu o wartości 271 mln EUR otrzymuje się kwotę netto. Stopa dyskontowa i ogólny wzrost wynagrodzeń wykorzystane w obliczeniach są takie same jak te wykorzystane przy wycenie świadczeń emerytalno-rentowych dla personelu.

2.13 REZERWY DŁUGOTERMINOWE

mln EUR

	Stan na dzień 31.12.2011 r.	Dodatkowe rezerwy	Kwoty niewykorzystane odwrócone	Kwoty wykorzystane	Przesunięcia do pozycji krótkoterminowych	Zmiana w szacunkach	Stan na dzień 31.12.2012 r.
Sprawy sądowe	368	58	(241)	(53)	0	0	132
Likwidacja obiektów jądrowych	1 005	0	0	(3)	(29)	24	997
Rezerwy finansowe	100	38	0	0	(33)	3	108
Inne	22	1	(1)	(1)	0	0	21
Ogółem	1 495	97	(242)	(57)	(62)	27	1 258

Sprawy sądowe

W pozycji tej wykazano szacunkowe kwoty, które prawdopodobnie będzie należało wypłacić później niż po 12 miesiącach od końca roku w związku z toczącymi się sprawami sądowymi. Zmniejszenie rezerw na sprawy sądowe jest spowodowane przede wszystkim zakończeniem sprawy sądowej dotyczącej EFRG w 2012 r.

Likwidacja obiektów jądrowych

W 2008 r. zespół niezależnych ekspertów przeprowadził aktualizację swojej analizy z 2003 r. w celu ustalenia szacunkowych kosztów likwidacji obiektów jądrowych JRC oraz programu zarządzania odpadami. Po zrewidowaniu koszty te oszacowano na 1 222 mln EUR (poprzednio 1 145 mln EUR). Na tej podstawie ujęto stosowną rezerwę w sprawozdaniu finansowym. Zgodnie z zasadami rachunkowości UE ta wartość szacunkowa jest indeksowana wskaźnikiem inflacji, a następnie dyskontowana do wartości bieżącej netto (w oparciu o krzywą swapu zero-kuponowego w euro). Z uwagi na przewidywany czas trwania programu (około 20 lat) należy zaznaczyć, że dane szacunkowe nie są pewne i że ostateczny koszt może różnić się od obecnie ujętej kwoty.

Rezerwy finansowe

Rezerwy finansowe to rezerwy odpowiadające szacunkowym stratom, które zostaną poniesione w związku z gwarancjami udzielonymi w ramach systemu poręczeń dla MŚP z 1998 r., systemu poręczeń dla MŚP z 2001 r. i systemu poręczeń dla MŚP z 2007 r. w ramach Programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji oraz europejskiego instrumentu mikrofinansowego Progress (gwarancje), przy czym należy zauważyć, że Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI) jest upoważniony do udzielania gwarancji we własnym imieniu, ale na rzecz i ryzyko Komisji. Istnieją jednak ograniczenia dotyczące ryzyka finansowego powiązanego z wykorzystanymi i niewykorzystanymi gwarancjami. Długoterminowe rezerwy finansowe są dyskontowane do ich wartości bieżącej netto (w oparciu o roczną stopę swapu w euro).

2.14 DŁUGOTERMINOWE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

mln EUR

	31.12.2012	31.12.2011
Zaciągnięte pożyczki długoterminowe	57 252	41 200
Wylimitowanie Funduszu Gwarancyjnego ⁽¹⁾	(20)	(21)
Ogółem	57 232	41 179

⁽¹⁾ Fundusz Gwarancyjny posiada obligacje europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej wyemitowane przez Komisję i wymagają one wylimitowania.

Zaciągnięte pożyczki długoterminowe

mln EUR

	Pomoc makrofinansowa	Euratom	Bilans płatniczy	Europejski mechanizm stabilizacji finansowej	EWWiS w likwidacji	Ogółem
Ogółem na dzień 31.12.2011 r.	595	451	11 625	28 344	236	41 251
Nowe pożyczki	39	—	—	15 800	—	15 839
Spłaty	(84)	(24)	—	—	(46)	(154)

mln EUR

	Pomoc makrofinansowa	Euratom	Bilans płatniczy	Europejski mechanizm stabilizacji finansowej	EWWiS w likwidacji	Ogółem
Różnice kursowe	—	—	—	—	4	4
Zmiany wartości bilansowej	1	2	2	332	—	327
Ogółem na dzień 31.12.2012 r.	549	425	11 623	44 476	194	57 267
Wymagalne < 1 rok	15	—	—	—	—	15
Wymagalne > 1 rok	534	425	11 623	44 476	194	57 252

W pozycji tej ujęto pożyczki zaciągnięte przez UE z terminem wymagalności powyżej jednego roku. Zaciągnięte pożyczki obejmują zobowiązania potwierdzone certyfikatami, opiewające na kwotę 57 026 mln EUR (w 2011 r.: 41 011 mln EUR). Zmiany wartości bilansowej odpowiadają zmianom naliczonych odsetek. Więcej informacji na temat działalności w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek znajduje się w informacji dodatkowej 7.

2.15 INNE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

mln EUR

	31.12.2012	31.12.2011
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 040	1 603
Budynki, których cena zakupu płacona jest w ratach	352	367
Inne	135	89
Ogółem	2 527	2 059

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

2.16 REZERWY KRÓTKOTERMINOWE

mln EUR

	Stan na dzień 31.12.2011 r.	Dodatkowe rezerwy	Kwoty niewykorzystane odwrócone	Kwoty wykorzystane	Przesunięcia z pozycji długoterminowych	Zmiana w szacunkach	Stan na dzień 31.12.2012 r.
Sprawy sądowe	17	218	(2)	(9)	0	0	224
Likwidacja obiektów jądrowych	29	0	0	(29)	29	0	29
Rezerwy finansowe	165	30	0	(43)	33	3	188
Inne	59	342	(32)	(5)	1	0	365
Ogółem	270	590	(34)	(86)	63	3	806

2.17 KRÓTKOTERMINOWE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

Pozycja ta obejmuje zaciągnięte pożyczki (zob. informacja dodatkowa 2.14) z terminem wymagalności upływającym w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

2.18 ZOBOWIĄZANIA

mln EUR

	Informacja dodatkowa	31.12.2012	31.12.2011
Bieżąca część zobowiązań długoterminowych	2.18.1	89	81
Zobowiązania	2.18.2	21 558	22 311
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychody przyszłych okresów	2.18.3	68 436	69 081
Ogółem		90 083	91 473

2.18.1 **Bieżąca część zobowiązań długoterminowych**

	mln EUR	
	31.12.2012	31.12.2011
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	70	66
Inne	19	15
Ogółem	89	81

2.18.2 **Zobowiązania**

	mln EUR	
	31.12.2012	31.12.2011
Państwa członkowskie	23 029	22 200
Dostawcy i inni	1 704	1 611
Szacowane kwoty niekwalifikowalne oraz zaliczki pozostające do wypłacenia	(3 175)	(1 500)
Ogółem	21 558	22 311

Zobowiązania obejmują zestawienia poniesionych wydatków otrzymane przez Komisję w ramach działań związanych z dotacjami. Są one zapisywane na dobro konta w kwocie roszczenia od momentu otrzymania wniosku. Jeśli beneficjentem jest państwo członkowskie, klasyfikuje się je jako zobowiązania wobec państwa. Ta sama procedura obowiązuje w odniesieniu do faktur i not kredytowych otrzymanych w związku z udzielaniem zamówień. Odpowiednie zestawienia poniesionych wydatków zostały uwzględnione przy procedurach zakończenia księgowania na koniec roku (procedurach *cut-off*). Po dokonaniu tych zapisów przy zakończeniu księgowania szacowane kwoty kwalifikowalne ujęto w związku z tym jako wydatki, natomiast pozostała część wykazano jako „Szacunkowe kwoty niekwalifikowalne oraz zaliczki pozostające do wypłacenia” (zob. poniżej). Aby uniknąć przeszacowania aktywów i pasywów, zdecydowano, że w pozycji „zobowiązania krótkoterminowe” przedstawiana będzie kwota netto.

Państwa członkowskie

Główne kwoty w tej pozycji odnoszą się do niezapłaconych kwot roszczeń z tytułu zestawień poniesionych wydatków w ramach działań finansowanych z funduszy strukturalnych (5,6 mld EUR w przypadku EFS i 15,6 mld EUR w przypadku EFRR oraz FS).

Dostawcy i inni

W niniejszej pozycji ujęto zobowiązania różne, czyli kwoty należne w następstwie działań związanych z dotacjami i udzielaniem zamówień, jak również zobowiązania wobec organów publicznych i jednostek nieobjętych konsolidacją (np. EFR).

Szacunkowe kwoty niekwalifikowalne oraz zaliczki pozostające do wypłacenia

Zobowiązania zmniejszono o tę część kwoty z otrzymanych wniosków o zwrot kosztów, wymagających jeszcze sprawdzenia, której nie uznano za kwalifikowalną. Największe kwoty dotyczą dyrekcji generalnych odpowiedzialnych za działania strukturalne. Zobowiązania zmniejszono także o część kwoty z otrzymanych wniosków o zwrot kosztów, odpowiadającą wydatkom zaliczkowanym, które są nadal do wypłaty na koniec roku (2,4 mld EUR).

2.18.3 **Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychody przyszłych okresów**

	mln EUR	
	31.12.2012	31.12.2011
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	68 216	68 577
Przychody przyszłych okresów	201	490
Inne	19	14
Ogółem	68 436	69 081

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów mają następującą strukturę:

	<i>mln EUR</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich:		
EFRG: Okres pomocy bezpośredniej od 16/10 do 31/12	33 040	33 774
EFRG: Pomoc bezpośrednia – inne uprawnienia	11 492	10 701
EFRG: Restrukturyzacja sektora cukru	0	224
EFRG: Inne	1	23
EFRROW	12 497	12 127
Ogółem	57 030	56 849
Działania strukturalne:		
EFR/IFOR	66	56
EFRR i Fundusz Spójności	4 359	4 791
ISPA	382	172
EFS	1 378	1 687
Ogółem	6 185	6 706
Inne bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów:		
Badania i rozwój	1 077	1 157
Inne	3 924	3 865
Ogółem	5 001	5 022
Ogółem	68 216	68 577

AKTYWA NETTO

2.19 KAPITAŁY REZERWOWE

		<i>mln EUR</i>	
	Informacja dodatkowa	31.12.2012	31.12.2011
Kapitał rezerwowy według wartości godziwej	2.19.1	150	(108)
Kapitał rezerwowy Funduszu Gwarancyjnego	2.19.2	2 079	1 911
Inne kapitały rezerwowe	2.19.3	1 832	1 805
Ogółem		4 061	3 608

2.19.1 Kapitał rezerwowy według wartości godziwej

Zgodnie z zasadami rachunkowości korekta do wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jest ujmowana w kapitale rezerwowym według wartości godziwej. W 2012 r. z kapitału rezerwowego według wartości godziwej wydzielono kwotę skumulowanych zmniejszeń wartości godziwej w wysokości 5 mln EUR netto (w 2011 r.: 24 mln EUR) i ujęto ją w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności dotyczącym aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

2.19.2 Kapitał rezerwowy Funduszu Gwarancyjnego

Ten kapitał rezerwowy odzwierciedla kwotę docelową w wysokości 9 % nieregulowanych kwot zobowiązań gwarantowanych przez fundusz, wymaganą do zatrzymania jako aktywa.

2.19.3 Inne kapitały rezerwowe

Kwota ta obejmuje przede wszystkim kapitał rezerwowy EWWiS w likwidacji (1 534 mln EUR) na aktywa Funduszu Badawczego Węgla i Stali, który utworzono w związku z likwidacją EWWiS.

2.20 KWOTY, DO WNIESIENIA KTÓRYCH NALEŻY WEZWAĆ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE

mln EUR

	Kwota
Kwoty, do wniesienia których należy wezwać państwa członkowskie, na dzień 31 grudnia 2011 r.	37 458
Zwrot nadwyżki budżetowej za 2011 r. państwom członkowskim	1 497
Zmiany stanu kapitału rezerwowego Funduszu Gwarancyjnego	168
Inne zmiany stanu kapitału rezerwowego	25
Wynik ekonomiczny za rok	5 329
Ogółem kwoty, do wniesienia których należy wezwać państwa członkowskie, na dzień 31 grudnia 2012 r.	44 477
W jej skład wchodzi:	
Świadczenia pracownicze	42 503
Inne kwoty	1 974

Kwota ta stanowi tę część wydatków poniesionych już przez Komisję do dnia 31 grudnia 2012 r., która będzie musiała zostać sfinansowana z przyszłych budżetów. Wiele wydatków ujmowanych jest zgodnie z zasadami rachunkowości memoriałowej w roku N, choć mogą one zostać faktycznie poniesione w roku N+1 i zostać sfinansowane z budżetu na rok N+1. W związku z ujęciem w sprawozdaniu finansowym tych zobowiązań oraz ze względu na fakt, że odpowiednie kwoty są finansowane z przyszłych budżetów, na koniec roku zobowiązania znacząco przekraczają poziom aktywów. Najbardziej znaczące kwoty, na które należy zwrócić uwagę, odnoszą się do działań EFRG. W większości kwoty, do wniesienia których należy wezwać, są w rzeczywistości wpłacane przez państwa członkowskie w okresie krótszym niż 12 miesięcy od końca danego roku budżetowego jako część budżetu na kolejny rok.

Zasadniczo tylko w przypadku świadczeń pracowniczych Komisja jest zobowiązana wobec swojego personelu do ich wypłacania przez dłuższy czas, przy czym należy zauważyć, że finansowanie płatności emerytalno-rentowych z rocznych budżetów gwarantowane jest przez państwa członkowskie. Poniżej, jedynie do celów informacyjnych, przedstawiono szacunkowy podział przyszłych płatności świadczeń pracowniczych:

mln EUR

	Kwota
Kwoty do wypłacenia w 2013 r.	1 399
Kwoty do wypłacenia po 2013 r.	41 104
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych ogółem na dzień 31.12.2012 r.	42 503

Należy również zauważyć, że nie ma to wpływu na wynik budżetu - dochody budżetowe powinny zawsze być równe wydatkom budżetowym lub je przewyższać, a każda nadwyżka dochodów zwracana jest państwu członkowskiemu.

3. INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI

3.1 PRZYCHODY Z TYTUŁU ZASOBÓW WŁASNYCH I WKŁADÓW

mln EUR

	Informacja dodatkowa	2012	2011
Zasoby własne oparte na DNB		98 061	88 442
Tradycyjne zasoby własne: Cła		16 087	16 528
Opłaty wyrównawcze od cukru		157	161
Zasoby własne oparte na VAT		14 871	14 763
Przychody z tytułu zasobów własnych	3.1.1	129 176	119 894

<i>mln EUR</i>			
	Informacja dodatkowa	2012	2011
Dostosowania budżetowe	3.1.2	1 439	4 533
Wkład państw trzecich (w tym państw EFTA)		304	250
Ogółem		130 919	124 677

3.1.1 Przychody z tytułu zasobów własnych

Przychody z tytułu zasobów własnych stanowią zasadniczą część przychodów operacyjnych UE. Tym samym większość wydatków finansowana jest z zasobów własnych, a inne przychody stanowią jedynie niewielką część finansowania ogółem. Wyróżnia się trzy kategorie zasobów własnych: tradycyjne zasoby własne (TZW), zasoby własne oparte na VAT oraz zasoby własne oparte na DNB. Tradycyjne zasoby własne obejmują opłaty wyrównawcze od cukru i cła. Częścią systemu zasobów własnych jest również mechanizm korekty nierównowagi budżetowej (rabat brytyjski) oraz obniżka brutto rocznych składek Niderlandów i Szwecji opartych na DNB. Państwa członkowskie zatrzymują — na poczet kosztów poboru — 25 % tradycyjnych zasobów własnych, a powyższe kwoty to kwoty uwzględniające to odliczenie.

Należy zauważyć, że w 2011 r. władze belgijskie wystąpiły z wnioskiem o zwrot około 126 mln EUR (netto) w związku z kwotami przekazanymi do budżetu UE na poczet TZW. Ponieważ w wyniku inspekcji przeprowadzonych przez Komisję oraz kontroli przeprowadzonych przez Trybunał Obrachunkowy stwierdzono pewne braki w belgijskich systemach rozliczeniowych i księgowych, co miało wpływ także na wiarygodność kwot przekazywanych do budżetu UE na poczet tradycyjnych zasobów własnych (TZW), przeprowadzono audyt zewnętrzny. W pierwszym półroczu 2013 r. miała miejsce dodatkowa kontrola, podczas której służby Komisji oceniły wyniki audytu, w tym wniosek o zwrot oraz działania naprawcze podjęte w przypadkach, gdzie było to konieczne. Ustalenia audytu, poparte kontrolą Komisji, potwierdziły, że wniosek o zwrot nie zawiera istotnych błędów, a obliczenie w nim zawarte jest wiarygodne. W związku z tym w księgach Komisji utworzono rezerwę na dzień 31 grudnia 2012 r. na pokrycie zwrotu władzom belgijskim żądanej kwoty, który zostanie dokonany w 2013 r.

3.1.2 Dostosowania budżetowe

Dostosowania budżetowe obejmują nadwyżkę budżetową z 2011 r. (1 497 mln EUR), która zostaje pośrednio zwrócona państwom członkowskim poprzez odliczenie kwot zasobów własnych, które państwa te muszą przekazać UE w kolejnym roku — tym samym stanowi ona przychód w 2012 r.

3.2 POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

<i>mln EUR</i>			
	Informacja dodatkowa	2012	2011
Grzywny	3.2.1	1 884	868
Opłaty rolne	3.2.2	87	65
Odzyskanie wydatków:	3.2.3		
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane		63	76
Pośrednie zarządzanie scentralizowane		30	17
Zarządzanie zdecentralizowane		27	106
Zarządzanie wspólne		8	3
Zarządzanie dzielone		1 376	845
Ogółem		1 504	1 047

mln EUR			
	Informacja dodatkowa	2012	2011
Przychody z działalności administracyjnej:	3.2.4		
Personel		1 209	1 141
Przychody powiązane z rzeczowymi aktywami trwałymi		23	94
Pozostałe przychody administracyjne		59	119
Ogółem		1 291	1 354
Różne przychody operacyjne:	3.2.5		
Dostosowania/rezerwy		280	59
Dodatnie różnice kursowe		335	476
Inne		1 445	1 507
Ogółem		2 060	2 042
Ogółem		6 826	5 376

3.2.1 Grzywny

Przychody te odnoszą się do grzywien nałożonych przez Komisję za naruszenie reguł konkurencji. Należności i powiązane przychody ujmuje się po podjęciu przez Komisję decyzji o nałożeniu grzywny i oficjalnym powiadomieniu o takiej decyzji jej adresata. Wzrost przychodów z tytułu grzywien w porównaniu z 2011 r. wynika ze sprawy dotyczącej lamp do ekranów telewizyjnych i komputerowych z 2012 r., w której nałożono wysoką grzywnę.

W marcu 2013 r. spółka Microsoft została ukarana grzywną w wysokości 561 mln EUR za to, że nie propagowała wśród użytkowników w UE kilku przeglądarek internetowych, lecz tylko przeglądarkę Internet Explorer.

3.2.2 Opłaty rolne

Kwoty te obejmują głównie opłaty wyrównawcze w sektorze mleka, które są instrumentem zarządzania rynkiem i mają na celu karanie tych producentów mleka, którzy przekroczyli swoje ilości referencyjne. Jako że nie są one powiązane z wcześniejszymi płatnościami dokonanymi przez Komisję, w praktyce uznaje się je za dochody przeznaczone na określony cel.

3.2.3 Odzyskanie wydatków

Ta pozycja obejmuje wystawione przez Komisję nakazy odzyskania środków oraz zmniejszenie kolejnych płatności, zaksięgowane w systemie rachunkowości Komisji, w celu odzyskania w następstwie kontroli, zakończonych audytów lub analiz kwalifikowalności kwot uprzednio wypłaconych z budżetu ogólnego, a także nakazy odzyskania środków wystawione przez państwa członkowskie beneficjentom EFRG. Obejmuje ona także zmianę szacunków dotyczących naliczonych przychodów na koniec poprzedniego roku w porównaniu z rokiem bieżącym.

Należy zauważyć, że dane te odzwierciedlają wpływ rachunkowy jedynie działań korygujących UE, na podstawie obowiązujących zasad rachunkowości UE. Z tego względu dane te nie mogą odzwierciedlać i nie odzwierciedlają w pełni odzyskanych wydatków UE, w szczególności w odniesieniu do istotnych pozycji wydatków w obszarach działań strukturalnych, w przypadku których istnieją specjalne mechanizmy, które zapewniają zwrot niekwalifikowalnych kwot i które w większości przypadków nie wymagają wystawienia nakazu odzyskania środków i związku z tym nie mają wpływu na system rachunkowości UE. Ponadto odzyskane płatności zaliczkowe - zgodnie z zasadami rachunkowości UE - również nie są ujmowane jako przychód. Bardziej szczegółowe informacje na temat korekt finansowych i odzyskania wydatków znajdują się w informacji dodatkowej 6.

Rolnictwo: EFRG i rozwój obszarów wiejskich

W odniesieniu do Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) kwoty ujęte w ramach tej pozycji jako przychód za dany rok wyniosły 1 020 mln EUR i obejmowały następujące elementy:

- korekty w ramach procedury kontroli zgodności rozliczeń, co do których decyzje podjęto w ciągu roku, na kwotę 724 mln EUR;

- nadużycia finansowe i nieprawidłowości na kwotę 296 mln EUR: obejmuje ona zwroty zgłoszone przez państwa członkowskie i odzyskane w ciągu roku w kwocie 195 mln EUR powiększone o wzrost netto nieuregulowanych kwot zgłoszonych przez państwa członkowskie do odzyskania na koniec roku, dotyczących nadużyć finansowych i nieprawidłowości na kwotę 101 mln EUR.

Działania strukturalne

Kwota odzyskanych wydatków w ramach działań strukturalnych ujętych w niniejszej pozycji wyniosła 356 mln EUR (2011 r.: 109 mln EUR). Główne kwoty w tej podpozycji to nakazy odzyskania środków wystawione przez Komisję w celu odzyskania nienależnych wypłat dokonanych w poprzednich latach na kwotę 95 mln EUR (w tym 5 mln EUR związane z Sekcją Orientacji EFOGR) oraz zmiana stanu (wzrost naliczonych przychodów na koniec roku w kwocie 261 mln EUR).

Nakazy odzyskania środków wystawiane są jedynie w następujących przypadkach:

- formalne decyzje o korekcie finansowej podejmowane przez Komisję w przypadku wykrycia nieprawidłowych wydatków w kwotach rozszczeń państw członkowskich;
- korekty przy zamknięciu programu skutkujące zmniejszeniem wkładu UE, w przypadku gdy państwo członkowskie nie zadeklarowało wystarczających wydatków kwalifikowalnych uzasadniających całą kwotę dokonanych płatności zaliczkowych i okresowych; tego rodzaju działania nie wymagają formalnej decyzji Komisji, w przypadku gdy jest na nie zgoda ze strony państwa członkowskiego;
- zwrot odzyskanych kwot po zamknięciu programu i po zakończeniu postępowania sądowego będącego w toku na dzień zamknięcia programu.

Pozostałe nakazy odzyskania środków wystawione w związku z działaniami strukturalnymi dotyczą odzyskania płatności zaliczkowych – zob. informacja dodatkowa 6.5. Kwoty te nie zostały ujęte jako przychód, natomiast zapisano je w bilansie w pozycji dotyczącej zaliczkowania.

3.2.4 Przychody z działalności administracyjnej

Przychody te wynikają z odliczeń od wynagrodzeń pracowników i obejmują przede wszystkim dwie kwoty: składki emerytalno-rentowe i podatki dochodowe personelu.

3.2.5 Różne przychody operacyjne

Kwota 672 mln EUR (w 2011 r.: 535 mln EUR) obejmuje kwoty otrzymane od krajów przystępujących. Dodatkowo różnice kursowe, z wyjątkiem zysków z działalności finansowej opisanych w informacji dodatkowej 3.5 poniżej, są również ujęte w niniejszej pozycji. Wynikają one z codziennej działalności i powiązanych operacji przeprowadzanych w walutach innych niż euro, jak również z aktualizacji wyceny na koniec roku, która jest konieczna do sporządzenia sprawozdania finansowego. Obejmują one zarówno zrealizowane, jak i niezrealizowane dodatnie różnice kursowe. W omawianym roku wystąpiła dodatnia różnica kursowa netto w wysokości 52 mln EUR (w 2011 r.: 94 mln EUR).

3.3 KOSZTY ADMINISTRACYJNE

	<i>mln EUR</i>	
	2012	2011
Koszty personelu	5 708	5 416
Amortyzacja i utrata wartości	451	412
Pozostałe koszty administracyjne	3 161	3 148
Ogółem	9 320	8 976

Pozycja ta obejmuje koszty w wysokości 379 mln EUR (w 2011 r.: 358 mln EUR) związane z leasingiem operacyjnym – kwoty, które zobowiązano się zapłacić w pozostałym okresie obowiązywania tych umów leasingu, przedstawiają się następująco:

	Kwoty do zapłaty w przyszłości			
	< 1 rok	1 - 5 lat	> 5 lat	Ogółem
Budynki	340	947	575	1 862
Sprzęt IT i inne wyposażenie	5	7	0	12
Ogółem	345	954	575	1 874

3.4 KOSZTY OPERACYJNE

	Informacja dodatkowa	2012	2011
Podstawowe koszty operacyjne:	3.4.1		
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane		9 883	10 356
Pośrednie zarządzanie scentralizowane		4 151	4 119
Zarządzanie zdecentralizowane		1 019	766
Zarządzanie dzielone		106 378	104 067
Zarządzanie wspólne		1 819	1 714
Ogółem		123 250	121 022
Inne koszty operacyjne:	3.4.2		
Dostosowania/rezerwy		427	251
Ujemne różnice kursowe		281	382
Inne		675	2 123
Ogółem		1 383	2 756
Ogółem		124 633	123 778

3.4.1 Podstawowe koszty operacyjne

Koszty operacyjne UE obejmują różne działy ram finansowych oraz przyjmują różne formy, w zależności od sposobu wypłacania środków pieniężnych i zarządzania nimi. Większość wydatków objęta jest pozycją „zarządzanie dzielone”, które zakłada przekazywanie zadań państwom członkowskim i dotyczy takich obszarów, jak wydatki w ramach EFRG oraz działania finansowane poprzez różne fundusze strukturalne (fundusz rozwoju regionalnego, fundusz społeczny, fundusz rolny na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, Fundusz Spójności i fundusz rybacki).

Główne elementy kosztów operacyjnych wskazanych powyżej obejmują następujące obszary: rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich (57 mld EUR), rozwój regionalny i spójność (39 mld EUR), zatrudnienie i sprawy społeczne (11 mld EUR), badania i sieci łączności, treść i technologia (6 mld EUR) oraz stosunki zewnętrzne (3 mld EUR).

3.4.2 Inne koszty operacyjne

Ujemne różnice kursowe, z wyjątkiem tych wynikających z działalności finansowej opisanych poniżej w informacji dodatkowej 3.6, wynikają z codziennej działalności i powiązanych operacji przeprowadzanych w walutach innych niż euro, jak również z aktualizacji wyceny na koniec roku, której przeprowadzenie konieczne jest przy sporządzaniu sprawozdania finansowego – obejmują one zarówno zrealizowane, jak i niezrealizowane ujemne różnice kursowe.

Pozycja „Inne” za 2011 r. (w ramach Innych kosztów operacyjnych) obejmowała przede wszystkim korektę grzywien nałożonych w poprzednich latach na łączną kwotę 1 471 mln EUR.

Koszty związane z działalnością badawczo-rozwojową

Koszty administracyjne (informacja dodatkowa 3.3) oraz operacyjne obejmują następujące koszty prac badawczych i niekapitalizowane koszty prac rozwojowych:

	<i>mln EUR</i>	
	2012	2011
Koszty prac badawczych	331	327
Niekapitalizowane koszty prac rozwojowych	76	145
Ujmowane jako koszt	407	472

3.5 PRZYCHODY FINANSOWE

	<i>mln EUR</i>	
	2012	2011
Przychody z tytułu dywidend	12	5
Przychody z tytułu odsetek:		
od zaliczek	28	40
od zaległych płatności	242	89
od aktywów dostępnych do sprzedaży	100	113
od pożyczek	1 559	921
od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	26	132
inne	2	5
Ogółem	1 957	1 300
Inne przychody finansowe:		
zrealizowany zysk ze sprzedaży aktywów finansowych	18	3
inne	160	178
Ogółem	178	181
Zmiana wartości bieżącej	0	1
Dodatnie różnice kursowe	10	4
Ogółem	2 157	1 491

Wzrost przychodów finansowych wynika przede wszystkim ze wzrostu przychodów z tytułu odsetek od pożyczek. Wzrost ten odpowiada wzrostowi salda pożyczek w ramach europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej (zob. informacja dodatkowa 2.4.2 i 7). Ponieważ są to pożyczki zabezpieczone innymi pożyczkami, odnotowano również odpowiedni wzrost kosztów z tytułu odsetek od pożyczek (zob. informacja dodatkowa 3.6 poniżej). Mniejsze przychody z tytułu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów można wyjaśnić znacznym zmniejszeniem rynkowych stóp procentowych w 2012 r. Kategoria, w której wpływ ten jest najbardziej zauważalny, to odsetki od tymczasowo zainkasowanych grzywien. W tej właśnie kategorii łączny wpływ spadku stóp procentowych oraz zamknięcia w 2012 r. znacznej liczby rachunków bankowych związanych z grzywami spowodował zmniejszenie przychodów z odsetek o ok. 81 mln EUR.

3.6 KOSZTY FINANSOWE

	<i>mln EUR</i>	
	2012	2011
Koszty z tytułu odsetek:		
leasing	88	91
od zaciągniętych pożyczek	1 545	903
inne	23	30
Ogółem	1 656	1 024

	mln EUR	
	2012	2011
Inne koszty finansowe:		
korekty rezerw finansowych	75	74
koszty związane z instrumentami finansowymi zarządzanymi przez powierników	43	47
straty z tytułu trwałej utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	8	12
zrealizowana strata ze sprzedaży aktywów finansowych	4	5
inne	143	144
Ogółem	273	282
Ujemne różnice kursowe	13	49
Ogółem	1 942	1 355

3.7 UDZIAŁ W DEFICYCIE NETTO WSPÓLNYCH PRZEDSIĘBIORSTW I JEDNOSTEK STOWARZYSZONYCH

Zgodnie z metodą praw własności Komisja ujmuje w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności swój udział w deficycie netto swoich wspólnych przedsiębiorstw i jednostek stowarzyszonych (zob. również informacja dodatkowa 2.3.1 i 2.3.2).

3.8 PRZYCHODY Z TRANSAKCI ZWIĄZANYCH Z PODATKAMI I OPŁATAMI

W 2012 r. kwota przychodów z transakcji związanych z podatkami i opłatami ujęta w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności wyniosła 137 023 mln EUR (w 2011 r.: 130 391 mln EUR).

3.9 SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

W sprawozdaniu dotyczącym segmentów działalności przychody i koszty operacyjne przedstawiono w rozbiciu na poszczególne obszary polityki Komisji, w oparciu o strukturę budżetu zadaniowego. Obszary te można przyporządkować do trzech większych działań – działalność w Unii Europejskiej, działalność poza Unią Europejską oraz usługi i inne.

„Działalność w Unii Europejskiej” jest najobszerniejszym spośród nich, ponieważ obejmuje wiele obszarów polityki w ramach Unii Europejskiej. „Działalność poza Unią Europejską” obejmuje obszary polityki realizowanej poza UE, jak np. handel i pomoc. W zakres działu „Usługi i inne” wchodzi działalność wewnętrzna i horyzontalna niezbędna do funkcjonowania instytucji i organów UE. Informacje dotyczące agencji przyporządkowano do odpowiednich obszarów polityki. Należy także zaznaczyć, że zasoby własne i wkłady nie są podzielone pomiędzy różne rodzaje działalności, ponieważ są one obliczane, pobierane i zarządzane przez centralne służby Komisji.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI – DZIAŁALNOŚĆ W UE

mln EUR

	Sprawy gospodarcze i finansowe	Przedsiębiorstwa i przemysł	Konkurencja	Zatrudnienie	Rolnictwo	Transport i energia	Środowisko	Badania naukowe	Społeczeństwo informacyjne
Pozostałe przychody operacyjne:									
Grzywny	0	6	1 878	0	0	0	0	0	0
Opłaty rolne	0	0	0	0	87	0	0	0	0
Odzyskanie wydatków	0	1	0	48	1 025	10	3	21	18
Przychody z działalności administracyjnej	0	18	0	0	0	16	0	7	0
Różne przychody operacyjne	4	93	0	34	239	220	39	845	12
POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	4	118	1 878	82	1 351	246	42	873	30
Koszty administracyjne:	(68)	(210)	(89)	(107)	(127)	(412)	(126)	(432)	(131)
Koszty personelu	(60)	(147)	(83)	(82)	(107)	(281)	(88)	(236)	(107)
Koszty związane z wartościami niematerialnymi i prawnymi oraz rzeczowymi aktywami trwałymi	0	(8)	0	(1)	0	(15)	(1)	(15)	0
Pozostałe koszty administracyjne	(8)	(55)	(6)	(24)	(20)	(116)	(37)	(181)	(24)
Koszty operacyjne:	(40)	394	(80)	(10 873)	(56 842)	(2 372)	(329)	(4 365)	(1 312)
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	(40)	211	0	(169)	(48)	(1 061)	(307)	(2 906)	(1 285)
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	0	352	0	(3)	0	(1 127)	(10)	(1 408)	(22)
Zarządzanie zdecentralizowane	0	0	0	(61)	(38)	0	0	0	0
Zarządzanie dzielone	0	0	0	(10 618)	(56 655)	0	0	0	0
Zarządzanie wspólne	0	(130)	0	(7)	0	(123)	0	0	0
Inne koszty operacyjne	0	(39)	(80)	(15)	(101)	(61)	(12)	(51)	(5)
KOSZTY OPERACYJNE OGÓLEM	(108)	184	(169)	(10 980)	(56 969)	(2 784)	(455)	(4 797)	(1 443)
KOSZTY OPERACYJNE NETTO	(104)	302	1 709	(10 898)	(55 618)	(2 538)	(413)	(3 924)	(1 413)

mln EUR

	Rybołówstwo	Rynek wewnętrzny	Polityka regionalna	Podatki i cła	Edukacja i kultura	Zdrowie	i ochrona konsumentów	Sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo	Działalność w UE ogółem
Pozostałe przychody operacyjne:									
Grzywny	0	0	0	0	0	0	0	0	1 884
Opłaty rolne	0	0	0	0	0	0	0	0	87
Odzyskanie wydatków	0	6	0	303	0	6	2	1	1 444
Przychody z działalności administracyjnej	39	0	2	0	0	0	16	1	99
Różne przychody operacyjne	78	9	225	(3)	1	287	363	246	2 692

	mln EUR								
	Rybolówstwo	Rynek wewnętrzny	Polityka regionalna	Podatki i cła	Edukacja i kultura	Zdrowie	i ochrona konsumentów	Sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo	Działalność w UE ogółem
POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	117	15	227	300	1	293	381	248	6 206
Koszty administracyjne:	(358)	(47)	(229)	(78)	(113)	(205)	(348)	(305)	(3 385)
Koszty personelu	(249)	(39)	(150)	(66)	(43)	(110)	(234)	(174)	(2 256)
Koszty związane z wartościami niematerialnymi i prawnymi oraz rzeczowymi aktywami trwałymi	(27)	0	(8)	0	(10)	(1)	(25)	(15)	(126)
Pozostałe koszty administracyjne	(82)	(8)	(71)	(12)	(60)	(94)	(89)	(116)	(1 003)
Koszty operacyjne:	(82)	(807)	(69)	(38 622)	(14)	(1 808)	(661)	(877)	(118 759)
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	(60)	(175)	(36)	(41)	(14)	(229)	(436)	(400)	(6 996)
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	0	0	0	0	0	(1 478)	(66)	0	(3 762)
Zarządzanie zdecentralizowane	0	0	0	(395)	0	0	0	0	(494)
Zarządzanie dzielone	0	(629)	0	(38 186)	0	0	0	(376)	(106 464)
Zarządzanie wspólne	0	0	0	0	0	(2)	(7)	0	(269)
Inne koszty operacyjne	(22)	(3)	(33)	0	0	(99)	(152)	(101)	(774)
KOSZTY OPERACYJNE OGÓŁEM	(440)	(854)	(298)	(38 700)	(127)	(2 013)	(1 009)	(1 182)	(122 144)
KOSZTY OPERACYJNE NETTO	(323)	(839)	(71)	(38 400)	(126)	(1 720)	(628)	(934)	(115 938)

SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI – DZIAŁALNOŚĆ POZA UE

	mln EUR					
	Stosunki zewnętrzne	Handel	Rozwój	Rozszerzenie	Pomoc humanitarna	Działalność poza UE ogółem
Pozostałe przychody operacyjne:						
Odzyskanie wydatków	34	0	2	24	(1)	59
Przychody z działalności administracyjnej	1	0	0	0	0	1
Różne przychody operacyjne	5	0	87	(1)	(1)	90
POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	40	0	89	23	(2)	150
Koszty administracyjne:	(102)	(72)	(342)	(80)	(32)	(628)
Koszty personelu	(15)	(65)	(165)	(49)	(24)	(318)
Koszty związane z wartościami niematerialnymi i prawnymi oraz rzeczowymi aktywami trwałymi	1	0	0	0	0	1
Pozostałe koszty administracyjne	(88)	(7)	(177)	(31)	(8)	(311)

	Stosunki zewnętrzne	Handel	Rozwój	Rozszerzenie	Pomoc humanitarna	Działalność poza UE ogółem
Koszty operacyjne:	(2 876)	(11)	(1 091)	(863)	(1 148)	(5 989)
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	(1 729)	(6)	(782)	(485)	(570)	(3 572)
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	(350)	0	(19)	(53)	0	(422)
Zarządzanie zdecentralizowane	(218)	0	(37)	(270)	0	(525)
Zarządzanie dzielone	83	0	0	0	0	83
Zarządzanie wspólne	(662)	(5)	(252)	(54)	(577)	(1 550)
Inne koszty operacyjne	0	0	(1)	(1)	(1)	(3)
KOSZTY OPERACYJNE OGÓŁEM	(2 978)	(83)	(1 433)	(943)	(1 180)	(6 617)
KOSZTY OPERACYJNE NETTO	(2 938)	(83)	(1 344)	(920)	(1 182)	(6 467)

SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI – USŁUGI I INNE

	Prasa i komunikacja	Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych	Koordinacja	Personel i administracja	Eurostat	Budżet	Kontrola	Języki	Inne	Usługi i inne ogółem
Pozostałe przychody operacyjne:										
Odzyskanie wydatków	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Przychody z działalności administracyjnej	0	7	2	829	0	56	0	98	0	992
Różne przychody operacyjne	(2)	5	1	53	0	9	0	47	327	440
POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	(1)	12	3	882	0	65	0	145	327	1 433
Koszty administracyjne:	(124)	(51)	(184)	(1 424)	(91)	(58)	(11)	(441)	39	(2 345)
Koszty personelu	(79)	(38)	(159)	(632)	(70)	(45)	(10)	(358)	39	(1 352)
Koszty związane z wartościami niematerialnymi i prawnymi oraz rzeczowymi aktywami trwałymi	(2)	(1)	0	(109)	0	0	0	(1)	0	(113)
Pozostałe koszty administracyjne	(43)	(12)	(25)	(683)	(21)	(13)	(1)	(82)	0	(880)
Koszty operacyjne:	(124)	(22)	(2)	(14)	(32)	(341)	0	(16)	(273)	(824)
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	(90)	(22)	0	(12)	(32)	(3)	0	0	0	(159)
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	(34)	0	0	0	0	0	0	0	0	(34)
Zarządzanie dzielone	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3
Inne koszty operacyjne	0	0	(2)	(2)	0	(341)	0	(16)	(273)	(634)
KOSZTY OPERACYJNE OGÓŁEM	(248)	(73)	(186)	(1 438)	(123)	(399)	(11)	(457)	(234)	(3 169)
KOSZTY OPERACYJNE NETTO	(249)	(61)	(183)	(556)	(123)	(334)	(11)	(312)	93	(1 736)

4. INFORMACJE DODATKOWE DO RACHUNKU PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

4.1 CEL I SPORZĄDZENIE RACHUNKU PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

Na podstawie informacji o przepływach pieniężnych przeprowadza się ocenę zdolności UE do generowania środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz ocenę potrzeb UE w zakresie wykorzystywania tych przepływów pieniężnych.

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzono, wykorzystując metodę pośrednią. Oznacza to, że nadwyżka lub deficyt netto w danym roku budżetowym korygowana(-y) jest, aby uwzględnić wpływ transakcji bezgotówkowych, rozliczeń międzyokresowych wynikających z przeszłych lub przyszłych operacyjnych wpływów lub płatności gotówkowych oraz pozycji przychodów lub wydatków wynikających z inwestowania przepływów pieniężnych.

Przepływy pieniężne wynikające z transakcji w walucie obcej są ujmowane w walucie sprawozdawczej UE (euro) poprzez przeliczenie kwoty w obcej walucie według kursu wymiany euro na walutę obcą obowiązującego w dniu przepływu pieniężnego.

W przedstawionej tabeli przepływu środków pieniężnych ujęto przepływy pieniężne w danym okresie według podziału na działalność operacyjną i inwestycyjną (UE nie prowadzi działalności finansowej).

4.2 DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA

Działalność operacyjna to działalność UE, której nie zalicza się do działalności inwestycyjnej. Zalicza się do niej większość prowadzonej działalności. Pożyczek udzielanych beneficjentom (w stosownych przypadkach również powiązanych zaciąganych pożyczek) nie uważa się za działalność inwestycyjną (ani finansową), ponieważ wpisują się one w cele ogólne i tym samym dotyczą codziennej działalności UE. Działalność operacyjna obejmuje również inwestycje, takie jak EFI, EBOR i fundusze *venture capital*. Celem tej działalności jest przyczynianie się do osiągnięcia celów wyznaczonych w różnych obszarach polityki.

4.3 DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA

Do działalności inwestycyjnej zalicza się nabywanie i zbywanie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, jak również pozostałe inwestycje, których nie uwzględniono w ekwiwalentach środków pieniężnych. Do działalności inwestycyjnej nie zalicza się pożyczek udzielanych beneficjentom. W tej pozycji wykazane mają być rzeczywiste inwestycje, których dokonała UE.

5. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE ORAZ INNE ISTOTNE POZYCJE

5.1 AKTYWA WARUNKOWE

	<i>mln EUR</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Otrzymane gwarancje:		
Gwarancje wykonania	337	300
Inne gwarancje	43	34
Inne aktywa warunkowe	14	19
Ogółem	394	353

Gwarancji wykonania wymaga się, aby zagwarantować wywiązanie się przez beneficjentów finansowania UE ze zobowiązań przewidzianych w umowach zawartych z UE.

5.2 ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

	<i>mln EUR</i>		
	Informacja dodatkowa	31.12.2012	31.12.2011
Udzielone gwarancje	5.2.1	22 317	24 394
Grzywny	5.2.2	6 378	8 951
EFRG, rozwój obszarów wiejskich, pomoc przedakcesyjna	5.2.3	1 188	2 345
Polityka spójności	5.2.4	546	318

mln EUR

	Informacja dodatkowa	31.12.2012	31.12.2011
Sprawy sądowe i inne spory prawne	5.2.5	91	251
Inne zobowiązania warunkowe		1	2
Ogółem		30 521	36 261

Wszystkie zobowiązania warunkowe, z wyjątkiem tych dotyczących grzywien, gdyby stały się wymagalne, byłyby w kolejnych latach finansowane z budżetu UE.

5.2.1 Udzielone gwarancje

mln EUR

	31.12.2012	31.12.2011
Na pożyczki udzielone przez EBI z zasobów własnych:		
Gwarancja 65 %	18 683	20 362
Gwarancja 70 %	1 654	1 992
Gwarancja 75 %	383	534
Gwarancja 100 %	594	724
Ogółem	21 314	23 612
Inne udzielone gwarancje	1 003	782
Ogółem	22 317	24 394

Gwarancje z budżetu UE obejmują pożyczki, na które EBI podpisał umowy i których bank ten udzielił z własnych zasobów państwom trzecim według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. (w tym pożyczki udzielone państwom członkowskim przed ich przystąpieniem do UE). Jednakże gwarancja UE ograniczona jest do określonego procentowego pułapu zatwierdzonej wysokości linii kredytowej: 65 % (w przypadku upoważnienia na lata 2000-2007), 70 %, 75 % lub 100 %. W przypadku upoważnienia na lata 2007-2013 gwarancja UE jest ograniczona do 65 % sald należności, a nie zatwierdzonej wysokości linii kredytowej. W przypadku gdy pułap ten nie zostaje osiągnięty, gwarancja unijna obejmuje pełną kwotę. Na dzień 31 grudnia 2012 r. kwota należności ogółem wynosiła 21 314 mln EUR i jest to kwota odpowiadająca maksymalnemu poziomowi ryzyka ponoszonego przez UE.

Powyższa kwota za 2011 r. dotycząca gwarancji w wysokości 65 % nie uwzględnia różnicy w obliczeniu w odniesieniu do upoważnień na lata 2000-2007 i 2007-2013. Gdyby kwotę za 2011 r. obliczono z uwzględnieniem tej różnicy, kwota, która wymagałaby ujęcia, wynosiłaby 17 423 mln EUR.

Inne udzielone gwarancje dotyczą przede wszystkim mechanizmu finansowania opartego na podziale ryzyka (948 mln EUR) oraz Instrumentu Gwarancji Kredytowych dla projektów TEN-T (39 mln EUR). Więcej informacji na ten temat znajduje się w informacji dodatkowej 2.4.

5.2.2 Grzywiny

Kwoty te dotyczą grzywien, które Komisja nałożyła za naruszenie reguł konkurencji i które wstępnie uiszczono, przy czym złożono skargę lub też nie wiadomo, czy zostanie ona złożona. Zobowiązanie warunkowe zostanie utrzymane, dopóki nie uprawomocni się orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości w danej sprawie. Uzyskane odsetki od płatności tymczasowych ujęto w wyniku ekonomicznym za dany rok oraz jako zobowiązania warunkowe, tak aby uwzględnić brak pewności co do tytułu prawnego Komisji do tych kwot.

5.2.3 EFRG, rozwój obszarów wiejskich, pomoc przedakcesyjna

Są to zobowiązania warunkowe wobec państw członkowskich uzależnione od wyroku Trybunału Sprawiedliwości, związane z decyzjami dotyczącymi zgodności odnośnie do EFRG, oraz korektami finansowymi w odniesieniu do rozwoju obszarów wiejskich i pomocy przedakcesyjnej. Ustalenie ostatecznej kwoty zobowiązania oraz roku, w którym kwota wynikająca z pomyślnego zaskarżenia decyzji przed Trybunałem Sprawiedliwości zostanie zapisana w budżecie, zależy będzie od czasu trwania postępowania w Trybunale.

5.2.4 *Polityka spójności*

Są to zobowiązania warunkowe wobec państw członkowskich w związku z działaniami w ramach polityki spójności, ujęte w oczekiwaniu na wyznaczenie daty rozprawy lub wyrok Trybunału Sprawiedliwości.

5.2.5 *Sprawy sądowe i inne spory prawne*

Pozycja ta odnosi się do powództw o odszkodowanie obecnie wniesionych przeciwko Komisji i innym organom UE, innych sporów prawnych oraz szacunkowych kosztów postępowania przed sądem. Należy zauważyć, że w przypadku powództwa o odszkodowanie na mocy art. 288 Traktatu WE strona skarżąca musi udowodnić, że instytucja dopuściła się wystarczająco poważnego naruszenia przepisu prawa przyznającego uprawnienia osobom fizycznym, oraz wykazać faktyczne szkody poniesione przez stronę skarżącą, jak również istnienie związku przyczynowo-skutkowego między bezprawnym działaniem a szkodą.

5.3 INNE ISTOTNE POZYCJE

5.3.1 *Zobowiązania pozostające do spłaty nieujęte jeszcze jako koszty*

	<i>mln EUR</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Zobowiązania pozostające do spłaty nieujęte jeszcze jako koszty	175 853	165 236

Powyższa kwota stanowi budżetowe RAL (zobowiązania pozostające do spłaty) pomniejszone o powiązane kwoty, które ujęto w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności za 2012 r. jako koszty. Zobowiązania budżetowe pozostające do spłaty (RAL) to kwota otwartych zobowiązań, w przypadku których nie dokonano jeszcze płatności lub umorzenia. Jest to normalna konsekwencja istnienia programów wieloletnich. Na dzień 31 grudnia 2012 r. kwota budżetowych RAL wynosiła 217 810 mln EUR (w 2011: 207 443 mln EUR).

5.3.2 *Istotne zobowiązania prawne*

	<i>mln EUR</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Działania strukturalne	71 775	142 916
Protokoły z krajami śródziemnomorskimi	264	264
Porozumienia w sprawie połowów	173	37
Program Galileo	143	320
Program GMES	233	400
TEN-T	1 331	3 416
Inne zobowiązania umowne	3 884	4 493
Ogółem	77 803	151 846

Przedmiotowe zobowiązania warunkowe powstały, ponieważ UE zaciągnęła długoterminowe zobowiązania prawne w odniesieniu do kwot, które nie miały jeszcze pokrycia w budżecie w środkach na zobowiązania. Może to dotyczyć programów wieloletnich, takich jak działania strukturalne, lub kwot, które UE jest zobowiązana zapłacić w przyszłości na mocy umów administracyjnych obowiązujących w dniu bilansowym (np. dotyczących świadczenia usług w zakresie ochrony, sprzętania itp., ale także zobowiązań umownych dotyczących konkretnych projektów, np. prac budowlanych).

Działania strukturalne

W poniższej tabeli przedstawiono porównanie między zobowiązaniami prawnymi, w odniesieniu do których nie zaciągnięto jeszcze zobowiązań budżetowych, a maksymalnymi zobowiązaniami w stosunku do kwot przewidzianych w ramach finansowych na lata 2007–2013.

mln EUR

	Kwoty w perspektywie finansowej na lata 2007–2013 (A)	Zaciągnięte zobowiązania prawne (B)	Zobowiązania budżetowe na lata 2007-2011 (C)	Zobowiązania prawne pomniejszone o zobowiązania budżetowe (= B - C)	Maksymalne zobowiązanie (= A - C)
Fundusze strukturalne	347 552	347 521	293 050	54 471	54 502
Zasoby naturalne	100 549	100 539	85 058	15 481	15 491
Instrument pomocy przedakcesyjnej	11 255	9 895	9 473	422	1 782
Ogółem	459 356	457 955	387 581	70 374	71 775

Protokoły z krajami śródziemnomorskimi

Zobowiązania te dotyczą protokołów finansowych ze śródziemnomorskimi państwami trzecimi. Ujęta kwota stanowi różnicę między całkowitą kwotą określoną w podpisanych protokołach a kwotą zobowiązań budżetowych ujętą w księgach. Protokoły te są międzynarodowymi traktatami, których nie można rozwiązać bez porozumienia obu stron, nawet gdyby procedura ta była w toku.

Porozumienia w sprawie połowów

Są to zaciągnięte zobowiązania, które są związane z umowami z państwami trzecimi i przeznaczone na działania w ramach międzynarodowych porozumień w sprawie połowów.

Program Galileo

Są to kwoty, które zobowiązano się przekazać na program Galileo, którego celem jest opracowanie europejskiego globalnego systemu nawigacji satelitarnej – zob. także informacja dodatkowa 2.2.

Program GMES

Komisja zawarła umowę z ESA na okres od 2008 r. do 2013 r. na wdrażanie elementu Globalnego monitoringu środowiska i bezpieczeństwa (GMES) dotyczącego przestrzeni kosmicznej. Łączna orientacyjna kwota przeznaczona na ten program wynosi 728 mln EUR.

Zobowiązania dotyczące TEN-T

Kwota ta odnosi się do dotacji w dziedzinie transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) na okres od 2007 r. do 2013 r. Program dotyczy projektów uznanych za istotne z punktu widzenia rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i ma wspierać zarówno projekty w zakresie infrastruktury, jak i w zakresie badań i innowacji, by przyspieszać wdrażanie nowych technologii i procesów innowacyjnych w kontekście oddawania do użytku nowej infrastruktury transportowej. Łączna orientacyjna kwota przeznaczona na ten program wynosi 7 900 mln EUR.

Zmniejszenie zobowiązań prawnych dotyczących TEN-T to połączony efekt ograniczenia zobowiązań prawnych w wyniku decyzji w sprawie zmian oraz zwiększenia zobowiązań budżetowych.

Inne zobowiązania umowne

Kwoty ujęte w tej pozycji odpowiadają kwotom zobowiązań, których płatność ma nastąpić w okresie objętym umowami. Największe kwoty ujęte w tej pozycji dotyczą postępowań agencji ds. Fusion for Energy związanych z udzielaniem zamówień w ramach projektu ITER oraz umów Parlamentu Europejskiego na roboty budowlane.

6. OCHRONA BUDŻETU UE

6.1 KONTEKST OGÓLNY

Przy wykonywaniu budżetu UE należy zadbać o właściwe zapobieganie błędom, nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, a także ich wykrywanie i korygowanie. Informacje zawarte w niniejszej informacji dodatkowej mają na celu: (1) przedstawienie w ogólnym zarysie mechanizmów zapobiegawczych i korygujących przewidzianych w odpowiednich przepisach, w których szczegółowo określa się proces identyfikowania błędów, nieprawidłowości i nadużyć wykrytych przez organy UE i państwa członkowskie i podejmowania w związku z nimi działań oraz (2) zapewnienie najlepszego szacunku łącznych kwot, aby realnie zobrazować, jak chroniony jest budżet UE.

Poniższe informacje dotyczą nie tylko działań na szczeblu UE, ale także korekt dokonanych przez państwa członkowskie w ramach zarządzania dzielonego w następstwie ich własnych kontroli i audytów (jedynie dla okresu programowania 2007-2013, ponieważ dane przedstawione przez państwa członkowskie za poprzednie okresy programowania są niekompletne lub mało wiarygodne). Korekty te nie są ujmowane w systemie rachunkowości Komisji, gdyż państwa członkowskie mogą, w większości przypadków, ponownie wykorzystać te kwoty na inne wydatki kwalifikowalne. Dane państw członkowskich podano w tabeli 6.7 poniżej.

Bardziej szczegółowe informacje na temat kwot podanych poniżej oraz stosownych procedur można znaleźć w poświęconym temu komunikacie, który Komisja przygotowuje i przesyła organowi udzielającemu absolutorium oraz Trybunałowi Obrachunkowemu co roku we wrześniu począwszy od 2013 r. – jest on dostępny na stronie DG Budget na portalu Europa.

6.2 MECHANIZMY ZAPOBIEGAWCZE KOMISJI EUROPEJSKIEJ

W zarządzaniu bezpośrednim do działań zapobiegawczych należą kontrole kwalifikowalności wydatków wykazanych przez beneficjentów przeprowadzane przez odpowiednie służby. Te kontrole *ex ante* stanowią część procesów zarządzania programami i są przeprowadzane w celu uzyskania wystarczającej pewności co do legalności i prawidłowości wydatków, z tytułu których dokonuje się płatności. Służby Komisji mogą także udzielić wskazówek, szczególnie w kwestiach umownych, w celu zapewnienia należytego i efektywnego zarządzania finansami oraz ograniczenia ryzyka nieprawidłowości.

W zarządzaniu dzielonym (czyli w przypadku wydatków rolnych i wydatków w ramach polityki spójności) odpowiedzialność za zapewnienie przez cały cykl wydatkowy legalności i prawidłowości wydatków wypłacanych z budżetu UE ponoszą przede wszystkim państwa członkowskie. Mechanizmy zapobiegawcze istnieją także na poziomie Komisji, która pełni rolę organu nadzorującego. Komisja może:

- **wstrzymać** bieg terminu płatności na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy w odniesieniu do programów na lata 2007-2013, jeżeli:
 - a) istnieją dowody wskazujące na znaczące uchybienie w funkcjonowaniu systemów zarządzania i kontroli w odnośnych państwach członkowskich; lub
 - b) służby Komisji muszą przeprowadzić dodatkową weryfikację po otrzymaniu informacji, że wydatki ujęte w poświadczonym zestawieniu wydatków związane są z poważnymi nieprawidłowościami, które nie zostały skorygowane;
- **zawiesić** całość lub część płatności okresowej na rzecz państwa członkowskiego w odniesieniu do programów na lata 2007-2013, w trzech następujących przypadkach:
 - a) jeżeli istnieją dowody wskazujące na poważne uchybienia w systemie zarządzania i kontroli stosowanym w przypadku programu, a państwo członkowskie nie podjęło niezbędnych środków naprawczych; lub
 - b) wydatek ujęty w poświadczonym zestawieniu wydatków jest związany z poważną nieprawidłowością, która nie została skorygowana; lub
 - c) doszło do poważnego naruszenia przez państwo członkowskie jego zobowiązań w zakresie zarządzania i kontroli.

Jeżeli państwo członkowskie nie zastosuje wymaganych środków, Komisja może podjąć decyzję o nałożeniu korekty finansowej. Dane dotyczące zawieszenia i wstrzymania przedstawiono w informacji dodatkowej 6.4.1 poniżej.

6.3 MECHANIZMY KORYGUJĄCE KOMISJI EUROPEJSKIEJ

6.3.1. Korekty finansowe

W zarządzaniu dzielonym przede wszystkim państwa członkowskie są odpowiedzialne za zapobieganie błędom, nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym popełnianym przez beneficjentów, ich wykrywanie i korygowanie, podczas gdy Komisja Europejska sprawuje ogólną funkcję nadzorczą. W przypadkach gdy poważne niedociągnięcia w systemach zarządzania i kontroli państw członkowskich doprowadziły lub mogły doprowadzić do pojedynczych lub systemowych błędów, nieprawidłowości lub nadużyć finansowych, Komisja może zastosować korekty finansowe. Dokonywanie **korekty finansowej** składa się z trzech głównych kroków:

- (1) **Korekty finansowe w toku:** korekty te mogą ulec zmianom, ponieważ nie zostały jeszcze formalnie zaakceptowane przez państwa członkowskie, np. gdy po zakończonym audycie toczy się jeszcze postępowanie kontrybucyjne między Komisją a danym państwem członkowskim.
- (2) **Korekty finansowe potwierdzone/stwierdzone:** kwoty te są ostateczne, co oznacza, że dane państwo członkowskie je potwierdziło (wyraziło na nie zgodę) lub że Komisja przyjęła decyzję w ich sprawie. Dane o tych korektach znajdują się w tabelach **6.4.2.1** poniżej.
- (3) **Korekty finansowe wykonane:** Kwoty te odzwierciedlają ostatni etap procedury, w ramach której ostatecznie skorygowano stwierdzone przypadki nienależnie dokonanych wypłat. W sektorowych ramach regulacyjnych przewidziano kilka mechanizmów korekty. Dane na ten temat zawarte są w tabelach **6.4.2.2** i **6.4.3.1** poniżej.

6.3.2 Odzyskanie środków

W zarządzaniu bezpośrednim i zgodnie z rozporządzeniem finansowym urzędnik zatwierdzający powinien wystawiać nakazy odzyskania środków na kwoty, które zostały nienależnie wypłacone. Odzyskania dokonuje się następnie w drodze bezpośredniego przelewu bankowego od dłużnika (np. państwa członkowskiego) lub kompensaty stosownej kwoty z kwotami, które Komisja ma wypłacić dłużnikowi. W rozporządzeniu finansowym przewidziano dodatkowe procedury, które zapewniają odzyskanie środków niezwróconych w terminie i które księgowy Komisji stosuje w szczególnych przypadkach.

W zarządzaniu dzielonym w obszarze rolnictwa państwa członkowskie są zobowiązane do wskazania błędów i nieprawidłowości oraz odzyskania kwot nienależnie wypłaconych, zgodnie z krajowymi zasadami i procedurami. W przypadku EFRG kwoty odzyskane od beneficjentów przekazywane są na rachunek Komisji po odliczeniu przez państwa członkowskie (średnio) 20 % kwoty, a Komisja księguje je jako przychód. Jeśli chodzi o EFFROW, odzyskane kwoty są odliczane od następnego wniosku o płatność przed przesłaniem go do służb Komisji, a zatem odnośna kwota może być ponownie wykorzystana w ramach programu. Jeżeli państwo członkowskie nie podejmuje działań na rzecz odzyskania lub nie wykazuje staranności w swoich działaniach, Komisja może postanowić o podjęciu interwencji oraz o nałożeniu na dane państwo członkowskie korekty finansowej. W obszarze polityki spójności państwa członkowskie (a nie Komisja) są w głównej mierze odpowiedzialne za odzyskiwanie od beneficjentów nienależnie wypłaconych kwot, powiększonych w stosownych przypadkach o odsetki za zwłokę. Kwoty odzyskane przez państwa członkowskie podaje się w niniejszej informacji dodatkowej w celach informacyjnych, w uzupełnieniu informacji o korektach finansowych nałożonych przez Komisję. W odniesieniu do okresu 2007-2013 państwa członkowskie są prawnie zobowiązane do przekazania Komisji w sposób jasny i uporządkowany danych dotyczących kwot wycofanych ze współfinansowania przed zakończeniem krajowego postępowania w celu odzyskania środków oraz kwot rzeczywiście odzyskanych od beneficjentów na poziomie krajowym.

6.3.3 Odzyskanie niewykorzystanych płatności zaliczkowych

W niemal wszystkich obszarach UE wypłaca beneficjentom płatności zaliczkowe i innego rodzaju zaliczki. Jak wyjaśniono w informacji dodatkowej **1.5.7**, celem tych płatności jest zapewnienie płynności finansowej beneficjenta. Jeżeli beneficjent nie wykorzysta (nie wyda) całej płatności zaliczkowej otrzymanej od UE, służby Komisji wydają nakaz odzyskania środków, aby zapewnić zwrot środków pieniężnych do budżetu UE. Procedura ta stanowi ważny etap w systemie kontroli UE, który ma zapobiec przetrzymywaniu przez beneficjenta nadmiernych środków bez odpowiedniego uzasadnienia wynikającego z poniesionych wydatków i przyczynia się do ochrony budżetu UE. Dane na temat takich odzyskanych środków przedstawiono w tabeli **6.5** poniżej.

Nie należy mylić odzyskania niewykorzystanych płatności zaliczkowych i odzyskania nieprawidłowych wydatków. W przypadku gdy, w odniesieniu do wypłaconych płatności zaliczkowych służby Komisji zidentyfikują takie wydatki i odzyskają odpowiednie środki, ujmują je jako zwykłe korekty finansowe lub środki odzyskane w ramach procedury opisanej w informacji dodatkowej **6.3.1** i **6.3.2** powyżej.

6.3.4 Dochody z tytułu zasobów własnych - odzyskanie środków

Jeżeli chodzi o dochody z tytułu zasobów własnych, które są głównym źródłem finansowania budżetu UE, odzyskanie środków jest następstwem: sprawozdań z inspekcji Komisji Europejskiej, kontroli Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, spraw dotyczących odpowiedzialności finansowej wynikających z błędów administracyjnych państw członkowskich lub braku należytej staranności w podejmowanych przez nie działaniach w celu odzyskania środków, postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, orzeczeń Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości; obejmuje ono także kwoty wynikające z dobrowolnych wpłat państw członkowskich oraz odsetki od zaległych płatności związanych z zasobami własnymi. Kwoty te przedstawiono w tabeli 6.6 poniżej.

6.4 WPLYW FINANSOWY MECHANIZMÓW ZAPOBIEGAWCZYCH I KORYGUJĄCYCH

6.4.1 Wstrzymanie i zawieszenie płatności w 2012 r.

Wstrzymanie płatności:

Dane w poniższych tabelach przedstawiają poglądowo, jak ewoluowała liczba spraw związanych z wstrzymaniem płatności oraz wysokość przedmiotowych kwot w przypadku EFRR, Funduszu Spójności, EFS i EFR. Saldo otwarcia obejmuje wszystkie sprawy, które były jeszcze w toku na koniec 2011 r., bez względu na to, w którym roku powiadomiono państwo członkowskie o wstrzymaniu płatności (z tego względu niektóre dane nie są bezpośrednio porównywalne z danymi ujętymi w sprawozdaniu rocznym za 2011 r.). Nowe sprawy odnoszą się tylko do przypadków wstrzymania płatności, o których powiadomiono w 2012 r. Sprawy zamknięte to te, w przypadku których w 2012 r. wznowiono płatności na podstawie zestawień poniesionych wydatków, bez względu na to, w którym roku nastąpiło wstrzymanie. Sprawy w toku na koniec 2012 r. to przypadki, w których wstrzymanie nadal obowiązywało na dzień 31 grudnia 2012 r., tj. płatności na podstawie zestawień poniesionych wydatków są nadal wstrzymane w oczekiwaniu na podjęcie przez dane państwo członkowskie środków naprawczych.

mIn EUR

Okres programowania 2007-2013	EFRR/Fundusz Spójności							
	Sprawy w toku na dzień 31.12.2011 r. ogółem		Nowe sprawy - 2012 r.		Sprawy zamknięte w 2012 r.		Sprawy w toku na dzień 31.12.2012 r. ogółem	
Państwo członkowskie	Liczba spraw	Kwota	Liczba spraw	Kwota	Liczba spraw	Kwota	Liczba spraw	Kwota
Niemcy	3	17	2	163			5	180
Hiszpania			49	1 495	41	1 319	8	176
Francja			6	51	5	24	1	27
Włochy ⁽¹⁾	10	265	20	1 122	19	860	11	526
Łotwa			5	94	5	94	0	0
Litwa			4	164	4	164	0	0
Węgry			3	55			3	55
Polska			5	605			5	605
Rumunia			1	41			1	41
Słowenia			1	6	1	6	0	0
Słowacja	2	71			2	71	0	0
Zjednoczone Królestwo			1	22			1	22
Przypadki transgraniczne			11	59	8	52	3	6
Ogółem	15	353	108	3 878	85	2 592	38	1 639

(1) W saldzie otwarcia uwzględniono korektę kwot wykazanych w 2011 r.

Oprócz wstrzymania płatności w powyższych przypadkach w 2012 r. wysłano 119 pisemnych ostrzeżeń (w sprawach, w których żaden wniosek o płatność nie oczekiwał na rozpatrzenie) w odniesieniu do EFRR, zapobiegając w ten sposób dodatkowo nieprawidłowościom.

mln EUR

Okres programowania 2007-2013	EFS							
	Sprawy w toku na dzień 31.12.2011 r. ogółem		Nowe sprawy - 2012 r.		Sprawy zamknięte w 2012 r.		Sprawy w toku na dzień 31.12.2012 r. ogółem	
	Liczba spraw	Kwota	Liczba spraw	Kwota	Liczba spraw	Kwota	Liczba spraw	Kwota
Republika Czeska			1	47			1	47
Niemcy			5	165	4	145	1	19
Hiszpania	2	10	8	159	9	160	1	9
Francja	2	25	9	142	4	91	7	76
Włochy	4	53	7	207	6	231	5	30
Łotwa			2	26	2	26	0	0
Litwa			1	1	1	1	0	0
Rumunia			1	21	1	21	0	0
Słowacja			1	45	1	45	0	0
Zjednoczone Królestwo	2	234	2	69	4	303	0	0
Ogółem	10	323	37	881	32	1 023	15	181

mln EUR

Okres programowania 2007-2013	EFR							
	Sprawy w toku na dzień 31.12.2011 r. ogółem		Nowe sprawy - 2012 r.		Sprawy zamknięte w 2012 r.		Sprawy w toku na dzień 31.12.2012 r. ogółem	
	Liczba spraw	Kwota	Liczba spraw	Kwota	Liczba spraw	Kwota	Liczba spraw	Kwota
Republika Czeska			1	1	1	1	0	0
Dania	1	0			1	0	0	0
Niemcy	2	1					2	1
Estonia	1	0	3	0			4	0
Hiszpania	1	62	2	32	2	84	1	9
Francja	2	3					2	3
Włochy			6	38			6	38
Łotwa			1	0			1	0
Niderlandy			3	8	3	8	0	0
Polska			1	2	1	2	0	0
Portugalia			3	16	2	12	1	4
Rumunia			5	35			5	35
Słowacja			2	2			2	2
Finlandia	2	0	3	0	5	1	0	0
Szwecja	1	0	2	6			3	6
Zjednoczone Królestwo	1	34	4	7	2	33	3	8
Ogółem	11	100	36	149	17	141	30	108

Zawieszenia:

Jeżeli chodzi o **EFRR** i **Fundusz Spójności**, decyzje o zawieszeniu płatności podjęto w odniesieniu do 2 programów w Niemczech i we Włoszech. Obydwa zawieszenia nadal obowiązywały na dzień 31 grudnia 2012 r. W przypadku **EFS** w 2012 r. podjęto 2 decyzje o zawieszeniu płatności i dotyczyły one Republiki Czeskiej i Słowacji. Na dzień 31 grudnia 2012 r. nadal obowiązywało zawieszenie dotyczące Republiki Czeskiej. W 2012 r. nie podjęto żadnych decyzji o zawieszeniu płatności w odniesieniu do **EFR**.

6.4.2 Korekty finansowe i odzyskanie środków wykonane w 2012 r.**6.4.2.1 Korekty finansowe i odzyskanie środków potwierdzone/stwierdzone w 2012 r.**

mln EUR

	Korekty finansowe	Odzyskanie środków	2012 Ogółem	2011 Ogółem
Rolnictwo:				
EFRG	475	162	638	839
Rozwój obszarów wiejskich	76	145	221	228
Polityka spójności:				
EFRR	958	n.d.	958	424
Fundusz Spójności	203	n.d.	203	17
EFS	425	n.d.	425	227
IFOR/EFR	2	n.d.	2	3
Sekcja Orientacji EFOGR	31	3	34	1
Inne	n.d.	19	19	50
Obszary polityki wewnętrznej	1	252	253	270
Obszary polityki zewnętrznej	n.d.	107	107	107
Administracja (!)	n.d.	7	7	8
Ogółem stwierdzone/potwierdzone w 2012 r.	2 172	695	2 867	
Ogółem stwierdzone/potwierdzone w 2011 r.	1 406	768		2 174

(!) Kwoty dla administracji wcześniej nie wykazywano.

6.4.2.2 Korekty finansowe i odzyskanie środków wykonane w 2012 r.

mln EUR

	Korekty finansowe	Odzyskanie środków	2012 Ogółem	2011 Ogółem
Rolnictwo:				
EFRG	610	161	771	621
Rozwój obszarów wiejskich	59	166	225	201
Polityka spójności:				
EFRR	2 416	n.d.	2 416	419
Fundusz Spójności	207	n.d.	207	115
EFS	430	n.d.	430	178
IFOR/EFR	1	n.d.	1	(90)
Sekcja Orientacji EFOGR	17	3	20	1
Inne	n.d.	11	11	48
Obszary polityki wewnętrznej	1	229	230	268
Obszary polityki zewnętrznej	n.d.	99	99	77
Administracja (!)	n.d.	9	9	2
Ogółem wykonane w 2012 r.	3 742	678	4 419	
Ogółem wykonane w 2011 r.	1 106	733		1 840

(!) Kwoty dla administracji wcześniej nie wykazywano.

6.4.2.3 *Korekty finansowe za 2012 r. wykonane w ramach zarządzania dzielonego, w rozbiciu na państwa członkowskie*

mln EUR

Państwo członkowskie	EFRG	Rozwój obszarów wiejskich	EFRR	Fundusz Spójności	EFS	Inne	Ogółem za 2012 r.	Ogółem za 2011 r.
Belgia	0	3	0	—	11	0	14	1
Bułgaria	15	7	0	6	1	—	30	25
Republika Czeska	0	—	116	8	—	0	125	6
Dania	22	—	0	—	—	—	22	0
Niemcy	(16)	3	23	—	0	0	10	1
Estonia	0	1	0	0	0	—	1	0
Irlandia	(1)	10	—	—	—	—	9	2
Grecja	85	5	0	13	159	0	262	448
Hiszpania	47	2	1 952	81	84	7	2 172	159
Francja	64	1	20	—	37	2	123	33
Włochy	209	0	57	—	3	7	275	50
Cypr	8	0	—	—	—	0	8	3
Łotwa	—	—	1	1	9	0	12	0
Litwa	3	4	3	1	0	0	10	0
Luksemburg	0	—	0	—	—	—	0	0
Węgry	6	0	0	—	—	0	6	41
Malta	0	—	—	—	—	—	0	0
Niderlandy	17	2	0	—	—	0	20	53
Austria	1	—	—	—	—	0	1	0
Polska	12	2	45	79	23	0	162	148
Portugalia	15	1	117	0	—	0	134	26
Rumunia	24	12	22	—	81	—	139	53
Słowenia	0	0	—	—	—	0	0	4
Słowacja	0	—	29	17	11	—	57	5
Finlandia	1	0	0	—	—	0	1	0
Szwecja	72	2	0	—	0	—	74	3
Zjednoczone Królestwo	27	4	4	—	12	2	50	44
Interreg/Przypadki transgraniczne	—	—	24	—	—	—	24	1
Wykonane ogółem	610	59	2 416	207	430	19	3 742	1 106

6.4.2.4 *Wyjaśnienie zmian stanu korekt finansowych i odzyskania środków w 2012 r.*

Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich: Potwierdzone/stwierdzone korekty finansowe są głównie związane z decyzjami Komisji w sprawie zgodności i rozliczenia, podjętymi w następstwie audytów przeprowadzonych przez Komisję. Kwota ostatecznie uzyskana jest różna od kwoty stwierdzonej, ponieważ zainkasowanie następuje z opóźnieniem. W przypadku odzyskania środków kwoty są stosunkowo stabilne w porównaniu z kwotami z ubiegłego roku.

Polityka spójności:

EFRR i Fundusz Spójności: Kwoty korekt finansowych zarówno potwierdzonych/stwierdzonych, jak i wykonanych uległy znacznemu zwiększeniu w porównaniu z ubiegłym rokiem.

Kwoty stwierdzone/potwierdzone:

— *Okres 2007-2013:* ponad połowa z korekt finansowych potwierdzonych/stwierdzonych w 2012 r. na kwotę 1 161 mln EUR (631 mln EUR) dotyczy obecnego okresu programowania 2007-2013 i wynika ze ściślejszego nadzoru ze strony Komisji i rosnącej liczby audytów zakończonych na obecnym etapie wykonania programów. Na kwotę korekt stwierdzonych/potwierdzonych w 2012 r. związanych

z okresem programowania 2007-2013 składają się głównie korekty dotyczące Hiszpanii (267 mln EUR), Republiki Czeskiej (111 mln EUR), Grecji (82 mln EUR) i Polski (77 mln EUR). Kwoty te nie obejmują korekt wydatków zadeklarowanych przez beneficjentów na poziomie państw członkowskich i w związku z tym niepoświadczonych Komisji w wyniku wnioskowanych przez nią planów działań.

- Okres 2000-2006: Pozostała kwota (531 mln EUR) obejmuje korekty związane z trwającym zamykaniem programów z okresu programowania 2000-2006. Korekty przy zamknięciu programów wynikają z analizy poświadczeń zamknięcia lub ekstrapolacji wskaźnika błędu resztowego. Główne korekty dotyczą Hiszpanii (316 mln EUR), Włoch (65 mln EUR) i Portugalii (53 mln EUR). Korekty te powinny być kontynuowane w 2013 r. w wyniku finalizowania procesu zamykania programów, choć kwoty powinny być niższe.

Kwoty wykonanych korekt:

Kwoty wykazane w tym roku dotyczą niemal wyłącznie okresu 2000-2006 oraz korekt finansowych stwierdzonych/przyjętych w poprzednich latach. Znacząca korekta dotycząca Hiszpanii (1,8 mld EUR) została wykazana jako wykonana w następstwie zakończenia weryfikacji wszystkich dokumentów zamknięcia, pełnego zatwierdzenia zestawień poniesionych wydatków przedłożonych przez władze państwa członkowskiego z odliczeniem korekt, a także dokonania częściowej płatności pozostałego salda na rzecz Hiszpanii. Należy zauważyć, że ze względu na brakujące środki na płatności w budżecie na 2012 r., na koniec roku (po odrzuceniu przez władzę budżetową wniosku w sprawie budżetu korygującego z wyższymi środkami na płatności), służby Komisji nie mogły wypłacić w całości salda należnego Hiszpanii.

EFS:

- 2000-2006: większość wykazanych korekt finansowych jest związana z ekstrapolacją wskaźnika błędu resztowego przy zamykaniu programów (w następstwie analizy poświadczeń zamknięcia) lub korektami netto przy ich zamykaniu. Kontrole przed zamknięciem są jeszcze w toku.
- 2007-2013: wykazane kwoty odnoszą się do nieprawidłowych kwot odliczonych od wniosków o płatności okresowe złożonych przez państwa członkowskie w czasie trwania programu. Zwiększenie wykazanych kwot wynika ze wspólnej strategii kontroli opracowanej dla tego okresu programowania.

6.4.3 Wykonane korekty finansowe i odzyskanie środków - skumulowane dane liczbowe

6.4.3.1 Wykonane korekty finansowe – skumulowane dane liczbowe

Poniższe dane ukazują skumulowane korekty finansowe wykazane według okresów programowania:

Korekty finansowe	Okres programowania			Decyzje dotyczące EFRG - łącznie	Ogółem na koniec 2012 r.	% Wykonane/stwierdzone-potwierdzone	Jeszcze nie wykonane ogółem Według stanu na koniec 2012 r.	Wykonane na koniec 2011 r.
	Okres 1994-1999	Okres 2000-2006	Okres 2007-2013					
Rolnictwo:	—	93	81	7 728	7 902	92,7 %	623	7 139
EFRG	—	—	—	7 728	7 728	93,3 %	558	7 024
Rozwój obszarów wiejskich ⁽¹⁾	—	93	81	—	174	72,8 %	65	115
Polityka spójności:	2 535	6 359	779	—	9 673	89,7 %	1 114	
EFRR	1 764	4 626	154	—	6 544	89,6 %	761	4 128
Fundusz Spójności	264	464	87	—	815	82,8 %	169	608
EFS	407	1 206	538	—	2 150	96,7 %	74	1 720
IFOR/EFR	100	5	0	—	105	52,2 %	96	104
Sekcja Orientacji EFOGR ⁽¹⁾	0	58	—	—	58	80,6 %	14	41
Inne	—	—	—	2	2	100,0 %	—	0
Ogółem	2 535	6 452	861	7 730	17 577	91,0 %	1 737	13 741

⁽¹⁾ Niektóre kwoty wcześniej wykazane jako korekty finansowe są obecnie ujęte w odzyskaniu środków.

Kwoty korekt finansowych wykazane w niniejszej tabeli w odniesieniu do rolnictwa stanowią kwoty brutto związane z decyzjami w ramach kontroli zgodności rozliczeń. Kwoty wykazane w informacji dodatkowej **6.4.2.2** uwzględniają jednak także decyzje w sprawie rozliczenia finansowego.

Jeżeli chodzi o **EFRG**, skumulowana kwota wykonanych korekt w wysokości 7 728 mln EUR obejmuje wszystkie korekty dokonane od podjęcia pierwszej decyzji w 1999 r. W przypadku **rozwoju obszarów wiejskich** skumulowana kwota 174 mln EUR obejmuje wszystkie korekty i odzyskania środków w przypadkach nieprawidłowości od 2007 r. Należy zauważyć, że w niektórych przypadkach data wykonania została odroczone o kilka lat i że zwroty na podstawie niektórych decyzji dokonywane są także w rocznych ratach. Tak jest w przypadku państw członkowskich objętych pomocą finansową zgodnie z umową ramową Europejskiego Instrumentu Stabilizacji Finansowej, podpisaną dnia 7 czerwca 2010 r. Dlatego też istnieje coraz większa rozbieżność pomiędzy skumulowanymi kwotami korekt stwierdzonych i wykonanych.

Polityka spójności:

O k r e s 2 0 0 0 - 2 0 0 6: Wzrost wskaźnika wykonania dla EFRR w odniesieniu do okresu programowania 2000-2006 w 2012 r. (z 53 % w 2011 r. do 92 % w 2012 r.) wynika z przesłania niemal wszystkim państwom członkowskim (z wyjątkiem siedmiu) pism w sprawie zamknięcia EFRR dotyczących programów operacyjnych do końca 2012 r., po czym nastąpiło zatwierdzenie wniosków o częściową płatność końcową z EFRR na lata 2000-2006 (w granicach dostępnych środków). Wysoki wskaźnik wykonania na koniec 2012 r. dotyczy także **EFS**. W przypadku **IFOR** służby Komisji jeszcze analizują dokumenty zamknięcia i rozpatrują wnioski o płatności końcowe, co wyjaśnia niski wskaźnik wykonania dla tego okresu programowania.

O k r e s 2 0 0 7 - 2 0 1 3: W wyniku ściślejszego nadzoru ze strony Komisji na obecnym etapie wykonania programów zakończono większą liczbę kontroli. Stan korekt potwierdzonych/stwierdzonych lub wykonanych będzie nadal się zwiększać w nadchodzących latach w wyniku nadzoru ze strony Komisji oraz kontroli unijnych.

W powyższej tabeli ujęto także korekty finansowe, wobec których pewne państwa członkowskie zgłosiły zastrzeżenia (przy czym należy zauważyć, że z dotychczasowych doświadczeń wynika, że bardzo rzadko zdarza się, aby w takich przypadkach Komisja musiała zwracać kwotę korekty). Szczegółowe informacje znajdują się w informacji dodatkowej **5.2.4**.

6.4.3.2 Wykonane odzyskanie środków – skumulowane dane liczbowe

W przypadku odzyskiwania środków wiarygodne dane skumulowane są dostępne dopiero od 2008 r., kiedy w systemie rachunkowości Komisji wprowadzono funkcję umożliwiającą lepsze śledzenie i wykazywanie odzyskiwania środków. Poniższe dane ukazują odzyskanie środków w rozbiciu na lata:

Odzyskanie środków	Lata					Ogółem na koniec 2012 r.	Ogółem na koniec 2011 r.
	2008	2009	2010	2011	2012		
Rolnictwo:							
EFRG	356	148	172	178	161	1 015	854
Rozwój obszarów wiejskich	0	25	114	161	166	466	301
Spójność	31	102	25	48	14	219	205
Obszary polityki wewnętrznej	40	100	162	268	229	799	570
Obszary polityki zewnętrznej	32	81	136	77	99	425	326
Administracja	0	9	5	2	9	25	16
Ogółem	459	464	614	734	678	2 949	2 272

6.5 ODZYSKANIE NIWYKORZYSTANYCH PŁATNOŚCI ZALICZKOWYCH

	2012	2011
Rolnictwo:		
EFRG	0	0
Rozwój obszarów wiejskich	0	0

	mln EUR	
	2012	2011
Polityka spójności:		
EFRR	38	13
Fundusz Spójności	5	2
EFS	214	17
IFOR/EFR	0	0
Sekcja Orientacji EFOGR	5	10
Obszary polityki wewnętrznej	207	212
Obszary polityki zewnętrznej	104	72
Administracja	2	0
Kwoty odzyskane ogółem	575	327

Powyższe kwoty odliczono, aby uzyskać kwoty płatności zaliczkowych wykazane w informacji dodatkowej 2.6 i 2.10.

6.6 ODZYSKANIE ŚRODKÓW W ZWIĄZKU Z DOCHODAMI Z TYTUŁU ZASOBÓW WŁASNYCH

	mln EUR	
	2012	2011
Kwoty odzyskane:		
— kwota główna	133	63
— odsetki	160	312
Kwoty odzyskane ogółem	293	375

6.7 DODATKOWE KOREKTY (WYCOFANIA I ODZYSKANIE ŚRODKÓW) ZGŁOSZONE JAKO WYKONANE PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE ZA OKRES 2007-2013

	mln EUR			
Państwo członkowskie	EFRR/FS	EFS	EFR	Ogółem na koniec 2012 r.
Belgia	3	11	—	14
Bułgaria	13	2	0	15
Republika Czeska	191	37	—	228
Dania	0	0	0	0
Niemcy	290	49	1	340
Estonia	4	0	0	4
Irlandia	0	5	0	5
Grecja	63	—	0	63
Hiszpania	204	39	9	252
Francja	42	37	0 ⁽¹⁾	79
Włochy	141	27	0	168
Cypr	0	0	0	1
Łotwa	10	—	0	10

Państwo członkowskie	mln EUR			
	EFRR/FS	EFS	EFR	Ogółem na koniec 2012 r.
Litwa	6	0	0	6
Luksemburg	—	0	—	0
Węgry	26	—	0	26
Malta	1	0	—	1
Niderlandy	1	2	0	3
Austria	4	1	0	5
Polska	204	—	0	204
Portugalia	46	28	1	75
Rumunia	43	—	0	43
Słowenia	5	5	—	10
Słowacja	33	4	0	37
Finlandia	1	0	0	1
Szwecja	2	1	1	4
Zjednoczone Królestwo	38	13	1	52
Przypadki transgraniczne	8	—	—	8
Wykonane ogółem	1 377	261	14	1 652

(¹) Wyniki kontroli wskazują, że konieczna jest znaczna poprawa jakości sprawozdań francuskiej instytucji certyfikującej zawierających dane na temat odzyskania środków w przypadku EFR.

Powyższa tabela zawiera skumulowane dane o korektach finansowych zgłoszonych przez każde państwo członkowskie od początku okresu programowania 2007-2013 do końca 2012 r. Stanowią one uzupełnienie korekt wykazanych łącznie przez Komisję (zob. informacja dodatkowa **6.4.3**).

Aby uzyskać dodatkową pewność co do kompletności i wiarygodności sprawozdań państw członkowskich na temat odzyskania i wycofania środków Komisja rozpoczęła kontrolę działań strukturalnych (EFRR, FS, EFS, EFR) w 2011 r. Na podstawie analizy ryzyka wybrano próbkę złożoną z 12 instytucji certyfikujących w 10 państwach członkowskich (¹). W 2012 r. właściwe służby Komisji uzyskały wystarczającą pewność, że 11 spośród 12 skontrolowanych instytucji certyfikujących dysponuje zadowalającymi środkami, aby prowadzić ewidencję kwot związanych z odzyskaniem środków i wycofaniem nienależnych płatności oraz przekazywać te dane Komisji.

Służby Komisji będą kontynuować tę kontrolę w 2013 r. oraz w późniejszym okresie w innych państwach członkowskich po przeanalizowaniu sprawozdań rocznych od państw członkowskich dotyczących wycofania i odzyskania, które mają wpłynąć w 2013 r.

7. MECHANIZMY WSPARCIA FINANSOWEGO

Niniejsza informacja dodatkowa ma zapewnić pełen przegląd obecnie istniejących mechanizmów wsparcia finansowego w UE i zawiera informacje stanowiące uzupełnienie informacji w informacji dodatkowej **2**. Informacje zawarte w pierwszej części niniejszej informacji dodatkowej (**7.1**) odnoszą się do działalności UE w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek, którą zarządza Komisja. Informacje w drugiej części niniejszej informacji dodatkowej (**7.2**) dotyczą międzyrządowych mechanizmów stabilizacji finansowej, które nie wchodzą w zakres Traktatu UE i w związku z tym nie mają wpływu na budżet UE.

(¹) Wnioski z kontroli oparte na sprawozdaniach końcowych oraz działaniach następczych podjętych przez dane państwa członkowskie zostały przekazane organowi udzielającemu absolutorium.

7.1 DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ZACIĄGANIA I UDZIELANIA POŻYCZEK, KTÓRĄ ZARZĄDZA KOMISJA

7.1.1 Działalność w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek – przegląd

Kwoty według wartości bilansowej

	mln EUR						
	Pomoc makrofinansowa	Euratom	Bilans płatniczy	Europejski mechanizm stabilizacji finansowej	EWWiS w likwidacji	Ogółem na dzień 31.12.2012 r.	Ogółem na dzień 31.12.2011 r.
Udzielone pożyczki (informacja dodatkowa 2.4.2)	549	425	11 623	44 476	221	57 294	41 281
Zaciągnięte pożyczki (informacja dodatkowa 2.14)	549	425	11 623	44 476	194	57 267	41 251

Powyższe kwoty wykazano według wartości bilansowej, natomiast w tabelach poniżej podano je w wartościach nominalnych.

UE jest uprawniona na mocy Traktatu UE do przyjmowania programów pożyczkowych, aby zgromadzić zasoby finansowe niezbędne do wypełnienia swojego mandatu. Komisja Europejska, działając w imieniu UE, obsługuje obecnie trzy główne programy: pomoc makrofinansową, pomoc dla bilansów płatniczych oraz europejski mechanizm stabilizacji finansowej (EFSM), w ramach których może udzielać pożyczek i finansować je poprzez emitowanie instrumentów dłużnych na rynkach kapitałowych lub za pośrednictwem instytucji finansowych.

W przypadku tych trzech instrumentów trzeba zwrócić uwagę na następujące istotne kwestie lub cechy charakterystyczne:

- UE zaciąga pożyczki na rynkach kapitałowych lub w instytucjach finansowych, a nie z budżetu, ponieważ nie wolno jej zaciągać pożyczek na finansowanie swoich zwykłych wydatków budżetowych ani tworzyć deficytu budżetowego.
- Wielkość zaciągniętych pożyczek waha się od niewielkich ofert na rynku niepublicznym, na kwoty od kilku do kilkudziesięciu mln EUR, po operacje osiągające wartość referencyjną w związku z pożyczkami na wsparcie bilansu płatniczego oraz EFSM.
- Uzyskane środki są pożyczane państwu będącemu beneficjentem na analogicznych warunkach (ang. *back-to-back*), tj. z takim samym kuponem odsetkowym, terminem zapadalności i w takiej samej kwocie. Niezależnie od metody *back-to-back* obsługa zadłużenia z tytułu obligacji jest prawnym obowiązkiem UE, który zagwarantuje, że wszystkie płatności z tytułu obligacji będą dokonywane terminowo i w pełnej kwocie. W tym celu beneficjenci BOP są zobowiązani przekazać spłaty 7 dni przed terminem wymagalności, a beneficjenci EFSM – z 14-dniowym wyprzedzeniem, co daje Komisji wystarczający czas na zapewnienie terminowych płatności w każdych okolicznościach.
- W przypadku każdego programu dotyczącego danego kraju w decyzjach Rady i Komisji określa się łączną kwotę udzielonej pożyczki, transze, w których nastąpi wypłata, maksymalny okres zapadalności poszczególnych pożyczek oraz maksymalny średni okres zapadalności pakietu pożyczek. Następnie Komisja i państwo będące beneficjentem uzgadniają parametry pożyczki/finansowania oraz ich raty i wypłaty transz. Ponadto wszystkie transze pożyczki z wyjątkiem pierwszej są uzależnione od przestrzegania ścisłych warunków, uzgodnionych - podobnie jak w przypadku wsparcia MFW - w ramach wspólnej pomocy finansowej UE/MFW, co jest kolejnym czynnikiem wpływającym na ramy czasowe finansowania.
- Oznacza to, że ramy czasowe i terminy wykupu emisji zależą od powiązanej działalności UE w zakresie udzielania pożyczek.
- Finansowanie jest denominowane wyłącznie w euro, a terminy zapadalności wynoszą od 5 do 30 lat.
- Zaciągane pożyczki stanowią bezpośrednie i bezwarunkowe zobowiązanie UE i mają gwarancje 28 państw członkowskich.
- W razie niewywiązania się przez kraj będący beneficjentem ze zobowiązań, do obsługi zadłużenia wykorzystane zostanie, w miarę możliwości, dostępne saldo na rachunku Komisji prowadzonym przez administrację finansową danego kraju. Gdyby nie było to możliwe, Komisja pobrałaby niezbędne środki od państw członkowskich. Państwa członkowskie UE są prawnie zobowiązane, zgodnie z przepisami UE dotyczącymi zasobów własnych (art. 12 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000), do udostępnienia środków wystarczających na wypełnienie zobowiązań UE. W związku z tym inwestorzy są narażeni tylko na ryzyko kredytowe UE, a nie na ryzyko kredytowe beneficjenta finansowanych pożyczek.
- Udzielanie pożyczek zabezpieczonych innymi pożyczkami sprawia, że budżet UE nie jest narażony na jakiegokolwiek ryzyko stopy procentowej ani ryzyko walutowe.

Ponadto **Euratom** jako osoba prawna (reprezentowana przez Komisję) pożycza środki finansowe, by udzielać pożyczek zarówno państwom członkowskim, jak i państwom spoza UE na sfinansowanie projektów dotyczących instalacji energetycznych. Także Europejska Wspólnota Węgla i Stali (**EWWiS**) w likwidacji nabyła w 2002 i 2007 r., w następstwie restrukturyzacji zadłużenia pożyczkobiorcy zalegającego ze spłatami, weksle własne od EBI (o ratingu AAA). Na dzień bilansowy wartość księgowa tych weksli wynosiła 221 mln EUR.

Dalsze informacje na temat tych instrumentów znajdują się poniżej. Efektywne stopy procentowe (wyrażone jako przedział stóp procentowych) przedstawiały się następująco:

Udzielone pożyczki	31.12.2012	31.12.2011
Pomoc makrofinansowa (MFA)	0,298 %-4,54 %	1,58513 %-4,54 %
Euratom	0,431 %-5,76 %	1,067 %-5,76 %
Bilans płatniczy	2,375 %-3,625 %	2,375 %-3,625 %
Europejski mechanizm stabilizacji finansowej	2,375 %-3,750 %	2,375 %-3,50 %
EWWiS w likwidacji	5,2354 %-5,8103 %	1,158 %-5,8103 %

Zaciągnięte pożyczki	31.12.2012	31.12.2011
Pomoc makrofinansowa (MFA)	0,298 %-4,54 %	1,58513 %-4,54 %
Euratom	0,351 %-5,6775 %	0,867 %-5,6775 %
Bilans płatniczy	2,375 %-3,625 %	2,375 %-3,625 %
Europejski mechanizm stabilizacji finansowej	2,375 %-3,750 %	2,375 %-3,50 %
EWWiS w likwidacji	6,92 %-9,78 %	1,158 %-9,2714 %

7.1.2 Europejski mechanizm stabilizacji finansowej (EFSM)

EFSM – wartość nominalna

	mln EUR		
	Irlandia	Portugalia	Ogółem
Pożyczki udzielone ogółem	22 500	26 000	48 500
Wyplacone na dzień 31.12.2011 r.	13 900	14 100	28 000
Wyplacone w 2012 r.	7 800	8 000	15 800
Pożyczki wypłacone na dzień 31.12.2012 r.	21 700	22 100	43 800
Pożyczki spłacone na dzień 31.12.2012 r. (1)	0	0	0
Pożyczki niespłacone na dzień 31.12.2012 r.	21 700	22 100	43 800
Niewykorzystane kwoty na dzień 31.12.2012 r.	800	3 900	4 700

(1) Tabela z harmonogramem spłat tych pożyczek znajduje się na końcu informacji dodatkowej 7.1.3.

W dniu 11 maja 2010 r. Rada przyjęła EFSM w celu zachowania stabilności finansowej w Europie (rozporządzenie Rady (UE) nr 407/2010). Mechanizm opiera się na art. 122 ust. 2 Traktatu o UE i umożliwia przyznanie pomocy finansowej państwu członkowskiemu, które ma trudności lub jest istotnie zagrożone poważnymi trudnościami z racji nadzwyczajnych okoliczności pozostających poza jego kontrolą. Pomoc może być udzielona w formie pożyczki lub linii kredytowej. Komisja zaciąga pożyczki na rynkach kapitałowych lub w instytucjach finansowych w imieniu UE i pożycza te środki finansowe państwu członkowskiemu będącemu beneficjentem. W przypadku każdego kraju otrzymującego pożyczkę w ramach EFSM przed wypłatą transzy dokonuje się kwartalnej oceny pod kątem tego, czy warunki dotyczące prowadzenia określonej polityki związane z udzieloną pożyczką są spełnione.

Zgodnie z konkluzjami Rady Ecofin z dnia 9 maja 2010 r. pułap tego mechanizmu ograniczono do 60 mld EUR, jednakże w art. 2 ust. 2 rozporządzenia Rady (UE) nr 407/2010 ustanowiono ograniczenie prawne, zgodnie z którym łączna kwota pożyczek lub linii kredytowych jest ograniczona do marginesu dostępnego w ramach pułapu zasobów własnych. Zaciągnięte pożyczki związane z pożyczkami wypłaconymi w ramach EFSM są gwarantowane przez budżet UE – zatem na dzień 31 grudnia 2012 r. maksymalna ekspozycja budżetu na ewentualne ryzyko z tytułu tych udzielonych pożyczek wynosiła 44 476 mln EUR (ich wartość nominalna wynosi 43,8 mld EUR, jak podano powyżej). Ponieważ zaciągnięte pożyczki w ramach EFSM są gwarantowane przez budżet UE, Parlament Europejski nadzoruje działania Komisji w ramach EFSM i sprawuje kontrolę w ramach procedury budżetowej i procedury udzielania absolutorium.

W grudniu 2010 r. Rada przyjęła decyzję wykonawczą w sprawie pożyczki dla Irlandii w maksymalnej wysokości 22,5 mld EUR, a w maju 2011 r. przyjęła taką decyzję w sprawie pożyczki dla Portugalii w maksymalnej kwocie 26 mld EUR. W pierwotnych decyzjach wykonawczych określono stopę procentową z marginesem, tak by warunki tych pożyczek były podobne do warunków, na jakich wsparcia udziela MFW. Przyjmując swoje decyzje wykonawcze 2011/682/UE i 2011/683/UE z dnia 11 października 2011 r., Rada zniosła wstecznie marżę odsetkową i przedłużyła maksymalny średni okres zapadalności z 7,5 roku do 12,5 roku oraz okres zapadalności poszczególnych transz maksymalnie do 30 lat. Dnia 12 kwietnia 2013 r. Rada Ecofin wyraziła zgodę na dalsze wydłużenie maksymalnego średniego okresu zapadalności pożyczek EFSM dla Irlandii i Portugalii o 7 lat, czyli do 19,5 roku. Przedłużenie złagodziłoby profil spłaty zadłużenia obu krajów i zmniejszyłoby ich potrzeby w zakresie refinansowania w okresie po wygaśnięciu programu.

W ramach EFSM UE zamierza wyemitować w ostatnim kwartale 2013 r. kolejne obligacje na łączną kwotę 3 mld EUR na pożyczki dla Irlandii i Portugalii. EFSM nie będzie już angażować się w nowe programy finansowania ani zawierać nowych umów pożyczek, lecz pozostanie aktywny w kwestii finansowania obecnych programów dla Portugalii i Irlandii (zob. także informacja dodatkowa 7.2.2 poniżej).

7.1.3 Bilans płatniczy (BOP)

Instrument wsparcia bilansu płatniczego jest opartym na założeniach politycznych instrumentem finansowym, który umożliwi udzielanie średnioterminowej pomocy finansowej państwom członkowskim UE. Umożliwia on udzielanie pożyczek państwom członkowskim, które mają trudności lub są poważnie zagrożone trudnościami z bieżącym bilansem płatniczym lub przepływem kapitału. Z tego instrumentu mogą korzystać wyłącznie państwa członkowskie, które nie przyjęły euro. Maksymalna kwota pożyczek, jakie można udzielić w ramach tego instrumentu, wynosi 50 mld EUR. Zaciągnięte pożyczki związane z tymi pożyczkami na wsparcie bilansu płatniczego są gwarantowane przez budżet UE – w związku z czym na dzień 31 grudnia 2012 r. maksymalna ekspozycja budżetu na ewentualne ryzyko z tytułu tych pożyczek wynosiła 11 623 mln EUR (przy czym ich wartość nominalna wynosi 11,4 mld EUR, jak podano poniżej).

BOP – wartość nominalna

	mln EUR			
	Węgry	Łotwa	Rumunia	Ogółem
Pożyczki udzielone ogółem	6 500	3 100	6 400	16 000
Wypłacone w 2008 r.	2 000	—	—	2 000
Wypłacone w 2009 r.	3 500	2 200	1 500	7 200
Wypłacone w 2010 r.	—	700	2 150	2 850
Wypłacone w 2011 r.	—	—	1 350	1 350
Wypłacone w 2012 r.	—	—	—	—
Pożyczki wypłacone na dzień 31.12.2012 r.	5 500	2 900	5 000	13 400
Pożyczki spłacone na dzień 31.12.2012 r.	(2 000)	—	—	(2 000)
Kwota niespłacona na dzień 31.12.2012 r.	3 500	2 900	5 000	11 400
Kwoty niewykorzystane na dzień 31.12.2012 r.	0	0	1 400	1 400

Tabela z harmonogramem spłat tych pożyczek znajduje się na końcu niniejszej informacji dodatkowej.

W okresie od listopada 2008 r. do końca 2012 r. udzielono pożyczek na kwotę 16 mld EUR takim krajom jak Węgry, Łotwa i Rumunia, z czego 13,4 mld EUR wypłacono pod koniec 2012 r. Należy zauważyć, że ważność programu wsparcia bilansu płatniczego dla Węgier wygasła w listopadzie 2010 r. (z niewykorzystaną kwotą 1 mld EUR), a pierwsza spłata kwoty 2 mld EUR wpłynęła zgodnie z harmonogramem w grudniu 2011 r. Program wsparcia bilansu płatniczego dla Łotwy wygasł w styczniu 2012 r. (z niewykorzystaną kwotą 200 mln EUR). Pierwszy program wsparcia bilansu płatniczego dla Rumunii wygasł w maju 2012 r., a wszystkie zatwierdzone kwoty zostały wypłacone.

W lutym 2011 r. Rumunia zwróciła się o uruchomienie uzupełniającego zapobiegawczego programu pomocy finansowej w ramach mechanizmu wsparcia bilansu płatniczego w celu ułatwienia przywrócenia wzrostu gospodarczego. Dnia 12 maja 2011 r. Rada podjęła decyzję w sprawie udzielenia Rumunii zapobiegawczo pomocy UE na wsparcie bilansu płatniczego w wysokości nieprzekraczającej 1,4 mld EUR (decyzja Rady 2011/288/UE); pomoc ta, gdyby Rumunia o nią wystąpiła, zostałaby udzielona w formie pożyczki o okresie wymagalności wynoszącym maksymalnie siedem lat. Okres ważności tej pomocy zapobiegawczej wygasł pod koniec marca 2013 r. i nie została ona wykorzystana.

Poniższa tabela zawiera przegląd planowanego harmonogramu spłat w wartości nominalnej dla niespłaconych kwot pożyczek w ramach EFSM i na wsparcie bilansu płatniczego na dzień podpisania niniejszego sprawozdania:

Rok	Bilans płatniczy				Europejski mechanizm stabilizacji finansowej			Ogółem
	Węgry	Łotwa	Rumunia	Ogółem	Irlandia	Portugalia	Ogółem	
2014	2,0	1,0		3,0				3,0
2015		1,2	1,5	2,7	5,0		5,0	7,7
2016	1,5			1,5		4,75	4,75	6,25
2017			1,15	1,15				1,15
2018			1,35	1,35	3,9	0,6	4,5	5,85
2019		0,5	1,0	1,5				1,5
2021					3,0	6,75	9,75	9,75
2022						2,7	2,7	2,7
2025		0,2		0,2				0,2
2026					2,0	2,0	4,0	4,0
2027					1,0	2,0	3,0	3,0
2028					2,3		2,3	2,3
2032					3,0		3,0	3,0
2038						1,8	1,8	1,8
2042					1,5	1,5	3,0	3,0
Ogółem	3,5	2,9	5,0	11,4	21,7	22,1	43,8	55,2

7.1.4 POMOC MAKROFINANSOWA, EURATOM i EWWiS w likwidacji

Pomoc makrofinansowa jest opartym na założeniach politycznych instrumentem finansowym, umożliwiającym udzielanie niewiązanego i nieukierunkowanego wsparcia bilansu płatniczego lub wsparcia budżetowego partnerskim państwom trzecim geograficznie bliskim terytorium UE. Pomoc ta przyjmuje formę średnio- bądź długoterminowych pożyczek lub dotacji, albo stanowi formę pośrednią pomiędzy nimi, i zasadniczo służy uzupełnieniu finansowania zapewnianego w ramach programu zmian i reform wspieranego przez MFW. Na dzień 31 grudnia 2012 r. zawarte przez Komisję umowy o udzielenie pożyczek opiewały na dalsze 100 mln EUR, lecz przed końcem roku pożyczkobiorcy nie pobrali jeszcze tych środków. Komisja nie otrzymała gwarancji osób trzecich w odniesieniu do tych pożyczek, jednak są one objęte gwarancją z Funduszu Gwarancyjnego (zob. informacja dodatkowa 2.4).

Euratom jest jednostką prawną UE reprezentowaną przez Komisję Europejską. Udziela on państwom członkowskim pożyczek na finansowanie projektów inwestycyjnych w państwach członkowskich powiązanych z produkcją przemysłową energii elektrycznej w elektrowniach jądrowych oraz z przemysłowymi urządzeniami cyklu paliwowego. Udziela on także pożyczek państwom trzecim z przeznaczeniem na podnoszenie poziomu bezpieczeństwa i wydajności elektrowni jądrowych oraz urządzeń jądrowego cyklu paliwowego — działających bądź powstających. W odniesieniu do tych pożyczek uzyskano od osób trzecich gwarancje w wysokości 423 mln EUR (w 2011 r.: 447 mln EUR).

Pożyczki EWWiS obejmują pożyczki udzielone przez EWWiS w likwidacji z pożyczonych środków zgodnie z art. 54 i 56 Traktatu EWWiS oraz trzy nienotowane dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) jako substytut zapłaty od dłużnika zalegającego ze spłatami. Wspomniane dłużne papiery wartościowe będą utrzymywane do upływu ostatecznego terminu ich wymagalności (2017 r. i 2019 r.), tak aby pokryć koszty obsługi powiązanych zaciągniętych pożyczek. Zmiany wartości bilansowej odpowiadają zmianom narosłych odsetek, z doliczeniem amortyzacji rocznej zapłaconych premii i kosztów transakcji poniesionych w momencie jej zawarcia, obliczonych zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

7.2 MIĘDZYRZĄDOWE MECHANIZMY STABILNOŚCI FINANSOWEJ NIEWCHODZĄCE W ZAKRES TRAKTATU UE

7.2.1 Europejski Instrument Stabilności Finansowej

Europejski Instrument Stabilności Finansowej („EFSF”) został utworzony przez państwa członkowskie należące do strefy euro w następstwie decyzji podjętych w dniu 9 maja 2010 r. przez Radę Ecofin. Ma on służyć zabezpieczeniu stabilności finansowej w Europie poprzez zapewnianie pomocy finansowej państwom członkowskim należącym do strefy euro. EFSF nie udziela nowych pożyczek po 1 lipca 2013 r. (zob. informacja dodatkowa 7.2.2 poniżej), zgodnie z obecną umową ramową. Zgodnie z porozumieniem między szefami państw lub rządów strefy euro, osiągniętym w lipcu 2011 r., w ramach EFSF można wykorzystywać następujące instrumenty w powiązaniu z odpowiednimi warunkami:

- udzielanie pożyczek państwom mającym trudności finansowe;
- podejmowanie interwencji na pierwotnym i wtórnym rynku długu; interwencja na rynku wtórnym będzie podejmowana jedynie na podstawie analizy przeprowadzonej przez EBC i stwierdzenia, że istnieją wyjątkowe okoliczności na rynku finansowym oraz ryzyko dla stabilności finansowej;
- działanie w oparciu o program zapobiegawczy;
- finansowanie rekapitalizacji instytucji finansowych poprzez pożyczki dla rządów;
- wydawanie świadectw częściowego zabezpieczenia przed ryzykiem wraz z obligacjami nowo emitowanymi przez państwa członkowskie podatne na zagrożenia.

EFSF jest zabezpieczony zobowiązaniami gwarancyjnymi państw członkowskich strefy euro na łączną kwotę 780 mld EUR, a zdolność udzielania pożyczek w ramach EFSF wynosi 440 mld EUR. EFSF nie ma gwarancji budżetu UE. EFSF jest spółką handlową zarejestrowaną w Luksemburgu, będącą własnością państw członkowskich strefy euro, która nie wchodzi w zakres Traktatu UE i w związku z tym nie jest organem UE, prowadzi oddzielne rachunki i nie podlega konsolidacji w sprawozdaniu UE. Nie ma zatem wpływu na sprawozdanie UE z wyjątkiem przychodów z ewentualnych sankcji opisanych poniżej.

Komisja jest odpowiedzialna za negocjowanie warunków w zakresie polityki towarzyszących pomocy finansowej oraz monitorowanie przestrzegania tych warunków. Rozporządzenie (UE) nr 1173/2011 Parlamentu Europejskiego i Rady umożliwia nałożenie sankcji w formie grzywnien na państwo członkowskie, którego walutą jest euro. Grzywny te w wysokości 0,2 % PKB państwa członkowskiego w roku poprzedzającym dany rok mogą być stosowane w przypadkach, gdy państwo członkowskie nie podjęło odpowiednich działań w celu skorygowania nadmiernego deficytu budżetowego lub gdy doszło do manipulacji danymi statystycznymi. Podobnie rozporządzenie (UE) nr 1174/2011 w sprawie zakłóceń równowagi makroekonomicznej zawiera przepis umożliwiający nałożenie rocznej grzywny w wysokości 0,1 % PKB na państwo członkowskie należące do strefy euro w przypadku niepodjęcia przez nie wymaganych działań naprawczych lub w przypadku przedłożenia niewystarczającego planu działań naprawczych. Rozporządzeniem (UE) nr 1177/2011 zaktualizowano rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia

i wyjaśnienia stosowania procedury nadmiernego deficytu. Zaktualizowane rozporządzenie również przewiduje możliwość nałożenia grzywien na państwa członkowskie należące do strefy euro (wynoszących 0,2 % PKB plus składnik zmienny). Zgodnie z wszystkimi trzema rozporządzeniami grzywiny pobierane przez Komisję przekazywane są do EFSF lub mechanizmu, który go zastąpi. Obecnie przewiduje się przekazanie tych grzywien najpierw do budżetu UE, a następnie do EFSF. Oznaczałoby to, że takie kwoty byłyby wykazywane zarówno jako dochody budżetowe, jak i wydatki budżetowe, co pozostawałoby bez wpływu na ogólny wynik budżetu. Podobnie nie miałyby to wpływu na wynik ekonomiczny wykazany w sprawozdaniu finansowym UE.

EFSM – wartość nominalna

mln EUR				
	Irlandia	Portugalia	Grecja ⁽¹⁾	Ogółem
Pożyczki udzielone ogółem	17 700	26 000	144 600	188 300
Pożyczki wypłacone na dzień 31.12.2012 r.	12 000	18 200	108 300	138 500
Pożyczki spłacone na dzień 31.12.2012 r.	—	—	—	—
Pożyczki niespłacone na dzień 31.12.2012 r.	12 000	18 200	108 300	138 500

(¹) 2. program

7.2.2 Europejski Mechanizm Stabilności (EMS)

Dnia 17 grudnia 2010 r. Rada Europejska uzgodniła, że państwa członkowskie strefy euro powinny stworzyć stały mechanizm stabilności: Europejski Mechanizm Stabilności („EMS”), będący międzyrządową organizacją na mocy międzynarodowego prawa publicznego, nieobjętą zakresem Traktatu UE. Dnia 2 lutego 2012 r. 17 państw członkowskich strefy euro podpisało porozumienie ustanawiające Europejski Mechanizm Stabilności, który wszedł w życie w październiku 2012 r. EMS przejął zadania EFSM, a począwszy od 1 lipca 2013 r. - zadania EFSF, stając się jedynym i stałym mechanizmem, w ramach którego rozpatrywane będą nowe wnioski o pomoc finansową dla państw członkowskich strefy euro. Dlatego też EFSF i EFSM nie będą już angażować się w nowe programy finansowania ani zawierać nowych umów o udzielenie pożyczek, lecz pozostaną aktywne w kwestii finansowania obecnych programów dla Portugalii, Irlandii i Grecji. Pożyczki, które już zostały udzielone w ramach EFSM, będą zatem w dalszym ciągu wypłacane i spłacane na zasadach EFSM, a powiązane z nimi zaciągnięte pożyczki będą nadal gwarantowane przez budżet UE i pozostaną w bilansie UE. Utworzenie EMS nie będzie zatem miało wpływu na istniejące zobowiązania w ramach EFSM. Należy także zwrócić uwagę, że budżet UE nie będzie gwarantował pożyczek zaciągniętych w ramach EMS.

ESM jest zabezpieczony solidną strukturą kapitałową - kapitał subskrybowany wynosi ogółem 700 mld EUR, z czego 80 mld EUR ma formę kapitału wpłaconego, wniesionego przez państwa członkowskie strefy euro. Przy takim kapitale zdolność udzielania pożyczek w ramach EMS powinna zasadniczo sięgnąć 500 mld EUR. Pomocy udzielanej w ramach EMS będą towarzyszyć określone warunki, w zależności od wybranego instrumentu pomocy. Pożyczki dla państw członkowskich będących beneficjentami będą uzależnione od wdrożenia surowego programu dostosowania gospodarczego i podatkowego, zgodnego z obowiązującymi ustaleniami. Jako że mechanizm ma osobowość prawną i jest finansowany bezpośrednio przez państwa członkowskie strefy euro, nie jest organem UE i nie ma wpływu ani na sprawozdanie ani na budżet UE, z wyjątkiem przychodów z ewentualnych sankcji opisanych poniżej. Komisja jest odpowiedzialna za negocjowanie warunków w zakresie polityki towarzyszących pomocy finansowej oraz monitorowanie przestrzegania tych warunków (tak jak w przypadku EFSF powyżej). Każdy kraj otrzymujący pomoc finansową z EMS będzie podlegał regularnym ocenom przestrzegania warunków w zakresie polityki przed wypłatą kolejnej transzy.

Jak wspomniano powyżej, grzywiny pobierane na mocy rozporządzeń (UE) nr 1173/2011, (UE) nr 1174/2011 i (UE) nr 1177/2011 będą trafiały do budżetu UE, a następnie zostaną przekazane do ESM, kiedy EFSF przestanie już funkcjonować. Ponadto Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej, podpisany przez 25 państw członkowskich (z wyjątkiem Zjednoczonego Królestwa i Republiki Czeskiej), przewiduje nałożenie kar pieniężnych na jakąkolwiek z „Umawiających się Stron”, jeżeli dane państwo członkowskie nie podjęło niezbędnych środków w celu zaradzenia naruszeniu kryterium wielkości deficytu. Nałożone kary (które nie mogą przekraczać 0,1 % PKB) będą płatne na rzecz ESM, jeżeli zostaną zastosowane wobec państw członkowskich należących do strefy euro (co nie będzie w związku z tym miało wpływu na wynik budżetu UE, tak jak w przypadku EFSF, o którym była mowa powyżej) lub do budżetu UE w przypadku państw członkowskich spoza strefy euro – zob. art. 8 ust. 2 Traktatu. W tym ostatnim przypadku kwota kary będzie stanowić dochód dla budżetu UE i zostanie ujęta w nim jako dochód.

ESM - wartość nominalna

	mln EUR
	Hiszpania
Pożyczki udzielone ogółem	100 000
Pożyczki wypłacone na dzień 31.12.2012 r.	39 468
Pożyczki spłacone na dzień 31.12.2012 r.	—
Pożyczki niespłacone na dzień 31.12.2012 r.	39 468
Kwoty niewykorzystane na dzień 31.12.2012 r.	60 532

8. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Poniższe informacje odnoszące się do zarządzania ryzykiem finansowym UE dotyczą:

- działalności w zakresie udzielania i zaciągania pożyczek, którą Komisja Europejska prowadzi poprzez europejski mechanizm stabilizacji finansowej (EFSM), pomoc dla bilansów płatniczych (BOP), pomoc makrofinansową (MFA), działania Euratomu oraz Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali (w likwidacji);
- operacji finansowych przeprowadzonych przez Komisję Europejską w celu wykonania budżetu UE, w tym pobierania grzywien; oraz
- Funduszu Gwarancyjnego dla działań zewnętrznych.

8.1 RODZAJE RYZYKA

Ryzyko rynkowe polega na tym, że wartość godziwa instrumentu finansowego lub przyszłe przepływy pieniężne z nim związane będą ulegać wahaniom ze względu na zmiany cen rynkowych. Ryzyko rynkowe niesie w sobie nie tylko potencjał strat, ale i potencjał zysków. Obejmuje ono ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej oraz inne ryzyko cenowe (UE nie jest narażona na inne znaczące ryzyko cenowe).

1. **Ryzyko walutowe** polega na tym, że wartość operacji UE lub jej inwestycji jest uzależniona od zmian kursów walutowych. Ryzyko wynika ze zmiany ceny jednej waluty w stosunku do drugiej.
2. **Ryzyko stopy procentowej** polega na możliwości spadku wartości papierów wartościowych, w szczególności obligacji, na skutek wzrostu stóp procentowych. Ogólnie rzecz biorąc, wyższe stopy procentowe będą prowadzić do niższych cen obligacji o stałym oprocentowaniu i odwrotnie.

Ryzyko kredytowe to ryzyko straty spowodowanej niespłaceniem przez dłużnika/pożyczkobiorcę pożyczki lub innej linii kredytowej (kwoty głównej lub odsetek, lub obu) lub niewywiązaniem się w inny sposób z obowiązków umownych. Zdarzenia związane z niewykonaniem zobowiązania obejmują opóźnienia w dokonywaniu spłat, restrukturyzację spłat pożyczkobiorcy i upadłość.

Ryzyko płynności jest ryzykiem, które wynika z trudności w sprzedaży składnika aktywów; np. może istnieć ryzyko, że danego papieru wartościowego lub składnika aktywów nie będzie można sprzedać na rynku na tyle szybko, aby uniknąć straty lub wywiązać się ze zobowiązania.

8.2 POLITYKA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM**Działalność w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek**

UE dokonuje transakcji udzielania i zaciągania pożyczek oraz zarządza związanymi z nimi finansami zgodnie z odpowiednimi decyzjami Rady oraz w stosownych przypadkach zgodnie z wewnętrznymi wytycznymi. Odpowiednie jednostki operacyjne korzystają z opracowanych podręczników dotyczących procedur w zakresie poszczególnych dziedzin, takich jak zaciąganie i udzielanie pożyczek czy zarządzanie finansami. Co do zasady nie prowadzi się działalności w celu zrównoważenia wahań stopy procentowej lub zmian wartości obcej waluty (działalności zabezpieczającej), gdyż operacje udzielania pożyczek finansowane są za pomocą zaciąganych pożyczek wzajemnych (*back-to-back*), które nie powodują powstawania otwartych pozycji stopy procentowej czy otwartych pozycji walutowych. Stosowanie systemu pożyczek wzajemnych podlega regularnym kontrolom.

Komisja Europejska zarządza likwidacją zobowiązań, a w przypadku EWWiS w likwidacji nie jest przewidywane udzielanie żadnych nowych pożyczek ani powiązane finansowanie. Nowe pożyczki zaciągane przez EWWiS są ograniczone do refinansowania w celu ograniczenia kosztu środków. Zarządzanie operacjami finansowymi odbywa się zgodnie z zasadami ostrożności w celu ograniczenia ryzyka finansowego.

Finanse

Reguły i zasady dotyczące zarządzania operacjami finansowymi Komisji określono w rozporządzeniu Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 (zmienionym rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2028/2004 i (WE, Euratom) nr 105/2009) i w rozporządzeniu finansowym (rozporządzeniu Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 zmienionym rozporządzeniami (WE, Euratom) nr 1995/2006, (WE) nr 1525/2007 i (UE, Euratom) nr 1081/2010) oraz przepisach wykonawczych do tego rozporządzenia (rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 zmienione rozporządzeniami Komisji (WE, Euratom) nr 1261/2005, (WE, Euratom) nr 1248/2006 i (WE, Euratom) nr 478/2007).

Na podstawie wspomnianych rozporządzeń obowiązują następujące główne zasady:

- państwa członkowskie wpłacają środki na poczet zasobów własnych na rachunki otwarte w tym celu w imieniu Komisji przez administrację finansową lub organ wyznaczony przez każde państwo członkowskie. Komisja może korzystać ze wspomnianych rachunków jedynie w celu pokrycia swoich potrzeb w zakresie środków pieniężnych.
- Państwa członkowskie wpłacają środki na poczet zasobów własnych w swojej walucie krajowej, natomiast płatności Komisji są denominowane głównie w EUR.
- Nie można przekraczać stanu rachunków bankowych otwartych w imieniu Komisji. Ograniczenie to nie ma zastosowania do rachunków Komisji prowadzonych na potrzeby zasobów własnych w przypadku niewywiązania się ze zobowiązań z tytułu pożyczek zaciągniętych lub gwarantowanych na mocy rozporządzeń i decyzji Rady UE oraz, na pewnych warunkach, w przypadku gdy zapotrzebowanie na zasoby pieniężne przekracza środki na rachunkach.
- Środki pieniężne na rachunkach bankowych prowadzonych w walutach innych niż euro są wykorzystywane do płatności w tych samych walutach lub okresowo przeliczane na euro.

Oprócz rachunków prowadzonych na potrzeby zasobów własnych Komisja otwiera inne rachunki w bankach centralnych i bankach komercyjnych w celu dokonywania płatności i otrzymywania wpływów innych niż z tytułu składek państw członkowskich do budżetu.

Operacje finansowe i płatnicze są w dużej mierze zautomatyzowane i opierają się na nowoczesnych systemach informatycznych. Aby zagwarantować bezpieczeństwo systemu oraz zapewnić rozdział obowiązków zgodnie z przepisami rozporządzenia finansowego, standardami kontroli wewnętrznej Komisji i zasadami audytu stosuje się określone procedury.

Zarządzanie operacjami finansowymi i płatniczymi Komisji regulują wytyczne i procedury, które mają na celu ograniczenie ryzyka operacyjnego i finansowego oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu kontroli. Wspomniane wytyczne i procedury odnoszą się do różnych obszarów działań (np.: wykonywanie płatności i zarządzanie środkami pieniężnymi, prognozy przepływów pieniężnych, ciągłości działania itd.), a ich przestrzeganie jest regularnie sprawdzane. Ponadto Dyrekcja Generalna ds. Budżetu i Dyrekcja Generalna ds. Gospodarczych i Finansowych wymieniają się informacjami na temat zarządzania ryzykiem i najlepszej ekspozycji na ryzyko.

Grzywny

Tymczasowo zainkasowane grzywny: depozyty

Kwoty otrzymane przed 2010 r. pozostają na rachunkach bankowych w bankach specjalnie wybranych do zdeponowania tymczasowo zainkasowanych grzywien. Wyboru banków dokonuje się zgodnie z procedurami przetargowymi określonymi w rozporządzeniu finansowym. Umieszczenie środków w określonych bankach wynika z wewnętrznej polityki zarządzania ryzykiem, w której określone są wymogi dotyczące ratingu kredytowego oraz kwota środków, jaką można umieścić w stosunku do kapitału własnego kontrahenta. Określa się i ocenia ryzyko finansowe i operacyjne, a ponadto regularnie sprawdza się przestrzeganie wewnętrznych zasad i procedur.

Tymczasowo zainkasowane grzywny: Portfel BUFI

Począwszy od 2010 r. tymczasowo zainkasowane grzywny inwestowane są w specjalnie w tym celu utworzony fundusz BUFI. Zarządzaniem aktywami w przypadku tymczasowo zainkasowanych grzywien zajmuje się Komisja, która działa zgodnie z wewnętrznymi wytycznymi i wytycznymi w zakresie zarządzania aktywami. Odpowiednie jednostki operacyjne korzystają z opracowanych podręczników dotyczących procedur w zakresie poszczególnych dziedzin, takich jak zarządzanie finansami. Ryzyko finansowe i operacyjne określa się i ocenia, a ponadto regularnie weryfikuje się przestrzeganie wewnętrznych zasad i procedur.

Celem działalności związanej z zarządzaniem aktywami jest zainwestowanie grzywien wpłaconych na rachunek Komisji, w taki sposób, aby:

- a) zapewnić łatwą dostępność środków w razie potrzeby,
- b) starając się przy tym w zwykłych okolicznościach uzyskać zwrot z inwestycji, który jest przeciętnie równy referencyjnej stopie zwrotu z funduszu BUFI po odliczeniu poniesionych kosztów.

Inwestycje są zasadniczo ograniczone do następujących kategorii: depozyty terminowe w bankach centralnych strefy euro, agencjach obsługujących dług państwowy w strefie euro, bankach należących w całości do skarbu państwa lub bankach objętych gwarancjami państwa lub instytucjach ponadnarodowych; obligacje, weksle i certyfikaty depozytowe wystawiane przez państwa, z którymi to instrumentami wiąże się bezpośrednia ekspozycja na ryzyko z tytułu długu państwowego w strefie euro lub które są wystawiane przez instytucje ponadnarodowe.

Gwarancje bankowe

W posiadaniu Komisji znajdują się gwarancje o znaczącej wartości, które wystawiły instytucje finansowe i które są związane z grzywnami nakładanymi przez Komisję na przedsiębiorców naruszających unijne reguły konkurencji (zob. informacja dodatkowa **2.9.1**). Przedstawienie gwarancji przez ukarane przedsiębiorstwo stanowi alternatywę dla dokonania tymczasowej zapłaty. Gwarancjami zarządza się zgodnie z wewnętrzną polityką zarządzania ryzykiem. Określa się i ocenia ryzyko finansowe i operacyjne, a ponadto regularnie sprawdza się przestrzeganie wewnętrznych zasad i procedur.

Fundusz Gwarancyjny

Zasady zarządzania aktywami Funduszu Gwarancyjnego (zob. informacja dodatkowa **2.4**) określono w porozumieniu między Komisją Europejską a EBI z dnia 25 listopada 1994 r. oraz jego kolejnych zmianach z 17/23 września 1996 r., 8 maja 2002 r., 25 lutego 2008 r. i 9 listopada 2010 r. Fundusz Gwarancyjny jest obsługiwany wyłącznie w euro. Inwestycje dokonuje się jedynie w tej walucie, aby uniknąć wszelkiego ryzyka walutowego. Zarządzanie aktywami opiera się na tradycyjnych zasadach ostrożności, stosowanych w przypadku działalności finansowej. Przy zarządzaniu funduszem konieczne jest zwracanie szczególnej uwagi na ograniczanie ryzyka i dbałość o to, aby zbywanie i przenoszenie aktywów, którymi zarządza fundusz, następowało bez większych opóźnień, przy uwzględnieniu stosownych zobowiązań.

8.3 RYZYKO WALUTOWE

Działalność w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek

Ponieważ większość aktywów i zobowiązań finansowych jest w euro, UE nie jest narażona w tych przypadkach na ryzyko walutowe. UE udziela jednak pożyczek w dolarach amerykańskich, wykorzystując w tym celu instrument finansowy Euratomu, a pożyczki te są finansowane pożyczkami zaciągniętymi na równoważną kwotę w dolarach amerykańskich (operacje *back-to-back*). Na dzień bilansowy UE nie jest narażona na ryzyko walutowe w odniesieniu do Euratomu. EWWiS w likwidacji jest w ujęciu netto narażona w niewielkim stopniu na ryzyko walutowe wynoszące równowartość 1,35 mln EUR, wynikające z pożyczek na budownictwo o równowartości 1,13 mln EUR i sald na rachunkach bieżących o równowartości 0,22 mln EUR.

Finanse

Środki na poczet zasobów własnych wpłacane przez państwa członkowskie w walutach innych niż euro są przechowywane na rachunkach przeznaczonych na potrzeby zasobów własnych, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie zasobów własnych. Są one przeliczane na euro, w przypadku gdy są potrzebne do wykonania płatności. Procedury stosowane do zarządzania tymi środkami są określone w wyżej wymienionym rozporządzeniu. W ograniczonej liczbie przypadków środki te są bezpośrednio wykorzystywane do wykonania płatności w danych walutach.

Komisja posiada w bankach komercyjnych szereg rachunków w walutach państw UE innych niż euro, a także w USD i CHF w celu wykonywania płatności w danych walutach. Środki na tych rachunkach są uzupełniane w zależności od kwoty płatności, jakie mają zostać wykonane, w wyniku czego salda tych rachunków nie są narażone na ryzyko walutowe.

W przypadku otrzymania różnych wpływów (innych niż na poczet zasobów własnych) w walutach innych niż euro, są one albo przelewane na rachunki Komisji w tej samej walucie, jeżeli są niezbędne do wykonania płatności, albo przeliczane na euro i przekazywane na rachunki prowadzone w euro. Rachunki zaliczkowe prowadzone w walutach innych niż euro są uzupełniane w zależności od szacowanej kwoty lokalnych płatności krótkoterminowych, które mają być wykonane w tych walutach. Salda na tych rachunkach nie mogą przekraczać odnośnych pułapów.

Grzywny

Tymczasowo zainkasowane grzywny (depozyty i portfel BUFI) oraz gwarancje bankowe

Ponieważ wszystkie grzywny są nakładane i wpłacane w euro, nie ma w ich przypadku ryzyka walutowego.

Fundusz Gwarancyjny

Aktywa finansowe są w euro, ryzyko walutowe zatem nie istnieje.

8.4 RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Działalność w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek

Zaciągane i udzielane pożyczki o zmiennej stopie procentowej

Ze względu na charakter działalności UE w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek, znaczna część jej aktywów i zobowiązań jest oprocentowana. Pożyczki MFA i Euratomu o zmiennym oprocentowaniu narażają UE na ryzyko stopy procentowej. Ryzyko stopy procentowej wynikające z zaciągniętych pożyczek niwelują jednak odpowiadające im pożyczki udzielane na analogicznych warunkach (*back-to-back*). Na dzień bilansowy wartość udzielonych pożyczek UE (wyrażonych w kwotach nominalnych) o zmiennej stopie procentowej wynosiła 0,7 mld EUR (w 2011 r.: 0,8 mld EUR), przy czym co 6 miesięcy przeprowadza się ponowną wycenę.

Zaciągane i udzielane pożyczki o stałej stopie procentowej

UE posiada także pożyczki MFA i Euratomu o stałym oprocentowaniu, które w 2012 r. opiewały na 271 mln EUR (w 2011 r.: 236 mln EUR) i których ostateczne terminy zapadalności wynoszą od roku do pięciu lat (25 mln EUR) i ponad pięć lat (246 mln EUR). Co jeszcze bardziej istotne, UE posiada dziesięć pożyczek o stałej stopie procentowej udzielonych w ramach instrumentu finansowego wsparcia bilansu płatniczego, których łączna kwota w 2012 r. wyniosła 11,4 mld EUR (w 2011 r.: 11,4 mld EUR) i których ostateczne terminy zapadalności wynoszą od roku do pięciu lat (8,4 mld EUR) i ponad pięć lat (3,0 mld EUR). W ramach EFSM UE posiada 18 udzielonych pożyczek o stałej stopie procentowej, których łączna kwota w 2012 r. wyniosła 43,8 mld EUR, a ich ostateczne terminy zapadalności wynoszą od roku do pięciu lat (9,8 mld EUR) oraz ponad pięć lat (34 mld EUR).

Ze względu na charakter swojej działalności EWWiS w likwidacji jest narażona na ryzyko stopy procentowej. Ryzyko stopy procentowej wynikające z zaciągniętych pożyczek zasadniczo niwelują odpowiadające im pożyczki udzielane na analogicznych warunkach. Jeżeli chodzi o operacje zarządzania aktywami, portfel EWWiS zawiera 4 % obligacji o zmiennej stopie procentowej. Na dzień bilansowy 8 % portfela obligacji stanowiły obligacje zerokuponowe.

Finanse

Komisja nie zaciąga pożyczek pieniężnych, w związku z czym nie jest narażona na ryzyko stopy procentowej. Uzyskuje jednak dochody z tytułu odsetek od sald posiadanych na różnych rachunkach bankowych. Dlatego Komisja wprowadziła środki mające zagwarantować, że dochody z tytułu odsetek od środków na jej rachunkach bankowych będą systematycznie odzwierciedlać rynkowe stopy procentowe, a także ich ewentualne wahania.

Rachunki otwarte przez administracje finansowe państw członkowskich lub w narodowych bankach centralnych na potrzeby wpływów na poczet zasobów własnych nie generują odsetek i są prowadzone nieodpłatnie. W przypadku wszelkich innych rachunków ulokowanych w narodowych bankach centralnych opłaty zależą od warunków zaproponowanych przez dany bank; obowiązują zmienne stopy procentowe korygowane w zależności od wahań rynkowych.

Salda przez noc posiadane na rachunkach w bankach komercyjnych generują codziennie dochody z tytułu odsetek. Opiera się to na zmiennym oprocentowaniu rynkowym, do którego stosuje się marżę umowną (dodatnią lub ujemną). W przypadku większości rachunków obliczanie odsetek jest powiązane ze stopą EONIA (*Euro over night index average*) i obliczenie to jest korygowane w celu uwzględnienia wszelkich wahań tej stopy. W przypadku niektórych innych rachunków obliczanie odsetek jest powiązane z krańcową stopą EBC dla jego głównych operacji refinansujących. W związku z tym nie istnieje ryzyko, aby Komisja uzyskała dochody z tytułu odsetek przy oprocentowaniu niższym niż rynkowe.

Grzywny

Tymczasowo zainkasowane grzywny (depozyty, portfel BUFI) oraz gwarancje bankowe

Depozyty i gwarancje bankowe nie są narażone na ryzyko stopy procentowej. Odsetki uzyskiwane z depozytów odzwierciedlają rynkowe stopy procentowe, a także ich ewentualne wahania. Portfel BUFI nie zawiera obligacji o zmiennej stopie procentowej.

Fundusz Gwarancyjny

Dłużne papiery wartościowe o zmiennych stopach procentowych emitowane w ramach Funduszu Gwarancyjnego są narażone na skutki związane ze zmiennością tych stóp, podczas gdy dłużne papiery wartościowe o stałych stopach procentowych wiążą się z ryzykiem związanym z ich wartością godziwą. Na dzień bilansowy obligacje o stałym oprocentowaniu stanowią około 67 % portfela inwestycyjnego (w 2011 r.: 83 %).

8.5 RYZYKO KREDYTOWE

Działalność w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek

Ekspozycją na ryzyko kredytowe zarządza się przede wszystkim poprzez uzyskanie gwarancji od krajów (w przypadku Euratomu), następnie za pomocą Funduszu Gwarancyjnego (MFA i Euratom), potem poprzez możliwość pobrania niezbędnych środków finansowych z rachunków Komisji prowadzonych na potrzeby zasobów własnych w państwach członkowskich i wreszcie poprzez budżet UE. W przepisach dotyczących zasobów własnych pułap płatności na poczet zasobów własnych określono na poziomie 1,23 % DNB państw członkowskich i w ciągu 2012 r. na pokrycie środków na płatności faktycznie wykorzystano 0,93 %. Oznacza to, że na dzień 31 grudnia 2012 r. istniał dostępny margines w wysokości 0,3 % na pokrycie tych gwarancji. Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych ustanowiono w 1994 r. w celu zabezpieczenia ryzyka niewywiązania się ze zobowiązań, dotyczącego pożyczek zaciągniętych na sfinansowanie pożyczek udzielanych państwom spoza UE. W każdym razie ekspozycja na ryzyko kredytowe jest zmniejszona poprzez możliwość pobrania środków z rachunków Komisji prowadzonych na potrzeby zasobów własnych w państwach członkowskich w wysokości przekraczającej środki na tych rachunkach, gdyby dłużnik nie był w stanie zwrócić w całości należnych kwot. W tym celu UE ma prawo zwrócić się do wszystkich państw członkowskich, aby zapewnić przestrzeganie zobowiązań prawnych UE wobec jej pożyczkodawców.

Przy przeprowadzaniu operacji finansowych należy stosować się do wytycznych dotyczących wyboru kontrahentów. Tak więc jednostka operacyjna może przeprowadzać transakcje jedynie z bankami kwalifikującymi się i posiadającymi wystarczające limity ustalone dla kontrahentów.

Zarządzanie ekspozycją EWWiS na ryzyko kredytowe polega na przeprowadzaniu regularnych analiz zdolności pożyczkobiorców do wypełnienia zobowiązań w zakresie spłaty odsetek i kapitału. Ekspozycją na ryzyko kredytowe zarządza się również poprzez uzyskiwanie zabezpieczeń oraz gwarancji od krajów, osób prawnych i fizycznych. Przy przeprowadzaniu operacji finansowych należy stosować się do wytycznych dotyczących wyboru kontrahentów. Jednostka operacyjna może przeprowadzać transakcje jedynie z bankami kwalifikującymi się i posiadającymi wystarczające limity ustalone dla kontrahentów.

Finanse

Większa część zasobów finansowych Komisji, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 w sprawie zasobów własnych, jest przechowywana na rachunkach otwartych przez państwa członkowskie w celu wpłacania swoich składek (na poczet zasobów własnych). Wszystkie tego rodzaju rachunki to rachunki otwarte przez administracje finansowe państw członkowskich lub rachunki prowadzone w narodowych bankach centralnych. Instytucje te niosą ze sobą najmniejsze ryzyko kredytowe (lub kontrahenta) dla Komisji, gdyż ekspozycja pozostaje po stronie danych państw członkowskich. Jeśli chodzi o część zasobów finansowych Komisji przechowywaną w bankach komercyjnych, tak aby możliwe było dokonywanie płatności, istnieje instrukcja, aby uzupełniać środki na tych rachunkach dopiero wtedy, kiedy jest to niezbędne, czym automatycznie zarządza system zarządzania środkami pieniężnymi. Na każdym rachunku utrzymywany jest minimalny stan środków pieniężnych, proporcjonalnie do średniej kwoty dziennych płatności z niego dokonywanych. W rezultacie kwoty utrzymywane przez noc na tych rachunkach pozostają stale na bardzo niskich poziomach (ogólnie średnio od 20 mln EUR do 100 mln EUR, rozłożonych na ponad 20 rachunków), dzięki czemu ekspozycja Komisji na ryzyko jest ograniczona. Kwoty te należy postrzegać w odniesieniu do ogólnych sald środków finansowych, które wahają się od 1 mld EUR do 35 mld EUR, przy ogólnej kwocie płatności dokonanych w 2012 r., która wyniosła 139,5 mld EUR.

Dodatkowo przy wyborze banków komercyjnych zastosowanie mają szczegółowe wytyczne w celu dalszego zminimalizowania ryzyka kontrahenta, na które narażona jest Komisja.

- Wszystkie banki komercyjne są wybierane w drodze zaproszenia do składania ofert. Aby zostać dopuszczonym do udziału w procedurach przetargowych, wymagane jest posiadanie minimalnego krótkoterminowego ratingu kredytowego na poziomie P-1 przyznanego przez agencję ratingową Moody's lub na poziomie równoważnym (S&P A-1 lub Fitch F1). W szczególnych i należyście uzasadnionych okolicznościach można dopuścić niższy poziom ratingu.
- Ratingi kredytowe banków komercyjnych, w których Komisja posiada rachunki, są poddawane przeglądowi przynajmniej co miesiąc, a w razie potrzeby częściej. W kontekście kryzysu finansowego przyjęto wzmożone środki monitorowania i codzienne przeglądy ratingów banków komercyjnych i w 2012 r. były one utrzymywane.
- W delegaturach poza UE rachunki zaliczkowe są prowadzone w lokalnych bankach wybranych w drodze uproszczonej procedury przetargowej. Wymagany poziom ratingu uzależniony jest od uwarunkowań lokalnych i może znacząco różnić się w zależności od kraju. Aby zmniejszyć ekspozycję na ryzyko, salda na tych rachunkach utrzymywane są na możliwie najniższych poziomach (przy uwzględnieniu potrzeb operacyjnych); środki na tych rachunkach są regularnie uzupełniane, natomiast obowiązujące pułapy są co roku poddawane przeglądowi.

Grzywny

Tymczasowo zainkasowane grzywny: depozyty

Banki, w których zdeponowane są środki z tytułu grzywien tymczasowo zainkasowanych przed 2010 r., wybiera się w procedurze przetargowej zgodnie z polityką zarządzania ryzykiem, w której określone są wymogi dotyczące ratingu kredytowego oraz kwota środków, jaką można zdeponować w stosunku do kapitału własnego kontrahenta.

W przypadku banków komercyjnych, które wybiera się specjalnie w celu zdeponowania w nich tymczasowo zainkasowanych grzywien (środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania), wymagany jest co do zasady minimalny długoterminowy rating na poziomie A (S&P lub równoważny) we wszystkich trzech głównych agencjach ratingowych oraz minimalny rating krótkoterminowy na poziomie A-1 (S&P lub równoważny). W przypadku gdy rating tych banków zostaje obniżony, stosuje się specjalne środki. Ponadto kwota zdeponowana w każdym banku jest ograniczona do określonej części procentowej jego środków własnych, która różni się w zależności od ratingu każdej instytucji. Przy obliczaniu takiego pułapu uwzględnia się także kwotę nierozliczonych gwarancji udzielonych przez tę instytucję na rzecz Komisji. Zgodność złożonych depozytów z obowiązującymi wymogami wynikającymi z prowadzonej polityki podlega regularnej kontroli.

Tymczasowo zainkasowane grzywny: portfel BUFI

W przypadku inwestowania tymczasowo zainkasowanych grzywien Komisja ponosi ryzyko kredytowe, czyli ryzyko że kontrahent nie będzie mógł spłacić zobowiązań w pełnej wysokości w należnym terminie. Największa koncentracja ekspozycji przypada na Francję i Niemcy, a poziom inwestycji w tych krajach wynosi odpowiednio 53 % i 24 % całkowitej wartości portfela.

Gwarancje bankowe

Znaczące kwoty gwarancji wydanych przez instytucje finansowe są także w posiadaniu Komisji w związku z grzywnami, jakie nakłada ona na przedsiębiorstwa naruszające unijne reguły konkurencji (zob. informacja dodatkowa **2.9.1**). Przedstawienie gwarancji przez ukarane przedsiębiorstwo stanowi alternatywę dla dokonania tymczasowej zapłaty. W 2012 r. poddano przeglądowi politykę zarządzania ryzykiem stosowaną w odniesieniu do przyjmowania takich gwarancji i w świetle obecnych warunków finansowych w UE zdefiniowano nowy zestaw wymogów dotyczących ratingu kredytowego oraz ograniczonej części procentowej, jaka może przypadać na kontrahenta (proporcjonalnej do środków własnych każdego kontrahenta). Zapewnia to Komisji w dalszym ciągu wysoką jakość kredytową. Zgodność nierozliczonych gwarancji z obowiązującymi wymogami wynikającymi z prowadzonej polityki podlega regularnej kontroli.

Fundusz Gwarancyjny

Zgodnie z porozumieniem między UE a EBI w sprawie zarządzania Funduszem Gwarancyjnym wszystkie inwestycje międzybankowe powinny mieć co najmniej rating P-1 przyznany przez agencję ratingową Moody's lub równoważny. Na dzień 31 grudnia 2012 r. u takich kontrahentów założone były lokaty terminowe na kwotę 242 mln EUR (w 2011 r.: 300 mln EUR).

8.6 RYZYKO UTRATY PŁYNNOŚCI

Działalność w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek

Ryzyko utraty płynności wynikające z zaciągniętych pożyczek zasadniczo niwelują odpowiadające im pożyczki udzielane na analogicznych warunkach (operacje *back-to-back*). W przypadku MFA i Euratomu Fundusz Gwarancyjny służy jako rezerwa płynności (lub zabezpieczenie) na wypadek braku płatności lub zwłoki w płatności ze strony pożyczkobiorców. W przypadku bilansu płatniczego rozporządzenie Rady 431/2009 przewiduje procedurę, która zapewnia wystarczająco dużo czasu na uruchomienie środków poprzez rachunki Komisji prowadzone na potrzeby zasobów własnych w państwach członkowskich. W przypadku EFSM rozporządzenie Rady 407/2010 przewiduje podobną procedurę.

Komisja zarządza wymogami w zakresie płynności aktywów i pasywów EWWiS w likwidacji w oparciu o prognozy wypłat opracowane w porozumieniu z odpowiednimi służbami Komisji.

Finanse

Zasady budżetu UE gwarantują, że ogólne zasoby środków pieniężnych na dany rok są zawsze wystarczające do wykonania wszystkich płatności. Kwota składek państw członkowskich ogółem równa się kwocie środków na płatności na dany rok budżetowy. Składki państw członkowskich wpływają jednak w ciągu całego roku w postaci dwunastu miesięcznych rat, a tymczasem płatności charakteryzuje swoista sezonowość. Ponadto zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 (rozporządzenie w sprawie zasobów własnych) składki państw członkowskich związane z budżetami (korygującymi) zatwierdzonymi po 16. dniu danego miesiąca (N) stają się dostępne dopiero w miesiącu N+2, natomiast związane z nimi środki na płatności dostępne są natychmiast. Aby zagwarantować, że zasoby finansowe będą zawsze wystarczające na zrealizowanie płatności, jakie mają zostać wykonane w danym miesiącu, istnieją procedury dotyczące regularnych prognoz w zakresie środków pieniężnych, a w pewnych warunkach można w razie potrzeby wezwać państwa członkowskie do przekazania środków na poczet zasobów własnych z wyprzedzeniem. Oprócz tego, w kontekście operacji finansowych Komisji wykonywanych na co dzień, automatyczne narzędzia zarządzania środkami pieniężnymi gwarantują odpowiednią płynność na wszystkich rachunkach bankowych Komisji na co dzień.

Fundusz Gwarancyjny

Zarządzanie funduszem opiera się na zasadzie, że aktywa mają mieć wystarczający stopień płynności i mobilizacyjności w stosunku do odpowiednich zobowiązań. Fundusz musi utrzymywać w portfelu minimalnie 100 mln EUR o zapadalności poniżej 12 miesięcy, które mają być zainwestowane w instrumenty rynku pieniężnego. Na dzień 31 grudnia 2012 r. wartość tych inwestycji wraz ze środkami pieniężnymi wyniosła 250 mln EUR. Ponadto co najmniej 20 % wartości nominalnej funduszu powinno obejmować instrumenty pieniężne, obligacje o stałym oprocentowaniu, w których przypadku rezydualny termin zapadalności nie przekracza roku, oraz obligacje o zmiennej stopie procentowej. Na dzień 31 grudnia 2012 r. część ta wynosiła 52 %.

9. UJAWNIEŃ INFORMACJI NA TEMAT PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

9.1 PODMIOTY POWIĄZANE

Do podmiotów powiązanych UE zalicza się inne jednostki UE objęte konsolidacją i przedstawiciele kadry kierowniczej najwyższego szczebla tych jednostek. Transakcje między tymi jednostkami stanowią część normalnych operacji UE i jako takie - zgodnie z regułami rachunkowości UE - nie są objęte szczególnymi obowiązkami informacyjnymi.

9.2 ŚWIADCZENIA PRZYSŁUGUJĄCE KADRZE KIEROWNICZEJ NAJWYŻSZEGO SZCZEBLA

Do celów prezentacji informacji na temat transakcji podmiotów powiązanych dotyczących kadry kierowniczej najwyższego szczebla UE, osoby te pogrupowano w pięć kategorii:

Kategoria 1: przewodniczący Rady Europejskiej, przewodniczący Komisji i prezes Trybunału Sprawiedliwości

Kategoria 2: wiceprzewodniczący Komisji i wysoki przedstawiciel Unii Europejskiej ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz inni wiceprzewodniczący Komisji

Kategoria 3: sekretarz generalny Rady, członkowie Komisji, sędziowie i rzecznicy generalni Trybunału Sprawiedliwości, prezes i członkowie Sądu, prezes i członkowie Sądu do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej, europejski rzecznik praw obywatelskich i europejski inspektor ochrony danych

Kategoria 4: prezes i członkowie Trybunału Obrachunkowego

Kategoria 5: urzędnicy instytucji i agencji o najwyższym zaszerogowaniu.

Zestawienie przysługujących im świadczeń przedstawiono poniżej – dalsze informacje znajdują się w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* [Dz.U. 187 z 8.8.1967, ostatnio zmienionym rozporządzeniem Rady 904/2012 (Dz.U. L 269 z 4.10.2012) i Dz.U. L 268 z 20.10.1977 ostatnio zmienionym rozporządzeniem Rady 1293/2004 (Dz.U. L 243 z 15.7.2004)]. Pozostałe informacje dostępne są także w opublikowanym na portalu Europa regulaminie pracowniczym, który stanowi oficjalny dokument opisujący prawa i obowiązki wszystkich urzędników UE. Przedstawiciele kadry kierowniczej najwyższego szczebla nie otrzymali od UE żadnych pożyczek o preferencyjnym oprocentowaniu.

ŚWIADCZENIA FINANSOWE PRZYSŁUGUJĄCE KADRZE KIEROWNICZEJ NAJWYŻSZEGO SZCZEBŁA

EUR

Świadczenie (na pracownika)	Kategoria 1	Kategoria 2	Kategoria 3	Kategoria 4	Kategoria 5
Wynagrodzenie podstawowe (miesięcznie)	25 351,76	22 963,55 – 23 882,09	18 370,84 – 20 667,20	19 840,51 – 21 126,47	11 681,17 – 18 370,84
Dodatek mieszkaniowy/zagraniczny	15 %	15 %	15 %	15 %	16 %
Dodatki rodzinne:					
na gospodarstwo domowe (% wynagrodzenia)	2 % + 170,52	2 % + 170,52	2 % + 170,52	2 % + 170,52	2 % + 170,52
na dziecko pozostające na utrzymaniu	372,61	372,61	372,61	372,61	372,61
przedszkolny	91,02	91,02	91,02	91,02	91,02
edukacyjny lub	252,81	252,81	252,81	252,81	252,81
edukacyjny– gdy dziecko uczy się w szkole innej niż zapewniana przez zakład pracy rodzica	505,39	505,39	505,39	505,39	505,39
Dodatek dla sędziów-przewodniczących	n.d.	n.d.	500 - 810,74	n.d.	n.d.
Dodatek reprezentacyjny	1 418,07	0 - 911,38	500 - 607,71	n.d.	n.d.
Roczne koszty podróży	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	Tak
Przelewy do państw członkowskich					
dodatek edukacyjny ⁽¹⁾	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
% wynagrodzenia ⁽¹⁾	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% wynagrodzenia bez zastosowania współczynnika korygującego	maks. 25 %	maks. 25 %	maks. 25 %	maks. 25 %	maks. 25 %
Wydatki reprezentacyjne	zwracane	zwracane	zwracane	n.d.	n.d.
Objęcie stanowiska:					
Koszty zagospodarowania	50 703,52	45 927,10 – 47 764,18	36 741,68 – 41 334,40	39 681,02 – 42 252,94	zwracane
Koszty podróży rodziny	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane
Koszty przeprowadzki	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane
Opuszczenie stanowiska:					
Koszty ponownego przesiedlenia	25 351,76	22 963,55 – 23 882,09	18 370,84 – 20 667,20	19 840,51 – 21 126,47	zwracane
Koszty podróży rodziny	zwracane	zwracane	zwracane	Zwracane	zwracane
Koszty przeprowadzki	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane
Przeniesienie (% wynagrodzenia) ⁽²⁾	40 % - 65 %	40 % - 65 %	40 % - 65 %	40 % - 65 %	n.d.

EUR					
Świadczenie (na pracownika)	Kategoria 1	Kategoria 2	Kategoria 3	Kategoria 4	Kategoria 5
Ubezpieczenie zdrowotne	pokryte	pokryte	pokryte	pokryte	opcjonalnie
Świadczenia emerytalno- rentowe (% wynagrodzenia, przed opodatkowaniem)	maks. 70 %	maks. 70 %	maks. 70 %	maks. 70 %	maks. 70 %
Odliczenia:					
Podatek unijny	8 % - 45 %	8 % - 45 %	8 % - 45 %	8 % - 45 %	8 % - 45 %
Ubezpieczenie zdrowotne (% wynagrodzenia)	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %
Specjalny podatek od wynagrodzenia	5,5 %	5,5 %	5,5 %	5,5 %	5,5 %
Odliczenie emerytalne	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	11,6 %
Liczba osób na koniec roku	3	8	91	27	109

(¹) przy zastosowaniu współczynnika korygującego („cc”)

(²) wypłacane przez pierwsze trzy lata po opuszczeniu stanowiska

10. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM

Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania finansowego księgowy Komisji nie wiedział ani nie został powiadomiony o żadnych istotnych zdarzeniach, które wymagałyby zamieszczenia odrębnych informacji w niniejszej sekcji. Roczne sprawozdanie finansowe i powiązane informacje dodatkowe opracowano wykorzystując najnowsze dostępne informacje, co znalazło swoje odzwierciedlenie w przedstawionych informacjach.

11. ZAKRES KONSOLIDACJI

11.1 JEDNOSTKI OBJĘTE KONSOLIDACJĄ

A. JEDNOSTKI KONTROLOWANE (51)

1. Instytucje i organy konsultacyjne (11)

Parlament Europejski

Rada Europejska

Komisja Europejska

Komitet Regionów

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

Europejska Służba Działań Zewnętrznych

Europejski Inspektor Ochrony Danych

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

Europejski Trybunał Obrachunkowy

Rada Unii Europejskiej

2. Agencje UE (38)

2.1 Agencje wykonawcze (6)

Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego

Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Konsumentów

Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych

Agencja Wykonawcza ds. Konkurencyjności i Innowacyjności

Agencja Wykonawcza ds. Transeuropejskiej Sieci Transportowej

Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych

2.2 Agencje wykonawcze (32)

Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego

Europejska Agencja Leków

Organ Nadzoru Europejskiego GNSS

Europejska Agencja Chemikaliów

Fusion for Energy (Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej)

Eurojust

Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn

Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy

Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób

Europejska Agencja Środowiska

Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego

Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu ⁽¹⁾

Urząd Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej

Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności

Europejska Agencja Kolejowa

Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin

Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa

Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii

Europejskie Kolegium Policyjne (CEPOL)

Europejski Urząd Policji (EUROPOL)

Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego

Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji

Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej

⁽¹⁾ Objęte konsolidacją po raz pierwszy w 2012 r.

Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych

Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej

Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych

Europejska Fundacja Kształcenia

Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy

Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory)

3. Inne jednostki kontrolowane (2)

Europejska Wspólnota Węgla i Stali (w likwidacji)

Europejski Instytut Innowacji i Technologii

B. WSPÓLNE PRZEDSIĘBIORSTWA (5)

Międzynarodowa Organizacja Energii Termojądrowej (ITER)

Wspólne przedsięwzięcie SESAR

Wspólne przedsiębiorstwo FCH

Wspólne przedsiębiorstwo Galileo w likwidacji

Wspólne przedsiębiorstwo IMI

C. JEDNOSTKI STOWARZYSZONE (4)

Europejski Fundusz Inwestycyjny

Wspólne przedsiębiorstwo „Czyste niebo”

Wspólne przedsiębiorstwo ARTEMIS

Wspólne przedsiębiorstwo ENIAC

11.2 JEDNOSTKI NIEOBJĘTE KONSOLIDACJĄ

Chociaż UE zarządza aktywami poniższych jednostek, jednostki te nie spełniają kryteriów pozwalających na ich konsolidację i tym samym nie są objęte sprawozdaniem UE.

11.2.1 Europejski Fundusz Rozwoju (EFR)

Europejski Fundusz Rozwoju (EFR) jest głównym instrumentem umożliwiającym udzielanie pomocy unijnej na finansowanie współpracy na rzecz rozwoju dla państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) oraz krajów i terytoriów zamorskich (KTZ). Traktat rzymski z 1957 r. przewidział utworzenie EFR w celu świadczenia pomocy technicznej i finansowej, ograniczonej początkowo do krajów afrykańskich, z którymi niektóre państwa członkowskie miały więzi historyczne.

EFR nie jest finansowany z budżetu UE, lecz bezpośrednio z wkładów państw członkowskich, których wysokość jest ustalana w drodze negocjacji na szczeblu międzyrządowym. Środkami EFR zarządzają Komisja i EBI. Każda edycja funduszu jest ustanawiana zazwyczaj na okres około pięciu lat. Od czasu zawarcia pierwszej konwencji o partnerstwie w 1964 r., kolejne edycje programowania EFR odpowiadały w zasadzie cyklowi zawieranych umów/konwencji o partnerstwie.

Działalność EFR reguluje dotyczące go rozporządzenie finansowe (Dz.U. L 78 z 19.3.2008), które przewiduje sporządzenie sprawozdania finansowego EFR odrębnego od sprawozdania UE. Sprawozdanie roczne i zarządzanie zasobami EFR podlegają zewnętrznej kontroli Europejskiego Trybunału Obrachunkowego i Parlamentu Europejskiego. W celach informacyjnych przedstawiono poniżej bilans i sprawozdanie z finansowych wyników działalności 8., 9. i 10 EFR:

Bilans – 8., 9. i 10. EFR

	mln EUR	
	31.12.2012	31.12.2011
Aktywa trwałe	438	380
Aktywa obrotowe	2 094	2 510
Aktywa ogółem	2 532	2 890
Zobowiązania krótkoterminowe	(1 057)	(1 033)
Zobowiązania długoterminowe	(40)	—
Zobowiązania ogółem	(1 097)	(1 033)
Aktywa netto	1 435	1 857
FUNDUSZE I KAPITAŁY REZERWOWE		
Kapitał funduszu, do którego opłacenia wezwano	29 579	26 979
Inne kapitały rezerwowe	2 252	2 252
Wynik ekonomiczny przeniesiony z ubiegłych lat	(27 374)	(24 674)
Wynik ekonomiczny za rok	(3 023)	(2 700)
Aktywa netto	1 435	1 857

Sprawozdanie z finansowych wyników działalności – 8., 9. i 10. EFR

	mln EUR	
	2012	2011
Przychody operacyjne	124	99
Koszty operacyjne	(3 017)	(2 702)
Koszty administracyjne	(107)	(75)
DEFICYT Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	(3 001)	(2 679)
Działalność finansowa	(22)	(21)
WYNIK EKONOMICZNY ZA ROK	(3 023)	(2 700)

11.2.2 Program ubezpieczeń zdrowotnych

Program ubezpieczeń zdrowotnych zapewnia ubezpieczenie kosztów leczenia pracownikom różnych organów UE. Środki programu są jego własnością i nie są kontrolowane przez UE, choć należącymi do niego aktywami finansowymi zarządza Komisja. Program jest finansowany ze składek jego członków (pracowników) i pracodawców (instytucji/agencji/organów). Wszelkie nadwyżki są zatrzymywane w programie.

Program składa się z czterech odrębnych jednostek – głównego programu, obejmującego pracowników instytucji i agencji UE oraz trzech mniejszych programów, obejmujących pracowników Europejskiego Instytutu Uniwersyteckiego, szkół europejskich i personelu pracującego poza terytorium EU, jak np. pracownicy delegatur UE. Na dzień 31 grudnia 2012 r. aktywa programu ogółem wynosiły 296 mln EUR (w 2011 r. 294 mln EUR).

11.2.3 Fundusz gwarancyjny dla uczestników

Niektóre kwoty zaliczek wypłacone w ramach siódmego programu ramowego w zakresie badań i rozwoju technologicznego (7. PR) są w istocie pokrywane z funduszu gwarancyjnego dla uczestników (PGF) – kwota wypłaconego zaliczkowania w 2012 r. wynosiła ogółem 4 mld EUR (w 2011 r.: 3,3 mld EUR). Fundusz ten jest odrębną jednostką niezależną od Komisji Europejskiej i nie podlega konsolidacji w niniejszym sprawozdaniu.

Jest to instrument wzajemnych gwarancji, ustanowiony w celu zabezpieczenia ryzyka finansowego ponieszonego przez UE i uczestników w trakcie realizacji działań pośrednich w ramach 7.PR, przy czym jego kapitał oraz odsetki stanowią zabezpieczenie wykonania. Wszyscy uczestnicy działań pośrednich mających postać dotacji wnoszą - na okres trwania działania - na poczet kapitału PGF wkład stanowiący 5 % łącznego wkładu UE. Uczestnicy są właścicielami PGF, a UE (reprezentowana przez Komisję) działa jako ich przedstawiciel wykonawczy. Po zakończeniu danego działania pośredniego uczestnicy odzyskują w całości swój wkład wniesiony na poczet kapitału, chyba że PGF poniesie straty spowodowane niewypełnieniem przez beneficjentów swoich zobowiązań; w takim przypadku uczestnicy odzyskują co najmniej 80 % swojego wkładu. Fundusz gwarancyjny dla uczestników zabezpiecza interesy finansowe zarówno UE, jak i uczestników.

Aktywa PGF na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosiły ogółem 1 452 mln EUR (w 2011 r.: 1 171 mln EUR). Środki programu są jego własnością i nie są kontrolowane przez UE, a należącymi do niego aktywami finansowymi zarządza EBI.

CZĘŚĆ II

ZAGREGOWANE SPRAWOZDANIA Z WYKONANIA BUDŻETU ORAZ INFORMACJE
DODATKOWE ⁽¹⁾

SPIS TREŚCI

	<i>Strona</i>
1. Wynik wykonania budżetu UE oraz informacje dodatkowe:	
1.1 Wynik budżetu UE	90
1.2 Uzgodnienie wyniku ekonomicznego z wynikiem budżetu	90
1.3 Zestawienie porównawcze kwot ujętych w budżecie z kwotami rzeczywistymi	91
Zagregowane sprawozdania z wykonania budżetu	
2. Dochody: Zestawienie wykonania dochodów budżetowych	103
3. Wydatki:	
3.1 Struktura i zmiany stanu środków na zobowiązania i środków na płatności według działów ram finansowych	104
3.2 Wykorzystanie środków na zobowiązania według działów ram finansowych	105
3.3 Wykorzystanie środków na płatności według działów ram finansowych	105
3.4 Zmiany stanu zobowiązań pozostających do spłaty według działów ram finansowych	106
3.5 Struktura zobowiązań pozostających do spłaty według roku powstania zobowiązania i działów ram finansowych	106
3.6 Struktura i zmiany stanu środków na zobowiązania i środków na płatności według obszarów polityki	107
3.7 Wykorzystanie środków na zobowiązania według obszarów polityki	109
3.8 Wykorzystanie środków na płatności według obszarów polityki	111
3.9 Zmiana stanu zobowiązań pozostających do spłaty według obszarów polityki	113
3.10 Struktura zobowiązań pozostających do spłaty według roku powstania zobowiązania i obszarów polityki	115
4. Instytucje i agencje:	
4.1 Zestawienie wykonania dochodów budżetowych z podziałem na poszczególne instytucje	116
4.2 Wykorzystanie środków na zobowiązania i środków na płatności z podziałem na poszczególne instytucje	117
4.3 Dochody agencji: prognozy budżetowe, należności i otrzymane kwoty	119
4.4 Środki na zobowiązania i środki na płatności z podziałem na poszczególne agencje	120
4.5 Wynik budżetu z uwzględnieniem agencji	121

⁽¹⁾ Należy zauważyć, że w związku z zaokrągleniem danych liczbowych do mln EUR może się wydawać, że niektóre dane finansowe w tabelach dotyczących wykonania budżetu nie sumują się.

1. WYNIK WYKONANIA BUDŻETU UE

1.1 WYNIK BUDŻETU UE

	<i>mln EUR</i>	
	2012	2011
Dochody za rok budżetowy	139 541	130 000
Płatności ze środków na bieżący rok	(137 738)	(128 043)
Środki na płatności przeniesione na rok N+1	(936)	(1 019)
Anulowanie niewykorzystanych środków na płatności przeniesionych z roku N-1	92	457
Różnice kursowe w roku budżetowym	60	97
Wynik budżetu ⁽¹⁾	1 019	1 492

(1) Z czego wynik EFTA wynosi (4) mln EUR w 2012 r. i (5) mln EUR w 2011.

Nadwyżka budżetowa UE (1 023 mln EUR) zwracana jest państwom członkowskim w następnym roku poprzez odpowiednie pomniejszenie ich kwot należnych za dany rok.

1.2 UZGODNIENIE WYNIKU EKONOMICZNEGO Z WYNIKIEM BUDŻETU

	<i>mln EUR</i>	
	2012	2011
WYNIK EKONOMICZNY ZA ROK	(5 329)	(1 789)
Dochody		
Należności ustalone w bieżącym roku, ale jeszcze niepobrane	(2 000)	(371)
Należności ustalone w poprzednich latach i pobrane w bieżącym roku	4 582	2 072
Naliczone dochody (netto)	(38)	(236)
Koszty		
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów (netto)	(1 933)	3 410
Wydatki poprzedniego roku poniesione w bieżącym roku	(2 695)	(936)
Efekt netto zaliczkowania	1 210	1 131
Środki na płatności przeniesione na następny rok	(4 666)	(1 211)
Płatności dokonane z przeniesionych środków i anulowane niewykorzystane środki na płatności	4 768	2 000
Zmiany stanu rezerw	7 805	(2 109)
Inne	(670)	(378)
Wynik ekonomiczny agencji i EWWiS	(15)	(91)
WYNIK BUDŻETU ZA ROK	1 019	1 492

1.3. ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE KWOT UJĘTYCH W BUDŻECIE Z KWOTAMI RZECZYWISTYMI

1.3.1 DOCHODY

	<i>mln EUR</i>		
	Budżet początkowy	Budżet ostateczny	Rzeczywiste dochody
1. Zasoby własne	127 512	128 655	128 886
w tym cła	19 171	16 701	16 261
w tym VAT	14 499	14 546	14 648
w tym DNB	93 719	97 284	97 856
3. Nadwyżki, salda i dostosowania	0	1 994	2 041
4. Dochody pochodzące od osób pracujących w instytucjach i innych organach Unii	1 312	1 312	1 236
5. Dochody z działalności administracyjnej instytucji	60	68	612
6. Wkłady i zwroty związane z realizacją porozumień i programów unijnych	50	50	2 928
7. Odsetki od zaległych płatności i grzywny	123	3 648	3 807
8. Operacje zaciągania i udzielania pożyczek	0	0	0
9. Dochody różne	30	30	31
Ogółem	129 088	135 758	139 541

1.3.2 ZOBOWIĄZANIA WEDŁUG DZIAŁÓW RAM FINANSOWYCH

	<i>mln EUR</i>		
	Budżet początkowy	Budżet ostateczny ⁽¹⁾	Środki na zobowiązania
1. Trwały wzrost	67 506	70 842	69 000
2. Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	59 976	62 198	60 817
3. Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	2 065	2 994	2 892
4. UE jako partner na arenie międzynarodowej	9 406	9 931	9 753
5. Administracja	8 280	9 113	8 822
6. Wyrównania	0	0	0
Ogółem	147 232	155 077	151 284

⁽¹⁾ W tym budżety korygujące, środki przeniesione i dochody przeznaczone na określony cel.

1.3.3 ZOBOWIĄZANIA WEDŁUG OBSZARÓW POLITYKI

	<i>mln EUR</i>		
	Budżet początkowy	Budżet ostateczny ⁽¹⁾	Zobowiązania
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	611	536	535
02 Przedsiębiorstwa	1 148	1 276	1 236
03 Konkurencja	92	96	94
04 Zatrudnienie i sprawy społeczne	11 581	11 818	11 782
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	58 587	60 877	59 514
06 Mobilność i transport	1 664	1 754	1 713
07 Środowisko i działania w dziedzinie klimatu	493	508	496
08 Badania naukowe	5 930	7 618	7 059

	mln EUR		
	Budżet początkowy	Budżet ostateczny ⁽¹⁾	Zobowiązania
09 Społeczeństwo informacyjne i media	1 678	1 985	1 878
10 Bezpośrednie badania naukowe	411	932	494
11 Gospodarka morską i rybołówstwo	1 033	1 011	1 007
12 Rynek wewnętrzny	101	107	101
13 Polityka regionalna	42 045	42 662	42 647
14 Podatki i unia celna	143	147	144
15 Edukacja i kultura	2 697	3 292	3 088
16 Komunikacja społeczna	262	271	265
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	687	653	639
18 Sprawy wewnętrzne	1 264	1 322	1 290
19 Stosunki zewnętrzne	4 817	4 969	4 872
20 Handel	104	106	104
21 Rozwój i stosunki z państwami AKP	1 498	1 733	1 719
22 Rozszerzenie	1 088	1 166	1 135
23 Pomoc humanitarna	900	1 299	1 294
24 Zwalczanie nadużyć finansowych	79	79	79
25 Koordynacja polityk Komisji i doradztwo prawne	194	204	196
26 Administracja Komisji	1 017	1 200	1 149
27 Budżet	69	63	61
28 Kontrola	12	12	12
29 Statystyka	134	144	135
30 Emerytury i wydatki pochodne	1 335	1 321	1 318
31 Służby językowe	399	477	435
32 Energia	718	764	731
33 Sprawiedliwość	218	233	222
40 Rezerwy	759	461	0
90 Inne instytucje	3 464	3 983	3 841
Ogółem	147 232	155 077	151 284

⁽¹⁾ W tym budżety korygujące, środki przeniesione i dochody przeznaczone na określony cel.

1.3.4 WYDATKI WEDŁUG DZIAŁÓW RAM FINANSOWYCH

	mln EUR		
	Budżet początkowy	Budżet ostateczny ⁽¹⁾	Zrealizowane płatności
1. Trwały wzrost	55 337	63 753	61 585
2. Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	57 034	60 409	59 096
3. Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	1 484	2 477	2 375
4. UE jako partner na arenie międzynarodowej	6 955	7 182	7 064
5. Administracja	8 278	9 824	8 564
6. Wyrównania	0	0	0
Ogółem	129 088	143 644	138 683

⁽¹⁾ W tym budżety korygujące, środki przeniesione i dochody przeznaczone na określony cel.

1.3.5 WYDATKI WEDŁUG OBSZARÓW POLITYKI

	<i>mln EUR</i>		
	Budżet początkowy	Budżet ostateczny ⁽¹⁾	Zrealizowane płatności
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	511	493	484
02 Przedsiębiorstwa	1 079	1 395	1 271
03 Konkurencja	92	103	92
04 Zatrudnienie i sprawy społeczne	9 075	11 755	11 699
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	55 880	59 242	57 948
06 Mobilność i transport	1 079	1 156	1 105
07 Środowisko i działania w dziedzinie klimatu	393	409	382
08 Badania naukowe	4 218	6 245	5 307
09 Społeczeństwo informacyjne i media	1 357	1 776	1 501
10 Bezpośrednie badania naukowe	404	893	466
11 Gospodarka morską i rybołówstwo	806	757	745
12 Rynek wewnętrzny	98	112	99
13 Polityka regionalna	35 538	38 282	38 254
14 Podatki i unia celna	110	140	130
15 Edukacja i kultura	2 112	3 059	2 761
16 Komunikacja społeczna	253	278	256
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	592	652	635
18 Sprawy wewnętrzne	756	860	835
19 Stosunki zewnętrzne	3 276	3 271	3 233
20 Handel	102	111	105
21 Rozwój i stosunki z państwami AKP	1 310	1 475	1 429
22 Rozszerzenie	921	976	943
23 Pomoc humanitarna	842	1 141	1 128
24 Zwalczenie nadużyć finansowych	74	83	71
25 Koordynacja polityk Komisji i doradztwo prawne	193	219	195
26 Administracja Komisji	1 001	1 343	1 149
27 Budżet	69	73	61
28 Kontrola	12	13	12
29 Statystyka	122	148	128
30 Emerytury i wydatki pochodne	1 335	1 321	1 318
31 Służby językowe	399	501	433
32 Energia	1 339	782	723
33 Sprawiedliwość	187	206	190
40 Rezerwy	90	0	0
90 Inne instytucje	3 464	4 376	3 596
Ogółem	129 088	143 644	138 683

⁽¹⁾ W tym budżety korygujące, środki przeniesione i dochody przeznaczone na określony cel.

Kwota środków na płatności w początkowo przyjętym budżecie, podpisanym przez Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego w dniu 1 grudnia 2011 r., wynosiła 129 088 mln EUR, a z zasobów własnych sfinansowana miała zostać kwota 127 512 mln EUR. Szacunki dotyczące dochodów i wydatków w początkowym budżecie są zazwyczaj korygowane w trakcie roku budżetowego, przy czym tego rodzaju zmiany przedstawia się w budżetach korygujących. Korekty zasobów własnych opartych na DNB gwarantują, że dochody przewidziane w budżecie będą dokładnie odpowiadać zapisanym w budżecie wydatkom. Zgodnie z zasadą równowagi dochody i wydatki budżetowe (środki na płatności) muszą się równoważyć.

Dochody:

W 2012 r. przyjęto sześć budżetów korygujących. Przy uwzględnieniu tych budżetów ostateczne dochody ogółem w 2012 r. wyniosły 135 758 mln EUR. Zostały one sfinansowane z zasobów własnych w kwocie 128 655 mln EUR (zatem o 1 143 mln EUR większej niż początkowo prognozowano), a w pozostałej części z innych dochodów. Zwiększone zapotrzebowanie na sfinansowanie środków na płatności zaspokojono przede wszystkim dzięki uwzględnieniu kwoty 3 525 mln EUR związanej z grzywnami i odsetkami od zaległych płatności w budżecie korygującym nr 6/2012 w innych dochodach.

Jeżeli chodzi o wynik zasobów własnych, pobór tradycyjnych zasobów własnych był zbliżony do prognozowanych kwot. Stało się tak dlatego, że szacunki budżetowe – zmienione w czasie sporządzenia budżetu korygującego nr 4/2012 (zmniejszone wówczas o 1 520 mln EUR zgodnie z nowymi prognozami makroekonomicznymi z wiosny 2012 r.) – zostały ponownie zmienione w budżecie korygującym nr 6/2012 w celu uwzględnienia rzeczywistego tempa poboru. Zmniejszono je więc ponownie o 950 mln EUR.

Także ostateczne płatności państw członkowskich z tytułu VAT i DNB są zbliżone do ostatecznych szacunków budżetowych. Różnica między szacowanymi kwotami a kwotami faktycznie wpłaconymi wynika z różnic między kursami euro stosowanymi dla celów budżetowych a kursami obowiązującymi w dniu faktycznego dokonania płatności przez państwa członkowskie spoza UGW.

Wydatki:

Rok 2012 był szóstym i przedostatnim rokiem obecnego okresu programowania 2007-2013. Realizacja wszystkich najważniejszych programów nabrała pełnego tempa, czemu towarzyszył znaczny wzrost napływających wniosków o płatności, co zwykle obserwuje się pod koniec cyklu realizacji. W ogólnych warunkach konsolidacji fiskalnej w państwach członkowskich przyjęty budżet na 2012 r. był raczej skromny. Fakt ten w połączeniu ze znaczną kwotą niezrealizowanych wypłat z tytułu wniosków o płatności z 2011 r. oraz rosnącą liczbą wniosków o zwrot kosztów spowodował dużą presję na środki na płatności, którą trzeba było złagodzić w ciągu roku poprzez ostrożne zarządzanie budżetem, a ostatecznie przez przyjęcie budżetu korygującego.

Jeśli chodzi o środki na zobowiązania, uchwalony budżet, a co za tym idzie, wyznaczone cele polityczne zostały całkowicie zrealizowane (99,6 %). Najbardziej znaczące korekty dokonane przez przyjęcie budżetów korygujących w ciągu roku dotyczyły zwiększania środków na ITER o 650 mln EUR, zgodnie z porozumieniem w sprawie jego finansowania z grudnia 2011 r. oraz 688 mln EUR na uruchomienie Funduszu Solidarności Unii Europejskiej, które ze względu na charakter funduszu, jest wydatkiem nieprzewidzianym. Zobowiązania zmniejszono o 142 mln EUR w budżecie korygującym 6/2012 poprzez zwrócenie niewykorzystanych kwot do marginesu; w szczególności dotyczyło to rezerwy na międzynarodowe porozumienia w sprawie połowów oraz programy zwalczania i monitorowania chorób zwierząt.

Łączny poziom środków na płatności został zwiększony pod koniec roku w budżecie korygującym 6/2012 o kwotę 6 mld EUR, co zwiększyło budżet początkowy o 4,8 %. Braki środków na płatności występowały niemal we wszystkich działach, a szczególnie w dziale 1b - Spójność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Należy przypomnieć, że uzgodnione 6 mld EUR to o 3 mld EUR mniej niż wnioskowała Komisja. Ostatecznie na koniec 2012 r. kwota zaległych wypłat z tytułu wniosków o płatności wyniosła 16,2 mld EUR w odniesieniu do obecnego okresu programowania polityki spójności (2007-2013) oraz kolejne 1,1 mld EUR związane z zamykaniem programów na lata 2000-2006. Kwoty te będą musiały zostać wypłacone w 2013 r. Tak jak w przypadku zobowiązań pozycję w budżecie dotyczącą Funduszu Solidarności Unii Europejskiej zasilono w ciągu roku kwotą 688 mln EUR w postaci środków na płatności. Niewykorzystane a uchwalone środki na płatności wyniosły 1 102 mln EUR (w 2011 r.: 1 582 mln EUR), a po przeniesieniu na 2013 r. wygasły środki w łącznej wysokości 166 mln EUR (w 2011 r.: 562 mln EUR).

Bardziej szczegółowa analiza dostosowań budżetowych, ich właściwego kontekstu, uzasadnienia i wpływu znajduje się w sprawozdaniu Komisji z zarządzania budżetem i finansami za rok budżetowy 2012, w części A zawierającej ogólny przegląd na poziomie budżetu oraz w części B dotyczącej poszczególnych działań wieloletnich ram finansowych.

INFORMACJE DODATKOWE NA TEMAT WYKONANIA BUDŻETU UE

1. ZARYS OGÓLNY

Konta budżetowe prowadzi się zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. (Dz.U. L 298 z 26.10.2012 r.) w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (zwanym dalej „rozporządzeniem finansowym”) oraz zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 1268/2012 z dnia 29 października 2012 r. w sprawie zasad stosowania rozporządzenia ww. rozporządzenia finansowego. Budżet ogólny jest głównym instrumentem polityki finansowej Unii, przy pomocy którego co roku przewiduje się i zatwierdza wszelkie dochody i wydatki UE.

Co roku Komisja szacuje dochody i wydatki wszystkich instytucji na nadchodzący rok oraz sporządza projekt budżetu, który przedkłada władzy budżetowej. Na podstawie projektu budżetu Rada przygotowuje swoje stanowisko, które następnie stanowi przedmiot negocjacji między obydwoma organami władzy budżetowej. Przewodniczący Parlamentu Europejskiego ogłasza, że wspólny projekt został ostatecznie uchwalony, co oznacza, że budżet podlega wykonaniu. Za wykonanie budżetu odpowiedzialna jest głównie Komisja.

Struktura budżetu obejmuje w przypadku Komisji środki administracyjne i środki operacyjne. Pozostałe instytucje mają jedynie środki administracyjne. Ponadto w budżecie występują dwa rodzaje środków: środki nieodróżnicowane i środki zróżnicowane. Środki nieodróżnicowane są wykorzystywane na finansowanie operacji rocznych (zgodnych z zasadą jednoroczności). Środki zróżnicowane zostały wprowadzone w celu pogodzenia zasady jednoroczności z koniecznością zarządzania działaniami wieloletnimi. Mają one finansować przede wszystkim działania wieloletnie. Środki zróżnicowane dzielą się na środki na zobowiązania i środki na płatności:

- **środki na zobowiązania:** pokrywają łączny koszt zobowiązań prawnych zaciągniętych na bieżący rok budżetowy w odniesieniu do działań realizowanych przez kilka lat. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można jednak rozłożyć na kilka lat na roczne raty, o ile przewidziano to w akcie podstawowym.
- **środki na płatności:** pokrywają wydatki wynikające ze zobowiązań zaciągniętych w bieżącym roku budżetowym lub w ubiegłych latach budżetowych.

Pochodzenie środków

Głównym źródłem środków jest budżet Unii na bieżący rok. W przepisach rozporządzenia finansowego przewidziano jednak również inne rodzaje środków. Są to środki z wcześniejszych lat budżetowych lub środki ze źródeł zewnętrznych:

- **Początkowe środki budżetowe** przyjęte na bieżący rok mogą być uzupełniane **przesunięciami** między poszczególnymi pozycjami i poprzez budżety korygujące.
- **Środki przeniesione** z poprzedniego roku budżetowego lub ponownie udostępnione także uzupełniają budżet na bieżący rok. Są to: (i) nieodróżnicowane środki na płatności, które można przenieść automatycznie jedynie na następny rok budżetowy; (ii) środki przeniesione decyzją instytucji w jednym z dwóch przypadków: jeżeli zakończono wstępne etapy lub gdy podstawa prawna została późno przyjęta. Środki udostępnione ponownie w wyniku umorzenia: wiąże się to z ponownym udostępnieniem środków na zobowiązania związanych z funduszami strukturalnymi, które zostały umorzone. Kwoty mogą zostać ponownie udostępnione w drodze wyjątku w przypadku błędu Komisji lub gdy są one niezbędne do zakończenia programu.

— **Dochody przeznaczone na określony cel** obejmują:

- (i) zwroty, w przypadku, gdy kwoty te są dochodami przeznaczonymi na określony cel w pozycji w budżecie, z której poniesiono początkowe wydatki, i mogą być przenoszone bez ograniczeń;
- (ii) środki EFTA: w porozumieniu o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG) przewidziano wkład finansowy państw członkowskich EOG w niektóre działania uwzględnione w budżecie UE. Odpowiednie pozycje budżetu oraz przewidywane kwoty są publikowane w załączniku III do budżetu UE. Kwoty w tych pozycjach powiększa się o wkład EFTA. Środki niewykorzystane na koniec roku są anulowane i zwracane państwu EOG;
- (iii) dochody od osób trzecich/innych państw, które zawarły z UE umowy przewidujące wkład finansowy w działania UE. Uzyskane kwoty uznaje się za dochody od osób trzecich, które przypisuje się do odpowiednich pozycji w budżecie (często w obszarze badań naukowych), i które mogą być przenoszone bez ograniczeń;
- (iv) dochody z prac na rzecz osób trzecich: w ramach działań naukowo-badawczych ośrodki badawcze UE mogą wykonywać prace na rzecz podmiotów zewnętrznych. Podobnie jak dochody od osób trzecich, dochody z prac na rzecz osób trzecich przypisywane są do poszczególnych pozycji w budżecie i mogą być przenoszone bez ograniczeń; oraz
- (v) środki udostępnione ponownie w wyniku zwrotu zaliczek: są to środki UE, które zostały zwrócone przez beneficjentów i mogą być przenoszone bez ograniczeń.

Struktura dostępnych środków

- Budżet początkowy = środki uchwalone w grudniu roku N-1;
- *Ostateczne środki budżetowe* = początkowo przyjęte środki budżetowe + środki z budżetu korygującego + przesunięcia + środki dodatkowe;
- *Środki dodatkowe* = dochody przeznaczone na określony cel (zob. wyżej) + środki przeniesione z poprzedniego roku budżetowego lub ponownie udostępnione po umorzeniu.

1.1 WYNIK BUDŻETU ZA ROK

Kwoty zasobów własnych ujęte w sprawozdaniu to kwoty przekazane w ciągu roku na rachunki otwarte w imieniu Komisji przez rządy państw członkowskich. Dochody obejmują także, w przypadku nadwyżki, wynik budżetu za poprzedni rok budżetowy. Pozostałe dochody ujęte w sprawozdaniu stanowią kwotę faktycznie uzyskaną w ciągu roku.

Do celów obliczenia wyniku budżetu za dany rok przyjęto, że wydatki obejmują płatności zrealizowane ze środków na płatności na dany rok oraz wszelkie środki na dany rok przeniesione na rok następny. Płatności zrealizowane ze środków na płatności na dany rok oznaczają płatności zrealizowane przez księgowego do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego. W przypadku Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji płatności obejmują płatności zrealizowane przez państwa członkowskie między dniem 16. października N-1 a dniem 15. października N, pod warunkiem że księgowy został poinformowany o zobowiązaniu i autoryzacji do dnia 31 stycznia N+1. Wydatki dotyczące EFRG mogą podlegać decyzji w sprawie zgodności wydanej w wyniku kontroli przeprowadzonych w państwach członkowskich.

Wynik budżetu obejmuje dwa elementy: wynik UE oraz wynik udziału państw EFTA należących do EOG. Zgodnie z art. 15 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000 w sprawie zasobów własnych wynik ten stanowi różnicę między:

- wszystkimi dochodami otrzymanymi za dany rok budżetowy
- a kwotą płatności dokonanych ze środków na ten rok budżetowy, zwiększoną o kwotę środków na ten rok budżetowy przeniesionych na następny rok.

Różnicę tę powiększa się lub pomniejsza o:

- saldo netto anulowanych środków na płatności przeniesionych z ubiegłych lat budżetowych oraz wszelkich płatności, które ze względu na zmiany kursu euro przekraczają środki niezróżnicowane przeniesione z poprzedniego roku budżetowego,
- saldo wynikające z dodatnich i ujemnych różnic kursowych w ciągu roku budżetowego.

Nadwyżka budżetowa zwracana jest państwowi członkowskim w następnym roku budżetowym poprzez odpowiednie pomniejszenie ich kwot należnych za ten rok.

Środki przeniesione z poprzedniego roku budżetowego, które wynikają z wkładów osób trzecich i prac na rzecz osób trzecich oraz które z zasady nigdy nie wygasają, ujmują się jako środki dodatkowe na rok budżetowy. Wyjaśnia to różnicę między kwotami przeniesionymi z poprzedniego roku budżetowego ujętymi w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2012 r. a kwotami przeniesionymi na następny rok ujętymi w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2011 r. Środki na płatności do ponownego wykorzystania oraz środki ponownie udostępnione w wyniku zwrotu zaliczek nie są uwzględniane przy obliczaniu wyniku za dany rok.

Przeniesione środki na płatności obejmują: przeniesienia automatyczne i przeniesienia decyzją. Anulowane niewykorzystane środki na płatności przeniesione z poprzedniego roku obejmują anulowane środki przeniesione automatycznie lub decyzją. Dotyczy to również zmniejszenia w stosunku do 2011 r. środków z tytułu dochodów przeznaczonych na określony cel przeniesionych na następny rok.

1.2 UZGODNIENIE WYNIKU EKONOMICZNEGO Z WYNIKIEM BUDŻETU

Wynik ekonomiczny za dany rok oblicza się w oparciu o zasadę rachunkowości memoriałowej. Wynik budżetu opiera się natomiast na zmodyfikowanej metodzie kasowej, zgodnie z rozporządzeniem finansowym. Ponieważ oba wspomniane wyniki bazują na tych samych operacjach leżących u podstaw rozliczeń, ich uzgodnienie stanowi przydatny rodzaj kontroli. W poniższej tabeli przedstawiono to uzgodnienie, z wyróżnieniem istotnych dla uzgodnienia kwot w podziale na dochody i wydatki.

Pozycje uzgadniane - Dochody

Faktyczne dochody budżetowe za dany rok budżetowy odpowiadają dochodom pobranym z tytułu należności ustalonych w ciągu tego roku oraz kwotom pobranym z tytułu należności ustalonych w ubiegłych latach. Dlatego **należności ustalone w bieżącym roku, ale jeszcze nie pobrane**, odlicza się od wyniku ekonomicznego na użytek uzgodnienia, jako że nie są one częścią dochodów budżetowych. Z kolei **należności ustalone w poprzednich latach i pobrane w bieżącym roku** dolicza się do wyniku ekonomicznego na użytek uzgodnienia.

Na **naliczone dochody netto** składają się głównie naliczone dochody z tytułu opłat rolnych, zasobów własnych oraz odsetek i dywidend. Uwzględnia się jedynie efekt netto, tj. naliczone dochody za bieżący rok pomniejszone o wpływy z tytułu naliczonych dochodów z poprzedniego roku.

Pozycje uzgadniane - Wydatki

Na **biernie rozliczenia międzyokresowe kosztów netto** składają się głównie biernie rozliczenia międzyokresowe dokonane na użytek procedur zakończenia księgowania na koniec roku (tzw. procedur *cut-off*), tj. wydatki kwalifikowalne poniesione przez beneficjentów środków unijnych, które nie zostały jeszcze zgłoszone Komisji.

Biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów nie uważa się za wydatki budżetowe, natomiast płatności dokonane **w bieżącym roku powiązane z fakturami ujętymi we wcześniejszych latach** stanowią część wydatków budżetowych bieżącego roku.

Efekt netto zaliczkowania obejmuje (1) nowe kwoty płatności zaliczkowych wypłacone w bieżącym roku i ujęte jako wydatki budżetowe tego roku i (2) rozliczenie płatności zaliczkowych wypłaconych w bieżącym roku lub we wcześniejszych latach poprzez zatwierdzenie kosztów kwalifikowalnych. Te ostatnie stanowią wydatek zgodnie z zasadą memoriałową, jednak nie jest on ujmowany na kontach budżetowych, jako że płatność początkowych zaliczek została już uwzględniona jako wydatek budżetowy w momencie jej dokonania.

Oprócz płatności dokonanych ze środków na dany rok, przy obliczaniu wyniku budżetu za ten rok należy uwzględnić także środki na ten rok **przeniesione na rok następny** (zgodnie z art. 15 rozporządzenia nr 1150/2000). To samo podejście stosuje się do płatności budżetowych dokonanych w bieżącym roku ze **środków przeniesionych oraz anulowania niewykorzystanych środków na płatności**.

Zmiany stanu rezerw odnoszą się do szacunków na koniec roku dokonanych na kontach rozliczeń międzyokresowych (głównie świadczenia pracownicze), które nie mają wpływu na konta budżetowe. **Pozostałe uzgadniane kwoty** obejmują rozmaite elementy, takie jak amortyzacja aktywów, nabycie aktywów, opłaty z tytułu leasingu (część kapitałowa) oraz udziały finansowe, które są różnie traktowane w rachunkowości budżetowej i rachunkowości memoriałowej.

2. SPRAWOZDANIA Z WYKONANIA BUDŻETU: DOCHODY

Sprawozdania z wykonania budżetu znajdują się pod niniejszymi informacjami dodatkowymi.

Zdecydowana większość dochodów pochodzi z zasobów własnych. Wynika to z art. 311 Traktatu o funkcjonowaniu UE, zgodnie z którym: „bez uszczerbku dla innych dochodów budżet jest finansowany całkowicie z zasobów własnych”. Większość wydatków budżetowych jest finansowana z zasobów własnych. Inne dochody stanowią jedynie niewielką część finansowania ogółem.

Zasoby własne można podzielić na następujące kategorie:

- (1) tradycyjne zasoby własne (TZW), na które składają się cła i opłaty wyrównawcze od cukru. Te zasoby własne pochodzą od podmiotów gospodarczych. Pobierają je państwa członkowskie w imieniu UE. Niemniej jednak państwa członkowskie zatrzymują 25 % na pokrycie kosztów poboru. Cła nakładają się na przywóz produktów pochodzących z państw trzecich, według stawek opartych na Wspólnej Taryfie Celnej. Opłaty wyrównawcze od cukru wpłacane są przez producentów cukru w celu finansowania refundacji wywozowych na cukier. TZW stanowią zwykle około 13 % kwoty dochodów z tytułu zasobów własnych.
- (2) Zasoby własne oparte na podatku od wartości dodanej (VAT) pochodzą z obciążeń podstaw VAT państw członkowskich. Podstawy VAT zostały w tym celu ujednolicone zgodnie z przepisami UE i są obciążane według jednakowej stawki procentowej dla wszystkich państw członkowskich. Niemniej podstawa VAT uwzględniana w tej kalkulacji jest ograniczona do 50 % DNB każdego państwa członkowskiego. Zasoby oparte na VAT zwykle stanowią około 12 % dochodów z tytułu zasobów własnych.
- (3) Zasoby oparte na dochodzie narodowym brutto (DNB) wykorzystywane są do zrównoważenia dochodów i wydatków, tj. do sfinansowania tej części budżetu, która nie jest objęta żadnym innym rodzajem dochodów. DNB każdego państwa członkowskiego obciążone jest taką samą stawką procentową, ustalaną zgodnie z przepisami UE. Zasoby oparte na DNB zwykle stanowią około 75 % dochodów z tytułu zasobów własnych.

Podział zasobów własnych przeprowadzany jest zgodnie z zasadami określonymi w decyzji Rady 2007/436/WE, Euratom z dnia 7 czerwca 2007 r. w sprawie systemu zasobów własnych Wspólnot Europejskich (DZW z 2007 r.). DZW z 2007 r. weszła w życie w dniu 1 marca 2009 r. Obowiązywać zaczęła jednak już w dniu 1 stycznia 2007 r. W związku z tym jej wpływ z mocą wsteczną uwzględniono w roku budżetowym 2009.

2.1 TRADYCYJNE ZASOBY WŁASNE

Tradycyjne zasoby własne: wszelkie ustalone kwoty tradycyjnych zasobów własnych należy ująć na jednym z rachunków prowadzonych przez właściwe organy.

- Na rachunku zwyczajnym określonym w art. 6 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000 ujmuje się: wszelkie kwoty odzyskane lub objęte zabezpieczeniem.
- Na odrębnym rachunku określonym w art. 6 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000 ujmuje się: wszelkie kwoty jeszcze nieodzyskane lub nieobjęte zabezpieczeniem; na rachunku tym mogą też zostać ujęte kwestionowane kwoty objęte zabezpieczeniem.

Kwartalne sprawozdanie państw członkowskich dla Komisji, dotyczące odrębnych rachunków, obejmuje:

- saldo do odzyskania w poprzednim kwartale,
- ustalone należności w danym kwartale,
- korekty podstawy (poprawki/anulowania) w danym kwartale,
- kwoty odpisane (których nie można udostępnić zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000),
- kwoty odzyskane w danym kwartale,
- saldo pozostające do odzyskania na koniec danego kwartału.

Tradycyjne zasoby własne należy zapisać na rachunku Komisji otwartym przez administrację finansową lub organ wyznaczony przez państwo członkowskie najpóźniej w pierwszym dniu roboczym następującym po 19. dniu drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym należności ustalono (lub odzyskano, w przypadku odrębnego rachunku). Państwa członkowskie zatrzymują — na poczet kosztów poboru — 25 % tradycyjnych zasobów własnych. Warunkowe należności z tytułu zasobów własnych są korygowane w oparciu o stopień prawdopodobieństwa ich odzyskania.

2.2 ZASOBY OPARTE NA VAT ORAZ ZASOBY OPARTE NA DNB

Zasoby własne oparte na VAT wynikają z zastosowania obowiązującej wszystkie państwa członkowskie jednolitej stawki do zharmonizowanej podstawy VAT określonej zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 lit. b) DZW z 2007 r. Jednolitą stawkę ustalono na 0,30 %, z wyjątkiem okresu 2007-2013, w którym stawkę poboru dla Austrii ustalono na 0,225 %, dla Niemiec na 0,15 %, a dla Niderlandów i Szwecji na 0,10 %. Podstawa VAT jest ograniczona do 50 % DNB dla każdego państwa członkowskiego.

Zasoby oparte na DNB to zasoby zmienne, mające zapewnić dochody wymagane w danym roku w celu pokrycia wydatków przekraczających kwotę uzyskaną z tradycyjnych zasobów własnych, zasobów opartych na VAT i dochodów różnych. Dochody te wynikają z zastosowania jednolitej stawki do sumy DNB wszystkich państw członkowskich. Zasoby oparte na VAT i DNB ustala się na podstawie prognoz podstaw VAT i DNB sporządzonych w momencie sporządzenia projektu budżetu. Następnie prognozy te koryguje się; dane liczbowe aktualizuje się w danym roku budżetowym w ramach budżetu korygującego.

Rzeczywiste kwoty podstaw VAT i DNB znane są w roku następującym po danym roku budżetowym. Komisja oblicza różnice między kwotami należnymi od państw członkowskich według rzeczywistej podstawy a kwotami faktycznie zapłaconymi na podstawie (skorygowanych) prognoz. Komisja wzywa państwa członkowskie do uregulowania salda VAT i DNB (dodatniego lub ujemnego) na pierwszy dzień roboczy miesiąca grudnia roku następującego po danym roku budżetowym. W ciągu kolejnych czterech lat nadal można wprowadzać korekty do rzeczywistych podstaw VAT i DNB, o ile nie zostaną wydane zastrzeżenia. Salda obliczone wcześniej są korygowane, a różnica staje się wymagalna w tym samym czasie co salda VAT i DNB za poprzedni rok budżetowy.

Podczas prowadzonych kontroli sprawozdań VAT i danych dotyczących DNB Komisja może zgłaszać państwom członkowskim zastrzeżenia dotyczące kwestii, które mogą mieć konsekwencje dla ich składek na poczet zasobów własnych. Kwestie te mogą na przykład wynikać z braku zadowalających danych lub potrzeby opracowania odpowiedniej metodyki. Zastrzeżenia te należy postrzegać jako potencjalne roszczenia względem państw członkowskich o niepewnych kwotach, ponieważ nie można dokładnie oszacować ich wpływu finansowego. Kiedy możliwe jest określenie dokładnej kwoty, wzywa się do przekazania odpowiednich zasobów opartych na VAT i DNB w powiązaniu z saldami VAT i DNB lub wystawia się indywidualne wezwania do wpłacenia środków.

2.3 RABAT BRYTYJSKI

Mechanizm ten polega na redukcji płatności Zjednoczonego Królestwa na poczet zasobów własnych proporcjonalnie do tzw. „nierównowagi budżetowej” Zjednoczonego Królestwa i powoduje odpowiedni wzrost płatności innych państw członkowskich na poczet zasobów własnych. Mechanizm korekty nierównowagi budżetowej na rzecz Zjednoczonego Królestwa ustanowiono na posiedzeniu Rady Europejskiej w Fontainebleau (w czerwcu 1984 r.) oraz na mocy wynikającej z niego decyzji w sprawie zasobów własnych z dnia 7 maja 1985 r. Mechanizm ma na celu ograniczenie nierównowagi budżetowej Zjednoczonego Królestwa poprzez redukcję jego płatności na rzecz UE. Niemcy, Austria, Szwecja i Niderlandy korzystają ze zmniejszonego wkładu w finansowanie rabatu (ograniczonego do jednej czwartej ich nominalnego wkładu na ten cel).

2.4 OBNIŻKA BRUTTO

Na posiedzeniu w dniach 15 i 16 grudnia 2005 r. Rada Europejska ustaliła, że Niemcy i Szwecja uzyskują obniżkę brutto ich rocznych składek opartych na DNB w latach 2007–2013. Zgodnie z mechanizmem wyrównawczym Niemcy korzystają z obniżki brutto swojej rocznej składki opartej na DNB w wysokości 605 mln EUR, a Szwecja – z obniżki brutto swojej rocznej składki opartej na DNB w wysokości 150 mln EUR (według cen z 2004 r.).

3. SPRAWOZDANIA Z WYKONANIA BUDŻETU: WYDATKI

Sprawozdania z wykonania budżetu znajdują się pod niniejszymi informacjami dodatkowymi.

3.1 Ramy finansowe na lata 2007–2013

	<i>mln EUR</i>						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Trwały wzrost	53 979	57 653	61 696	63 555	63 974	67 614	70 147
2. Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	55 143	59 193	56 333	59 955	59 888	60 810	61 289
3. Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	1 273	1 362	1 518	1 693	1 889	2 105	2 376
4. UE jako partner na arenie międzynarodowej	6 578	7 002	7 440	7 893	8 430	8 997	9 595
5. Administracja	7 039	7 380	7 525	7 882	8 091	8 523	9 095
6. Wyrównania	445	207	210	0	0	0	0
Środki na zobowiązania	124 457	132 797	134 722	140 978	142 272	148 049	152 502
Środki na płatności ogółem	122 190	129 681	120 445	134 289	133 700	141 360	143 911

W niniejszej części przedstawione są główne kategorie wydatków UE według działów ram finansowych na lata 2007–2013. Rok budżetowy 2012 był szóstym rokiem objętym ramami finansowymi na lata 2007–2013. Ogólny pułap środków na zobowiązania na 2012 r. wynosi 148 049 mln EUR, co stanowi 1,13 % DNB. Odpowiedni pułap środków na płatności wynosi 141 360 mln EUR, czyli 1,08 % DNB. W powyższej tabeli przedstawiono ramy finansowe według cen bieżących.

Dział 1 – Trwały wzrost

Dział ten obejmuje dwa oddzielne, ale powiązane ze sobą komponenty:

- 1a. Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia — komponent ten obejmuje wydatki na badania i innowacje, edukację i szkolenia, sieci transeuropejskie, politykę społeczną, rynek wewnętrzny i polityki powiązane.
- 1b. Spójność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia – komponent ten ma na celu poprawę konwergencji najmniej rozwiniętych państw członkowskich i regionów, stanowiąc uzupełnienie strategii UE na rzecz trwałego rozwoju poza mniej zamożnymi regionami i wspierania współpracy międzyregionalnej.

Dział 2 – Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona

Dział 2 obejmuje wspólną politykę rolną i rybołówstwa, środki w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich i środki środowiskowe, w szczególności program Natura 2000. Kwota przeznaczona na wspólną politykę rolną jest związana z porozumieniem osiągniętym podczas posiedzenia Rady Europejskiej w październiku 2002 r.

Dział 3 – Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość

Nowy dział 3 (Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość) jest dowodem na to, że coraz większą wagę przywiązuje się do takich obszarów, jak sprawiedliwość i sprawy wewnętrzne, ochrona granic, polityka imigracyjna i azylowa, zdrowie publiczne i ochrona konsumentów, kultura, młodzież, polityka informacyjna i dialog z obywatelami, w których to dziedzinach UE powierzono nowe zadania. Obejmuje on dwa komponenty:

— 3a. Wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość

— 3b. Obywatelstwo

Dział 4 – UE jako partner na arenie międzynarodowej

Dział 4 obejmuje wszystkie działania zewnętrzne, w tym instrumenty przedakcesyjne. Komisja zaproponowała włączenie Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) do ram finansowych, ale Rada Europejska i Parlament Europejski nie przychyliły się do tej propozycji.

Dział 5 – Administracja

Dział ten obejmuje wydatki administracyjne wszystkich instytucji, renty i emerytury oraz szkoły europejskie. W przypadku instytucji (z wyjątkiem Komisji) koszty te stanowią łączną sumę ich wydatków, natomiast agencje oraz inne organy mają zarówno wydatki administracyjne, jak i operacyjne.

Dział 6 – Wyrównania

Zgodnie z porozumieniem politycznym, według którego nowe państwa członkowskie nie powinny być płatnikami netto budżetu UE na samym początku członkostwa, przewidziano w ramach tego działu środki na wyrównania. Kwota ta była dostępna w formie transferów na rzecz tych państw na wyrównanie różnicy pomiędzy wysokością wpłacanych przez nie składek do budżetu i kwot z niego uzyskiwanych.

3.2 Obszary polityki

W ramach stosowania przez siebie koncepcji zarządzania kosztami działań (ABM) Komisja wprowadziła w swoich procesach planowania i zarządzania metodę budżetowania zadaniowego (ABB). Z budżetem zadaniowym związana jest struktura budżetu, w której tytuły budżetu odpowiadają obszarom polityki, a rozdziały budżetu – działaniom. Celem metody ABB jest zapewnienie przejrzystych ram umożliwiających przełożenie celów politycznych Komisji na konkretne działania przy wykorzystaniu środków legislacyjnych, finansowych bądź innych środków polityki publicznej. Uporządkowanie pracy Komisji według działań pozwala na uzyskanie klarownego obrazu przedsięwzięć Komisji, a jednocześnie tworzy wspólne ramy do wyznaczania priorytetów. Zasoby rozdzielane są zgodnie z priorytetami w toku procedury budżetowej, przy czym odnośnie działania stanowią podstawę tworzenia założeń budżetowych. Poprzez powiązanie działań z przydzielonymi na nie zasobami metoda ABB ma na celu zwiększenie efektywności i skuteczności korzystania z zasobów Komisji.

Obszar polityki można zdefiniować jako jednorodny zbiór działań składających się na pracę Komisji, które są istotne w procesie podejmowania decyzji. Każdy obszar polityki przyporządkowany jest do określonej dyrekcji generalnej i obejmuje średnio około sześciu lub siedmiu pojedynczych działań. Obszary polityki mają głównie charakter operacyjny, ponieważ główne działania podejmowane w ich ramach są skierowane do osób trzecich, odpowiednio w ich zakresie działalności. Budżet operacyjny uzupełniany jest o niezbędne wydatki administracyjne dla każdego obszaru polityki.

4. INSTYTUCJE I AGENCJE

Sprawozdania z wykonania budżetu znajdują się pod niniejszymi informacjami dodatkowymi.

Skonsolidowane sprawozdanie z wykonania budżetu ogólnego UE obejmuje, podobnie jak w latach poprzednich, wykonanie budżetu wszystkich instytucji, ponieważ w ramach budżetu UE ustanowione są oddzielne budżety dla poszczególnych instytucji. Agencje nie mają oddzielnych budżetów w ramach budżetu UE i są częściowo finansowane z dotacji z budżetu Komisji.

Jeżeli chodzi o ESDZ, należy zauważyć, że oprócz własnego budżetu otrzymuje ona też wkłady od Komisji w wysokości 212 mln EUR (w 2011 r.: 202 mln EUR) i z EFR - w kwocie 53 mln EUR (w 2011 r.: 50 mln EUR). Te środki budżetowe są przekazywane ESDZ (jako dochody przeznaczone na określony cel) przede wszystkim na pokrycie kosztów personelu Komisji zatrudnionego w delegaturach UE, którymi zarządza Służba.

W celu uwzględnienia wszelkich istotnych danych budżetowych dotyczących agencji w części budżetowej skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego zawarto oddzielne sprawozdanie dotyczące wykonania indywidualnych budżetów tradycyjnych agencji objętych konsolidacją.

ZAGREGOWANE SPRAWOZDANIA Z WYKONANIA BUDŻETU ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Należy zauważyć, że w związku z zaokrągleniem danych liczbowych do mln EUR może się wydawać, że niektóre dane finansowe w tabelach dotyczących wykonania budżetu nie sumują się.

2. ZESTAWIENIE WYKONANIA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

mln EUR

Tytuł	Dochody przewidziane w budżecie		Ustalone należności			Dochody			Wpływy (% budżetu)	Nierozliczone
	Początkowe	Ostateczne	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem	Z należności – bieżący rok	Z należności – przeniesione	Ogółem		
1. Zasoby własne	127 512	128 655	128 902	29	128 931	128 883	2	128 886	100,18 %	45
3. Nadwyżki, salda i dostosowania	0	1 994	1 939	102	2 041	1 939	102	2 041	102,34 %	0
4. Dochody pochodzące od osób pracujących w instytucjach i innych organach UE	1 312	1 312	1 235	6	1 241	1 230	6	1 236	94,15 %	5
5. Dochody z działalności administracyjnej instytucji	60	68	619	22	641	594	18	612	896,16 %	29
6. Wkłady i zwroty związane z realizacją porozumień i programów wspólnotowych	50	50	3 163	291	3 453	2 776	152	2 928	5 856,15 %	525
7. Odsetki od zaległych płatności i grzywny	123	3 648	1 821	12 761	14 582	13	3 795	3 807	104,37 %	10 775
8. Operacje zaciągania i udzielania pożyczek	0	0	63	159	222	0	0	0		222
9. Dochody różne	30	30	29	10	39	26	5	31	101,61 %	9
Ogółem	129 088	135 758	137 771	13 379	151 150	135 460	4 080	139 541	102,79 %	11 610

Tytuł 1 w ujęciu szczegółowym: Zasoby własne

Rozdział	Dochody przewidziane w budżecie		Ustalone należności			Dochody			Wpływy (% budżetu)	Nierozliczone
	Początkowe	Ostateczne	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem	Z należności – bieżący rok	Z należności – przeniesione	Ogółem		
11. Opłaty wyrównawcze od cukru	123	123	193	0	193	193	0	193	156,04 %	0
12. Cła	19 171	16 701	16 277	29	16 306	16 258	2	16 261	97,37 %	45
13. VAT	14 499	14 546	14 648	0	14 648	14 648	0	14 648	100,70 %	0
14. DNB	93 719	97 284	97 856	0	97 856	97 856	0	97 856	100,59 %	0
15. Korekta nierównowagi budżetowej	0	0	(74)	0	(74)	(74)	0	(74)		0
16. Obniżka składek opartych na DNB dla Niderlandów i Szwecji	0	0	2	0	2	2	0	2		0
Ogółem	127 512	128 655	128 902	29	128 931	128 883	2	128 886	100,18 %	45

Tytuł 3 w ujęciu szczegółowym: Nadwyżki, salda i dostosowania

Rozdział	Dochody przewidziane w budżecie		Ustalone należności			Dochody			Wpływy (% budżetu)	Nierozliczone
	Początkowe	Ostateczne	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem	Z należności – bieżący rok	Z należności – przeniesione	Ogółem		
30. Nadwyżka z poprzedniego roku	0	1 497	1 497	0	1 497	1 497	0	1 497	100,00 %	0
31. Salda VAT	0	218	223	23	246	223	23	246	112,94 %	0
32 Salda DNB	0	280	204	80	284	204	80	284	101,42 %	0
34. Dostosowanie związane z nieuczestnictwem w WSiSW	0	0	(3)	0	(3)	(3)	0	(3)		0
35. Rabat brytyjski – dostosowania	0	0	3	0	3	3	0	3		0
36. Rabat brytyjski – wyliczenie pośrednie	0	0	15	0	15	15	0	15		0
Ogółem	0	1 994	1 939	102	2 041	1 939	102	2 041	102,34 %	0

3.1 STRUKTURA I ZMIANY STANU ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI WEDŁUG DZIAŁÓW RAM FINANSOWYCH

mln EUR

Dział ram finansowych	Środki na zobowiązania						Środki na płatności					
	Środki przyjęte	Zmiany (przesunięcia i BK)	Przeniesione	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem dodatkowo	Ogółem zatwierdzone	Środki przyjęte	Zmiany (przesunięcia i BK)	Przeniesione	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem dodatkowo	Ogółem zatwierdzone
	1	2	3	4	5 = 3 + 4	6 = 1 + 2 + 5	7	8	9	10	11 = 9 + 10	12 = 7 + 8 + 11
1 Trwały wzrost	67 506	636	36	2 664	2 700	70 842	55 337	5 137	187	3 092	3 279	63 753
2 Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	59 976	(126)	23	2 325	2 348	62 198	57 034	982	78	2 315	2 393	60 409
3 Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	2 065	688	41	199	240	2 994	1 484	729	47	216	263	2 477
4 UE jako partner na arenie międzynarodowej	9 406	(2)	178	349	527	9 931	6 955	(178)	52	354	405	7 182
5 Administracja	8 280	0	22	811	833	9 113	8 278	0	711	835	1 546	9 824
6 Wyrównania												
Ogółem	147 232	1 196	300	6 348	6 649	155 077	129 088	6 670	1 074	6 812	7 886	143 644

3.2 WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA WEDŁUG DZIAŁÓW RAM FINANSOWYCH

mln EUR

Dział ram finansowych	Zatwierdzone środki na zobowiązania	Zaciągnięte zobowiązania					Środki przeniesione				Środki wygasające				
		Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Z dochodów przeznaczonych na określony cel	Ogółem	%	Dochody przeznaczone na określony cel	Środki przeniesione decyzją	Ogółem	%	Ze środków budżetowych na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10 = 9/1	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13
1 Trwały wzrost	70 842	67 653	36	1 311	69 000	97,40 %	1 354	28	1 381	1,95 %	461	0	0	461	0,65 %
2 Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	62 198	59 825	23	969	60 817	97,78 %	1 356	2	1 357	2,18 %	24	0	0	24	0,04 %
3 Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	2 994	2 741	41	110	2 892	96,62 %	89	0	89	2,96 %	13	0	0	13	0,42 %
4 UE jako partner na arenie międzynarodowej	9 931	9 364	178	211	9 753	98,21 %	138	2	140	1,41 %	38	0	0	38	0,38 %
5 Administracja	9 113	8 184	22	617	8 822	96,81 %	195	0	195	2,14 %	96	0	0	96	1,05 %
6 Wyrównania															
Ogółem	155 077	147 766	300	3 218	151 284	97,55 %	3 131	31	3 162	2,04 %	631	0	0	631	0,41 %

3.3 WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI WEDŁUG DZIAŁÓW RAM FINANSOWYCH

mln EUR

Dział ram finansowych	Zatwierdzone środki na płatności	Zrealizowane płatności					Środki przeniesione					Środki wygasające				
		Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Z dochodów przeznaczonych na określony cel	Ogółem	%	Środki przeniesione automatycznie	Środki przeniesione decyzją	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11 = 10/1	12	13	14	15 = 12 + 13 + 14
1 Trwały wzrost	63 753	60 288	168	1 129	61 585	96,60 %	128	26	1 963	2 117	3,32 %	32	19	0	51	0,08 %
2 Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	60 409	57 960	72	1 064	59 096	97,83 %	32	4	1 251	1 287	2,13 %	20	5	0	26	0,04 %
3 Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	2 477	2 192	46	136	2 375	95,86 %	8	1	80	88	3,57 %	13	1	0	14	0,57 %
4 UE jako partner na arenie międzynarodowej	7 182	6 741	31	291	7 064	98,35 %	26	4	63	92	1,28 %	6	20	0	26	0,37 %
5 Administracja	9 824	7 475	628	461	8 564	87,18 %	706	1	373	1 081	11,01 %	95	83	0	178	1,81 %
6 Wyrównania																
Ogółem	143 644	134 656	946	3 081	138 683	96,55 %	900	36	3 730	4 666	3,25 %	166	128	0	295	0,21 %

3.4 ZMIANY STANU ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY WEDŁUG DZIAŁÓW RAM FINANSOWYCH

mln EUR

Dział ram finansowych	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec poprzedniego roku				Zobowiązania za rok				
	Zobowiązania przeniesione z poprzedniego roku	Umorzenie /aktualizacja wyceny/ anulowanie	Płatności	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Zobowiązania za rok	Płatności	Anulowane zobowiązania, których nie można przenieść na następne okresy	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku ogółem
1 Trwały wzrost	159 707	(850)	(54 901)	103 957	69 000	(6 684)	(1)	62 314	166 271
2 Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	25 302	(137)	(12 983)	12 182	60 817	(46 113)	0	14 703	26 886
3 Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	2 130	(332)	(547)	1 251	2 892	(1 827)	0	1 065	2 316
4 UE jako partner na arenie międzynarodowej	19 567	(827)	(4 870)	13 870	9 753	(2 193)	(1)	7 558	21 429
5 Administracja	737	(90)	(628)	19	8 822	(7 936)	4	890	909
6 Wyrównania									
Ogółem	207 443	(2 234)	(73 930)	131 279	151 284	(64 754)	1	86 531	217 810

3.5 STRUKTURA ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY WEDŁUG ROKU POWSTANIA ZOBOWIĄZANIA I DZIAŁÓW RAM FINANSOWYCH

mln EUR

Dział ram finansowych	< 2006	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Ogółem
1 Trwały wzrost	1 222	6 765	499	2 978	11 444	30 896	50 154	62 314	166 271
2 Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	66	739	66	144	286	1 893	8 987	14 703	26 886
3 Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	14	5	28	86	241	314	562	1 065	2 316
4 UE jako partner na arenie międzynarodowej	672	650	710	1 291	2 199	3 464	4 884	7 558	21 429
5 Administracja	0	0	0	0	0	0	19	890	909
Ogółem	495	8 159	1 304	4 498	14 171	36 568	64 606	86 531	217 810

3.6 STRUKTURA I ZMIANY STANU ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI WEDŁUG OBSZARÓW POLITYKI

mln EUR

Obszar polityki	Środki na zobowiązania						Środki na płatności					
	Środki przyjęte	Zmiany (przesunięcia, BK)	Przeniesione	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem dodatkowo	Ogółem zatwierdzone	Środki przyjęte	Zmiany (przesunięcia, BK)	Przeniesione	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem dodatkowo	Ogółem zatwierdzone
	1	2	3	4	5 = 3 + 4	6 = 1 + 2 + 5	7	8	9	10	11 = 9 + 10	12 = 7 + 8 + 11
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	611	(94)	0	19	19	536	511	(42)	7	17	24	493
02 Przedsiębiorstwa	1 148	(4)	0	132	132	1 276	1 079	121	21	174	195	1 395
03 Konkurencja	92	(1)	0	5	5	96	92	(1)	7	5	12	103
04 Zatrudnienie i sprawy społeczne	11 581	191	34	12	46	11 818	9 075	2 601	66	12	78	11 755
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	58 587	(22)	0	2 311	2 311	60 877	55 880	989	70	2 303	2 373	59 242
06 Mobilność i transport	1 664	(1)	0	91	91	1 754	1 079	(40)	6	110	116	1 156
07 Środowisko i działania w dziedzinie klimatu	493	(1)	0	17	17	508	393	(20)	18	17	35	409
08 Badania naukowe	5 930	643	0	1 045	1 045	7 618	4 218	632	30	1 366	1 396	6 245
09 Społeczeństwo informacyjne i media	1 678	(2)	0	309	309	1 985	1 357	33	13	373	387	1 776
10 Bezpośrednie badania naukowe	411	0	0	521	521	932	404	1	44	444	488	893
11 Gospodarka morską i rybołówstwo	1 033	(48)	23	3	26	1 011	806	(56)	4	3	7	757
12 Rynek wewnętrzny	101	(2)	0	7	7	107	98	1	7	7	13	112
13 Polityka regionalna	42 045	569	40	8	48	42 662	35 538	2 686	49	8	57	38 282
14 Podatki i unia celna	143	(1)	0	5	5	147	110	18	7	5	12	140
15 Edukacja i kultura	2 697	(8)	0	602	603	3 292	2 112	280	16	651	667	3 059
16 Komunikacja społeczna	262	1	0	8	8	271	253	3	14	8	22	278
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	687	(68)	0	34	34	653	592	16	12	33	45	652
18 Sprawy wewnętrzne	1 264	(1)	3	56	59	1 322	756	29	7	68	75	860
19 Stosunki zewnętrzne	4 817	(51)	44	158	202	4 969	3 276	(188)	17	166	183	3 271
20 Handel	104	(1)	0	3	3	106	102	0	6	3	9	111

Obszar polityki	Środki na zobowiązania						Środki na płatności					
	Środki przyjęte	Zmiany (przesunięcia, BK)	Przeniesione	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem dodatkowo	Ogółem zatwierdzone	Środki przyjęte	Zmiany (przesunięcia, BK)	Przeniesione	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem dodatkowo	Ogółem zatwierdzone
	1	2	3	4	5 = 3 + 4	6 = 1 + 2 + 5	7	8	9	10	11 = 9 + 10	12 = 7 + 8 + 11
21 Rozwój i stosunki z państwami AKP	1 498	(2)	127	110	237	1 733	1 310	21	33	111	144	1 475
22 Rozszerzenie	1 088	3	8	68	75	1 166	921	(1)	4	51	55	976
23 Pomoc humanitarna	900	378	0	21	21	1 299	842	259	7	34	40	1 141
24 Zwalczanie nadużyć finansowych	79	0	0	0	0	79	74	2	7	0	7	83
25 Koordynacja polityk Komisji i doradztwo prawne	194	(1)	0	11	11	204	193	(1)	16	11	27	219
26 Administracja Komisji	1 017	62	0	120	120	1 200	1 001	74	146	122	268	1 343
27 Budżet	69	(12)	0	7	7	63	69	(12)	9	7	16	73
28 Kontrola	12	0	0	1	1	12	12	0	1	1	1	13
29 Statystyka	134	(6)	0	16	16	144	122	(1)	6	22	27	148
30 Emerytury i wydatki pochodne	1 335	(14)	0	0	0	1 321	1 335	(14)	0	0	0	1 321
31 Służby językowe	399	(9)	0	87	87	477	399	(9)	24	87	111	501
32 Energia	718	(1)	0	47	47	764	1 339	(622)	6	60	66	782
33 Sprawiedliwość	218	0	0	15	15	233	187	2	3	14	17	206
40 Rezerwy	759	(298)	0	0	0	461	90	(90)	0	0	0	0
90 Inne instytucje	3 464	0	22	498	519	3 983	3 464	0	393	519	912	4 376
Ogółem	147 232	1 196	300	6 348	6 649	155 077	129 088	6 670	1 074	6 812	7 886	143 644

3.7 WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA WEDŁUG OBSZARÓW POLITYKI

mln EUR

Obszar polityki	Zatwierdzone środki na zobowiązania	Zaciągnięte zobowiązania					Środki przeniesione				Środki wygasające				
		Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	Dochody przeznaczone na określony cel	Przeniesienia: decyzja	Ogółem	%	Ze środków budżetowych na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	536	517	0	18	535	99,66 %	2	0	2	0,33 %	0	0	0	0	0,01 %
02 Przedsiębiorstwa	1 276	1 144	0	92	1 236	96,84 %	40	0	40	3,13 %	0	0	0	0	0,03 %
03 Konkurencja	96	91	0	3	94	97,42 %	2	0	2	2,43 %	0	0	0	0	0,15 %
04 Zatrudnienie i sprawy społeczne	11 818	11 742	34	7	11 782	99,70 %	6	24	30	0,25 %	6	0	0	6	0,05 %
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	60 877	58 550	0	964	59 514	97,76 %	1 347	2	1 349	2,22 %	13	0	0	13	0,02 %
06 Mobilność i transport	1 754	1 651	0	61	1 713	97,65 %	29	0	29	1,67 %	12	0	0	12	0,68 %
07 Środowisko i działania w dziedzinie klimatu	508	486	0	10	496	97,58 %	7	0	7	1,47 %	5	0	0	5	0,95 %
08 Badania naukowe	7 618	6 573	0	486	7 059	92,66 %	559	0	559	7,34 %	0	0	0	0	0,00 %
09 Społeczeństwo informacyjne i media	1 985	1 675	0	203	1 878	94,60 %	106	0	107	5,37 %	1	0	0	1	0,03 %
10 Bezpośrednie badania naukowe	932	411	0	83	494	53,04 %	438	0	438	46,95 %	0	0	0	0	0,01 %
11 Gospodarka morską i rybołówstwo	1 011	982	23	1	1 007	99,60 %	1	0	1	0,12 %	3	0	0	3	0,28 %
12 Rynek wewnętrzny	107	99	0	2	101	94,46 %	5	0	5	4,72 %	1	0	0	1	0,82 %
13 Polityka regionalna	42 662	42 601	40	6	42 647	99,96 %	2	3	5	0,01 %	10	0	0	10	0,02 %
14 Podatki i unia celna	147	142	0	2	144	97,76 %	3	0	3	2,20 %	0	0	0	0	0,04 %
15 Edukacja i kultura	3 292	2 689	0	399	3 088	93,79 %	204	0	204	6,19 %	1	0	0	1	0,02 %
16 Komunikacja społeczna	271	262	0	4	265	97,92 %	4	0	4	1,60 %	1	0	0	1	0,48 %
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	653	616	0	24	639	97,96 %	10	0	10	1,53 %	3	0	0	3	0,51 %
18 Sprawy wewnętrzne	1 322	1 253	3	35	1 290	97,57 %	21	0	21	1,62 %	11	0	0	11	0,80 %
19 Stosunki zewnętrzne	4 969	4 765	44	63	4 872	98,06 %	95	0	95	1,91 %	1	0	0	1	0,02 %
20 Handel	106	103	0	2	104	98,26 %	1	0	2	1,58 %	0	0	0	0	0,16 %

Obszar polityki	Zatwierdzone środki na zobowiązania	Zaciągnięte zobowiązania					Środki przeniesione				Środki wygasające				
		Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	Dochody przeznaczone na określony cel	Przeniesienia: decyzja	Ogółem	%	Ze środków budżetowych na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%
	1	2	3	4	$5 = 2 + 3 + 4$	$6 = 5/1$	7	8	$9 = 7 + 8$	$10 = 9/1$	11	12	13	$14 = 11 + 12 + 13$	$15 = 14/1$
21 Rozwój i stosunki z państwami AKP	1 733	1 494	127	99	1 719	99,19 %	12	2	14	0,78 %	0	0	0	0	0,03 %
22 Rozszerzenie	1 166	1 090	8	37	1 135	97,38 %	30	0	30	2,61 %	0	0	0	0	0,01 %
23 Pomoc humanitarna	1 299	1 277	0	17	1 294	99,61 %	4	0	4	0,34 %	1	0	0	1	0,05 %
24 Zwalczenie nadużyć finansowych	79	79	0	0	79	99,81 %	0	0	0	0,03 %	0	0	0	0	0,16 %
25 Koordynacja polityk Komisji i doradztwo prawne	204	191	0	5	196	96,51 %	5	0	5	2,51 %	2	0	0	2	0,98 %
26 Administracja Komisji	1 200	1 078	0	71	1 149	95,78 %	50	0	50	4,15 %	1	0	0	1	0,08 %
27 Budżet	63	56	0	4	61	95,47 %	3	0	3	4,42 %	0	0	0	0	0,11 %
28 Kontrola	12	11	0	0	12	96,23 %	0	0	0	3,04 %	0	0	0	0	0,73 %
29 Statystyka	144	124	0	11	135	93,94 %	5	0	5	3,38 %	4	0	0	4	2,68 %
30 Emerytury i wydatki pochodne	1 321	1 318	0	0	1 318	99,79 %	0	0	0	0,00 %	3	0	0	3	0,21 %
31 Służby językowe	477	390	0	45	435	91,20 %	42	0	42	8,78 %	0	0	0	0	0,03 %
32 Energia	764	716	0	16	731	95,67 %	32	0	32	4,15 %	1	0	0	1	0,17 %
33 Sprawiedliwość	233	216	0	6	222	95,30 %	10	0	10	4,12 %	1	0	0	1	0,58 %
40 Rezerwy	461	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0,00 %	461	0	0	461	100,00 %
90 Inne instytucje	3 983	3 376	22	444	3 841	96,43 %	54	0	54	1,36 %	88	0	0	88	2,21 %
Ogółem	155 077	147 766	300	3 218	151 284	97,55 %	3 131	31	3 162	2,04 %	631	0	0	631	0,41 %

3.8 WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI WEDŁUG OBSZARÓW POLITYKI

mln EUR

Obszar polityki	Zatwierdzone środki na płatności	Zrealizowane płatności					Środki przeniesione					Środki wygasające				
		Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	Środki przeniesione automatycznie	Środki przeniesione decyzją	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%
	1	2	3	4	$5 = \frac{2 + 3}{4}$	6 = 5/1	7	8	9	$10 = \frac{7}{8 + 9}$	11 = 10/1	12	13	14	$15 = \frac{12}{13 + 14}$	16 = 15/1
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	493	463	6	15	484	98,13 %	6	0	2	8	1,64 %	0	1	0	1	0,23 %
02 Przedsiębiorstwa	1 395	1 180	19	72	1 271	91,12 %	19	0	103	121	8,70 %	1	2	0	3	0,18 %
03 Konkurencja	103	83	6	2	92	89,72 %	7	0	3	10	9,78 %	0	0	0	1	0,50 %
04 Zatrudnienie i sprawy społeczne	11 755	11 629	63	7	11 699	99,53 %	13	24	5	43	0,36 %	9	4	0	13	0,11 %
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	59 242	56 829	66	1 053	57 948	97,82 %	23	4	1 250	1 276	2,15 %	13	4	0	18	0,03 %
06 Mobilność i transport	1 156	1 031	5	69	1 105	95,57 %	6	0	41	47	4,03 %	3	1	0	5	0,40 %
07 Środowisko i działania w dziedzinie klimatu	409	355	17	10	382	93,39 %	17	1	6	24	5,89 %	1	2	0	3	0,72 %
08 Badania naukowe	6 245	4 827	25	455	5 307	84,97 %	23	0	911	934	14,95 %	0	5	0	5	0,08 %
09 Społeczeństwo informacyjne i media	1 776	1 375	12	114	1 501	84,54 %	14	0	259	273	15,36 %	1	1	0	2	0,10 %
10 Bezpośrednie badania naukowe	893	357	40	69	466	52,13 %	48	0	375	423	47,35 %	0	5	0	5	0,52 %
11 Gospodarka morska i rybołówstwo	757	742	2	1	745	98,45 %	3	0	1	5	0,64 %	5	2	0	7	0,91 %
12 Rynek wewnętrzny	112	92	6	2	99	88,71 %	5	0	5	11	9,47 %	1	1	0	2	1,82 %
13 Polityka regionalna	38 282	38 200	48	6	38 254	99,93 %	12	0	2	14	0,04 %	12	1	0	14	0,04 %
14 Podatki i unia celna	140	121	7	2	130	92,66 %	7	0	3	10	7,04 %	0	0	0	0	0,30 %
15 Edukacja i kultura	3 059	2 379	14	368	2 761	90,23 %	13	0	284	296	9,69 %	1	2	0	2	0,08 %
16 Komunikacja społeczna	278	240	13	3	256	92,16 %	14	0	5	19	6,84 %	1	1	0	3	1,00 %
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	652	596	11	28	635	97,34 %	11	0	5	16	2,48 %	0	1	0	1	0,18 %
18 Sprawy wewnętrzne	860	769	6	61	835	97,15 %	4	1	7	12	1,44 %	11	2	0	12	1,41 %
19 Stosunki zewnętrzne	3 271	3 073	10	150	3 233	98,83 %	13	0	16	30	0,90 %	2	7	0	9	0,27 %
20 Handel	111	98	6	1	105	94,79 %	4	0	2	5	4,86 %	0	0	0	0	0,34 %

Obszar polityki	Zatwierdzone środki na płatności	Zrealizowane płatności					Środki przeniesione					Środki wygasające				
		Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	Środki przeniesione automatycznie	Środki przeniesione decyzją	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%
21 Rozwój i stosunki z państwami AKP	1 475	1 319	19	90	1 429	96,87 %	10	0	21	31	2,11 %	1	14	0	15	1,03 %
22 Rozszerzenie	976	914	3	27	943	96,68 %	3	3	25	31	3,21 %	0	1	0	1	0,12 %
23 Pomoc humanitarna	1 141	1 093	6	29	1 128	98,84 %	7	0	5	12	1,01 %	1	0	0	2	0,15 %
24 Zwalczenie nadużyć finansowych	83	66	5	0	71	85,23 %	8	2	0	10	11,95 %	0	2	0	2	2,82 %
25 Koordynacja polityk Komisji i doradztwo prawne	219	176	14	5	195	88,73 %	15	1	6	21	9,62 %	1	2	0	4	1,64 %
26 Administracja Komisji	1 343	963	136	51	1 149	85,59 %	111	0	72	183	13,60 %	1	10	0	11	0,81 %
27 Budżet	73	49	9	3	61	83,74 %	7	0	4	11	15,45 %	0	1	0	1	0,80 %
28 Kontrola	13	11	1	0	12	91,60 %	0	0	0	1	7,06 %	0	0	0	0	1,34 %
29 Statystyka	148	115	5	8	128	86,27 %	5	0	13	19	12,64 %	1	1	0	2	1,08 %
30 Emerytury i wydatki pochodne	1 321	1 318	0	0	1 318	99,79 %	0	0	0	0	0,00 %	3	0	0	3	0,21 %
31 Służby językowe	501	370	22	41	433	86,56 %	20	0	46	66	13,17 %	0	1	0	1	0,27 %
32 Energia	782	706	5	12	723	92,51 %	6	0	48	53	6,82 %	4	1	0	5	0,66 %
33 Sprawiedliwość	206	183	1	6	190	92,16 %	4	1	8	13	6,13 %	2	2	0	4	1,71 %
40 Rezerwy	0	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %
90 Inne instytucje	4 376	2 934	340	322	3 596	82,19 %	442	0	197	638	14,59 %	88	53	0	141	3,22 %
Ogółem	143 644	134 656	946	3 081	138 683	96,55 %	900	36	3 730	4 666	3,25 %	166	128	0	295	0,21 %

3.9 ZMIANY STANU ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY WEDŁUG OBSZARÓW POLITYKI

mln EUR

Obszar polityki	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec poprzedniego roku				Zobowiązania za rok				Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku ogółem
	Zobowiązania przeniesione z poprzedniego roku	Umorzenie /aktualizacja wyceny/ anulowanie	Płatności	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Zobowiązania za rok	Płatności	Anulowane zobowiązania, których nie można przenieść na następne okresy	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	582	(9)	(143)	429	535	(341)	0	194	623
02 Przedsiębiorstwa	2 155	(31)	(850)	1 274	1 236	(421)	0	814	2 088
03 Konkurencja	7	0	(6)	0	94	(86)	0	8	8
04 Zatrudnienie i sprawy społeczne	29 625	(40)	(11 226)	18 359	11 782	(473)	0	11 309	29 668
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	22 357	(76)	(11 972)	10 308	59 514	(45 975)	0	13 539	23 847
06 Mobilność i transport	2 809	(100)	(879)	1 830	1 713	(226)	0	1 487	3 317
07 Środowisko i działania w dziedzinie klimatu	898	(11)	(243)	645	496	(138)	0	358	1 003
08 Badania naukowe	9 200	(170)	(2 983)	6 047	7 059	(2 324)	0	4 734	10 781
09 Społeczeństwo informacyjne i media	2 269	(51)	(782)	1 436	1 878	(720)	0	1 158	2 594
10 Bezpośrednie badania naukowe	184	(13)	(114)	57	494	(352)	0	142	199
11 Gospodarka morska i rybołówstwo	2 062	(33)	(538)	1 490	1 007	(207)	0	800	2 290
12 Rynek wewnętrzny	22	(2)	(16)	4	101	(83)	0	18	21
13 Polityka regionalna	108 413	(498)	(36 781)	71 133	42 647	(1 473)	(1)	41 174	112 307
14 Podatki i unia celna	92	(13)	(55)	24	144	(75)	0	69	93
15 Edukacja i kultura	1 921	(53)	(839)	1 028	3 088	(1 921)	0	1 167	2 195
16 Komunikacja społeczna	122	(13)	(86)	24	265	(170)	0	95	119
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	719	(81)	(317)	321	639	(318)	0	321	642
18 Sprawy wewnętrzne	1 458	(235)	(268)	954	1 290	(567)	0	723	1 677
19 Stosunki zewnętrzne	10 232	(528)	(2 379)	7 324	4 872	(854)	0	4 018	11 343
20 Handel	20	(1)	(13)	6	104	(93)	0	12	18
21 Rozwój i stosunki z państwami AKP	3 281	(119)	(970)	2 192	1 719	(459)	0	1 260	3 453

Obszar polityki	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec poprzedniego roku				Zobowiązania za rok				Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku ogółem
	Zobowiązania przeniesione z poprzedniego roku	Umorzenie /aktualizacja wyceny/ anulowanie	Płatności	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Zobowiązania za rok	Płatności	Anulowane zobowiązania, których nie można przenieść na następne okresy	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	
22 Rozszerzenie	2 864	(16)	(769)	2 079	1 135	(175)	(1)	960	3 039
23 Pomoc humanitarna	670	(4)	(417)	248	1 294	(711)	0	583	831
24 Zwalczenie nadużyć finansowych	34	(7)	(15)	12	79	(56)	0	23	35
25 Koordynacja polityk Komisji i doradztwo prawne	19	(3)	(15)	0	196	(179)	0	17	17
26 Administracja Komisji	184	(12)	(161)	11	1 149	(988)	0	160	171
27 Budżet	9	(1)	(9)	0	61	(52)	0	8	8
28 Kontrola	1	0	(1)	0	12	(11)	0	1	1
29 Statystyka	115	(9)	(45)	61	135	(82)	0	53	114
30 Emerytury i wydatki pochodne	0	0	0	0	1 318	(1 318)	0	0	0
31 Służby językowe	24	(1)	(22)	0	435	(411)	0	24	24
32 Energia	4 522	(12)	(622)	3 888	731	(102)	0	629	4 518
33 Sprawiedliwość	181	(34)	(67)	80	222	(122)	0	99	179
90 Inne instytucje	397	(57)	(325)	15	3 841	(3 272)	4	573	588
Ogółem	207 443	(2 234)	(73 930)	131 279	151 284	(64 754)	1	86 531	217 810

3.10 STRUKTURA ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY WEDŁUG ROKU POWSTANIA ZOBOWIĄZANIA I OBSZARÓW POLITYKI

Obszar polityki	mln EUR								
	< 2006	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Ogółem
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	11	35	10	0	20	167	185	194	623
02 Przedsiębiorstwa	10	5	17	97	101	546	498	814	2 088
03 Konkurencja	0	0	0	0	0	0	0	8	8
04 Zatrudnienie i sprawy społeczne	384	1 507	57	267	1 241	5 457	9 446	11 309	29 668
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	7	456	0	2	152	1 437	8 254	13 539	23 847
06 Mobilność i transport	15	27	124	103	271	494	797	1 487	3 317
07 Środowisko i działania w dziedzinie klimatu	9	12	57	88	138	151	189	358	1 003
08 Badania naukowe	114	73	177	381	814	1 728	2 760	4 734	10 781
09 Społeczeństwo informacyjne i media	12	8	31	83	207	372	724	1 158	2 594
10 Bezpośrednie badania naukowe	0	3	1	10	10	11	21	142	199
11 Gospodarka morską i rybołówstwo	51	271	5	18	71	411	663	800	2 290
12 Rynek wewnętrzny	0	0	0	0	0	1	3	18	21
13 Polityka regionalna	836	5 328	21	1 875	7 437	20 613	35 024	41 174	112 307
14 Podatki i unia celna	0	0	0	0	0	4	20	69	93
15 Edukacja i kultura	2	0	47	77	150	255	497	1 167	2 195
16 Komunikacja społeczna	0	0	0	0	1	6	17	95	119
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	9	3	7	43	42	83	133	321	642
18 Sprawy wewnętrzne	4	0	17	64	208	249	412	723	1 677
19 Stosunki zewnętrzne	266	235	498	846	1 236	1 725	2 518	4 018	11 343
20 Handel	0	0	0	0	0	2	4	12	18
21 Rozwój i stosunki z państwami AKP	113	63	71	193	365	578	810	1 260	3 453
22 Rozszerzenie	69	86	129	236	310	513	735	960	3 039
23 Pomoc humanitarna	0	1	1	9	16	58	163	583	831
24 Zwalczanie nadużyć finansowych	0	0	1	1	2	2	6	23	35
25 Koordynacja polityk Komisji i doradztwo prawne	0	0	0	0	0	0	0	17	17

Obszar polityki	mln EUR								
	< 2006	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Ogółem
26 Administracja Komisji	0	0	0	0	0	0	11	160	171
27 Budżet	0	0	0	0	0	0	0	8	8
28 Kontrola	0	0	0	0	0	0	0	1	1
29 Statystyka	2	2	1	1	3	17	36	53	114
30 Emerytury i wydatki pochodne	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31 Służby językowe	0	0	0	0	0	0	0	24	24
32 Energia	60	43	28	101	1 365	1 671	621	629	4 518
33 Sprawiedliwość	0	0	1	4	12	18	45	99	179
90 Inne instytucje	0	0	0	0	0	0	15	573	588
Ogółem	1 975	8 159	1 304	4 498	14 171	36 568	64 606	86 531	217 810

4.1 ZESTAWIENIE WYKONANIA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE INSTYTUCJE

Instytucja	mln EUR									
	Dochody przewidziane w budżecie		Ustalone należności			Dochody			Wpływy (% budżetu)	Nierozliczone
	Początkowe	Ostateczne	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem	Z należności – bieżący rok	Z należności – przeniesione	Ogółem		
Parlament Europejski	147	147	174	26	200	172	4	176	119,41 %	25
Rada Europejska i Rada	58	58	99	11	109	88	10	98	168,80 %	11
Komisja	128 761	135 431	137 081	13 342	150 423	134 783	4 066	138 849	102,52 %	11 573
Trybunał Sprawiedliwości	44	44	51	0	51	51	0	51	115,64 %	0
Trybunał Obrachunkowy	21	21	19	0	19	19	0	19	90,58 %	0
Komitet Ekonomiczno-Społeczny	12	12	16	0	16	16	0	16	133,47 %	0
Komitet Regionów	8	8	20	0	20	20	0	20	250,50 %	0
Rzecznik Praw Obywatelskich	1	1	1	0	1	1	0	1	97,10 %	0
Europejski Inspektor Ochrony Danych	1	1	1	0	1	1	0	1	77,36 %	0
Europejska Służba Działań Zewnętrznych	35	35	309	0	310	309	0	309	889,83 %	0
Ogółem	129 088	135 758	137 771	13 379	151 150	135 460	4 080	139 541	102,79 %	11 610

4.2 WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE INSTYTUCJE

Środki na zobowiązania

mln EUR

Instytucja	Zatwierdzone środki na zobowiązania	Zaciągnięte zobowiązania					Środki przeniesione				Środki wygasające				
		Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Z dochodów przeznaczonych na określony cel	Ogółem	%	Z dochodów przeznaczonych na określony cel	Środki przeniesione decyzją	Ogółem	%	Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%
Parlament Europejski	1 862	1 693	22	116	1 831	98,32 %	6	0	6	0,34 %	25	0	0	25	1,33 %
Rada Europejska i Rada	612	490	0	42	532	86,89 %	36	0	36	5,92 %	44	0	0	44	7,19 %
Komisja	151 094	144 390	279	2 774	147 443	97,58 %	3 077	31	3 108	2,06 %	543	0	0	543	0,36 %
Trybunał Sprawiedliwości	351	344	0	1	345	98,36 %	1	0	1	0,28 %	5	0	0	5	1,36 %
Trybunał Obrachunkowy	143	137	0	0	138	96,12 %	0	0	0	0,30 %	5	0	0	5	3,59 %
Komitet Ekonomiczno-Społeczny	133	125	0	4	128	96,62 %	0	0	0	0,25 %	4	0	0	4	3,13 %
Komitet Regionów	99	85	0	12	97	98,43 %	0	0	0	0,03 %	2	0	0	2	1,54 %
Rzecznik Praw Obywatelskich	10	9	0	0	9	95,86 %	0	0	0	0,02 %	0	0	0	0	4,12 %
Europejski Inspektor Ochrony Danych	8	7	0	0	7	95,21 %	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	4,79 %
Europejska Służba Działań Zewnętrznych	767	486	0	268	754	98,37 %	10	0	10	1,26 %	3	0	0	3	0,37 %
Ogółem	155 077	147 766	300	3 218	151 284	97,55 %	3 131	31	3 162	2,04 %	631	0	0	631	0,41 %

Środki na płatności

mln EUR

Instytucja	Zatwierdzone środki na płatności	Zrealizowane płatności					Środki przeniesione					Środki wygasające				
		Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Z dochodów przeznaczonych na określony cel	Ogółem	%	Środki przeniesione automatycznie	Środki przeniesione decyzją	Z dochodów przeznaczonych na określony cel	Ogółem	%	Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%
		1	2	3	4	$5 = 2 + 3 + 4$	$6 = 5/1$	7	8	9	$10 = 7 + 8 + 9$	$11 = 10/1$	12	13	14	$15 = 12 + 13 + 14$
Parlament Europejski	2 092	1 388	214	22	1 623	77,58 %	305	0	108	413	19,76 %	25	31	0	56	2,67 %
Rada Europejska i Rada	661	444	36	44	524	79,31 %	46	0	41	87	13,13 %	44	6	0	50	7,56 %
Komisja	139 268	131 722	605	2 759	135 087	97,00 %	458	36	3 533	4 028	2,89 %	78	76	0	154	0,11 %
Trybunał Sprawiedliwości	369	326	16	1	343	92,92 %	18	0	1	19	5,15 %	5	2	0	7	1,93 %
Trybunał Obrachunkowy	156	125	11	0	136	87,11 %	13	0	0	13	8,41 %	5	2	0	7	4,48 %
Komitet Ekonomiczno-Społeczny	141	117	7	4	127	90,15 %	8	0	1	9	6,19 %	4	1	0	5	3,66 %
Komitet Regionów	108	77	7	12	96	89,53 %	8	0	0	8	7,37 %	2	2	0	3	3,10 %
Rzecznik Praw Obywatelskich	10	8	1	0	9	89,11 %	1	0	0	1	6,74 %	0	0	0	0	4,15 %
Europejski Inspektor Ochrony Danych	9	6	1	0	7	81,28 %	1	0	0	1	10,68 %	0	0	0	1	8,05 %
Europejska Służba Działań Zewnętrznych	831	444	49	238	731	88,06 %	42	0	46	88	10,58 %	3	8	0	11	1,36 %
Ogółem	143 644	134 656	946	3 081	138 683	96,55 %	900	36	3 730	4 666	3,25 %	166	128	0	295	0,21 %

4.3 DOCHODY AGENCJI: PROGNOZY BUDŻETOWE, NALEŻNOŚCI I OTRZYMANE KWOTY

					mln EUR
Agencja	Prognozowane dochody - budżet	Ustalone należności	Otrzymane kwoty	Nierozliczone	Finansowanie - obszar polityki Komisji
Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki	7	7	7	0	06
Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu	7	2	2	0	18
Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego	150	116	115	1	06
Frontex	90	76	76	0	18
Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego	19	20	20	1	15
Europejskie Kolegium Policyjne	8	9	9	0	18
Europejska Agencja Chemikaliów	33	35	35	0	02
Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób	58	58	58	0	17
Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii	16	16	16	0	18
Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	21	19	19	0	12
Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych	16	14	14	0	12
Europejska Agencja Środowiska	42	52	51	1	07
Europejski Urząd Policji	84	83	83	0	18
Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych	20	19	19	0	12
Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa	10	10	10	0	11
Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności	77	77	77	0	17
Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn	8	8	8	0	04
Organ Nadzoru Europejskiego GNSS	13	21	21	0	06
Fusion for Energy	344	379	379	0	08
Eurojust	33	33	33	0	18
Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego	59	54	53	0	06
Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego	175	176	176	0	12
Europejska Agencja Leków	222	254	224	31	02
Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji	8	8	8	0	09
Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej	3	3	3	0	09
Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej	21	21	21	0	18
Europejska Agencja Kolejowa	26	26	26	0	06
Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy	15	15	15	0	04
Europejski Instytut Innowacji i Technologii	78	77	77	0	15
Centrum Tłumaczeń dla Organów UE	48	49	45	4	15
Europejska Fundacja Kształcenia	21	20	20	0	15
Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin	13	13	13	0	17
Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy	21	21	21	0	04
Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audio-wizualnego	50	50	50	0	15
Agencja Wykonawcza ds. Konkurencyjności i Innowacyjności	16	17	17	0	06
Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych	39	39	39	0	08
Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych	46	47	47	0	08
Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Konsumentów	7	7	7	0	17
Agencja Wykonawcza ds. Transeuropejskiej Sieci Transportowej	10	10	10	0	06
Ogółem	1 936	1 963	1 925	38	

mln EUR

Rodzaj dochodów	Prognozowane dochody - budżet	Ustalone należności	Otrzymane kwoty	Nierozliczone
Dotacje z Komisji	1 304	1 276	1 272	5
Dochody z tytułu opłat	465	490	460	30
Pozostałe dochody	168	197	193	4
Ogółem	1 936	1 963	1 925	38

4.4 ŚRODKI NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKI NA PŁATNOŚCI Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE AGENCJE

mln EUR

Agencja	Środki na zobowiązania			Środki na płatności		
	Środki	Zaciągnięte zobowiązania	Przeniesione	Środki	Zrealizowane płatności	Przeniesione
Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki	7	7	0	8	5	2
Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu	7	5	0	6	2	2
Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego	164	132	27	176	117	53
Frontex	90	89	1	128	99	22
Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego	22	21	1	22	19	3
Europejskie Kolegium Policyjne	9	8	0	11	8	2
Europejska Agencja Chemikaliów	99	96	0	113	94	15
Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób	58	55	0	69	55	10
Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii	17	16	0	17	16	0
Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	21	18	0	22	13	7
Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych	16	14	0	16	11	4
Europejska Agencja Środowiska	69	52	16	73	45	27
Europejski Urząd Policji	85	84	1	100	79	17
Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych	20	17	0	22	15	4
Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa	9	9	0	11	10	1
Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności	79	78	0	90	80	9
Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn	8	7	0	11	8	2
Organ Nadzoru Europejskiego GNSS	106	58	47	55	33	22
Fusion for Energy	1 482	1 482	0	384	362	7
Eurojust	35	34	1	41	35	5
Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego	57	53	1	61	53	2
Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego	429	189	0	461	180	37
Europejska Agencja Leków	226	222	0	262	215	41
Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji	8	8	0	9	9	1
Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej	3	3	0	3	2	1
Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej	21	21	0	28	23	5
Europejska Agencja Kolejowa	26	25	0	30	26	2

mln EUR

Agencja	Środki na zobowiązania			Środki na płatności		
	Środki	Zaciągnięte zobowiązania	Przeniesione	Środki	Zrealizowane płatności	Przeniesione
Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy	17	15	1	20	15	5
Europejski Instytut Innowacji i Technologii	97	95	0	83	71	7
Centrum Tłumaczeń dla Organów UE	48	42	0	52	41	4
Europejska Fundacja Kształcenia	20	20	0	21	20	1
Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin	14	13	0	14	12	0
Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy	22	21	0	26	20	5
Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego	50	49	0	55	48	6
Agencja Wykonawcza ds. Konkurencyjności i Innowacyjności	17	16	0	18	16	1
Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych	39	38	0	41	38	2
Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych	46	44	0	50	43	4
Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Konsumentów	7	7	0	8	7	1
Agencja Wykonawcza ds. Transeuropejskiej Sieci Transportowej	10	10	0	11	9	1
Ogółem	3 559	3 175	97	2 627	1 952	338

Rodzaj wydatków	Środki na zobowiązania			Środki na płatności		
	Środki	Zaciągnięte zobowiązania	Przeniesione	Środki	Zrealizowane płatności	Przeniesione
Personel	813	781	2	829	777	18
Koszty administracyjne	305	292	1	377	277	79
Koszty operacyjne	2 442	2 102	95	1 421	899	242
Ogółem	3 559	3 175	97	2 627	1 952	338

4.5 WYNIK BUDŻETU Z UWZGLĘDNIENIEM AGENCJI

mln EUR

	Unia Europejska	Agencje	Eliminacja dotacji dla agencji	Ogółem
Dochody za rok budżetowy	139 541	1 925	(1 272)	140 194
Płatności ze środków na bieżący rok	(137 738)	(1 739)	1 272	(138 205)
Środki na płatności przeniesione na rok N+1	(936)	(338)	0	(1 274)
Anulowanie niewykorzystanych środków przeniesionych z roku N-1	92	171	0	263
Różnice kursowe w roku budżetowym	60	(8)	0	52
Wynik budżetu	1 019	12	0	1 031